Fol. 36.656 Re

Registrum bille malmøyghe

Fol. 36.656 Re (MÅ IKKE UDLÅNES)

RHB

Som ett uttryck av glädje över besöket den 14 och 15 april 1947 av representanter för Köpenhamns stad ber Malmö stad få överlämna denna bok som ett minne av besöket, i förhoppning att plats skall beredas densamma i Köpenhamns rådhus.

Malmö den 14 april 1947.

Emil Olsson

Stadsfullmäktiges ordförande.

REGISTRUM VILLE MALMØYGHE

(MALMÖ STADS MEDELTIDA MINNESBOK)

UTGIVEN I FAKSIMILREPRODUKTION MED HISTORIK
OCH INNEHÅLLSREDOGÖRELSE
AV DOCENT INGVAR ANDERSSON OCH STADSARKIVARIE
LEIF LJUNGBERG

TRYCKT MED BIDRAG AV MALMÖ STAD

UTGIVARE: JOHN KROON

A.-B. MALMÖ LJUSTRYCKSANSTALT
MALMÖ

S
36.658
Ma 46
R

Faksimiltrycket utfört av A.-B. Malmö Ljustrycksanstalt
Boktrycket av A.-B. Lundgrens Söners boktryckeri
Malmö 1937

143/62

Förutom genom anslag från Malmö Stad har utgivandet av detta verk möjliggjorts genom förhandssubskription från nedannämnda institutioner och enskilda.

MALMÖ INDUSTRIFÖRENING

MALMÖ SPARBANK

RIGSARKIVET, KØBENHAVN

STOCKHOLMS STADSARKIV

GOTTFRID ASPEGREN
APOTEKARE

EINAR BAGER
KONSTNÄR

LENNART BERGH
DIREKTÖR

J. BERLING
RIKSBANKSDIREKTÖR

ALLAN BERNTON
FIL. D:R

HENRIETTE COYET
FRIHERRINNA

P. A. CRONBERG
MED. LIC.

K. DAHLBERG
HÄRADSHÖVDING

THORILD DAHLGREN
FIL. D:R

HERBERT DIEDEN
KONSUL

OLGA GENTZ-DAHLGREN
FIL. MAG. FRU

G. HAGERMAN
KONSUL

E. HAIN
KONSUL

GUNNAR HANSELL
PRAKT. LÄKARE

ERNST HÅKANSSON
BYGGMÄSTARE

KONRAD KLINTMAN
GROSSHANDLARE

CARL KNUTSON
DIREKTÖR

EBBE KOCK
JUR. D:R

J. EDV. KOCK
DIREKTÖR

TORSTEN LILJEDAHL
HOVRÄTTSNOTARIE

OTTO LINANDER
DIREKTÖR

EDV. LUNDGREN
BOKTRYCKARE

ARVID NORDMARK
BOKTRYCKARE

BROR W. OLOFSON
DIREKTÖR

CARL-GUSTAF OLSON
DISPONENT

ALBERT PÅHLSSON
DISPONENT

FRANS PÅHLSSON
DIREKTÖR

E. RYDBECK
DIREKTÖR

N. J. STENMARCK
BYGGMÄSTARE

C. F. TRANCHELL
DIREKTÖR

JULIUS WEIBULL
KAPTEN

HJALMAR WENNERTH
GROSSHANDLARE

VIGGO ZADIG
DIREKTÖR

ALFRED ÖSTERLUND
DIREKTÖR

INLEDNING.

I de arkiv som bildades i en medeltida stad, utgjordes själva grundstommen och den viktigaste delen av de privilegier, vilka på visst sätt voro förutsättningen för städernas existens; efter hand som städernas liv utformades rikare, lades härtill andra slag av handlingar, de viktigaste omsorgsfullt förvarade i "byskrinet", som det hette i Vä stad, eller på annat sätt. Sedan det blivit regel att föra protokoll över de ärenden som behandlades av stadens olika organ, framväxte en ny grupp av stadens arkivalier, de som i Norden kallas stadsböcker (efter det tyska Stadtbücher) eller tänkeböcker ("libri memoriales"). Båda dessa slag av handlingar ha bevarats från det medeltida Malmö: en betydande serie av privilegiebrev i original jämte andra brev och aktstycken, samt stadsböcker, varav den äldsta tar sin början med år 1503. Till de senare finnas i Sverige motsvarigheter i Stockholm, Jönköping, Arboga och Kalmar.

Nordiska medeltidsarkiv innehålla dessutom understundom kopieböcker, samlingar av avskrifter; det kunde vara lämpligt att sammanföra i en volym kopior av viktiga handlingar, så att man ej för varje särskild gång behövde gå till de noggrant inlåsta originalakterna. En märklig kopiebok finnes bevarad från Skåne i domkyrkans Registrum ecclesie Lundensis, vilken utfördes av kantorn Boethius Johannis på 1490-talet; en liknande, numera förlorad så när som på några små fragment, upplades i Bosjö kloster vid ungefär samma tid[1]. Allteftersom städerna växte till och de aktuella rättsliga och andra frågorna blevo mera invecklade och ibland krävde att få sin historiska bakgrund klarlagd, kunde det även i städernas kanslier visa sig lämpligt att lägga upp en avskriftssamling av viktigare dokument för att ha så mycket som möjligt tillgängligt i ett sammanhang. En sådan volym har ända till år 1880 funnits bevarad i Halmstads arkiv, då den förstördes av eld. Det var "en liden bog in quarto", skriven med "munchestyll" på pergament, och dess innehåll utgjordes av stadens privilegier[2]. Den märkligaste medeltida handskrift av detta slag, som är känd från de skånska provinserna, hör emellertid hemma i Malmö stads arkiv, och den finnes ännu bevarad. Det är denna handskrift, som här föreliggande publikation återger med de fulländade medel, som modern reproduktionsteknik kan ställa till forskningens tjänst. Det är en pergamentscodex in folio, bunden i ett praktfullt utsirat läderband med mässingsbeslag, vilket torde vara av något senare datum än handskriftens tillblivelse.

Registrum ville Malmøyghe, som det präntats i rött överst på handskriftens första

[1] L. Weibull, Bibliotek och arkiv i Skåne under medeltiden, sid. 50 och 67.
[2] L. Weibull, Halmstads rådhusarkiv (Hist. Tidskr. för Skåneland, I), sid. 153; Bibliotek och arkiv i Skåne, sid. 85.

blad, upplades år 1420. Härom ha vi kunskap genom initiativtagarens anteckning på andra bladet: "*Istud Registrum fuit intitulatum anno domini M°CD° vicesimo feria secunda proxima post festum beati bartholomei apostoli sub tempore honorabilium virorum Ostradi Jenissøn et Johannis Dænæ proconsulum malmöygensium per achonem Jenissøn dictum dyekn notarium ville.*" Vilket betyder: "Detta register försågs med överskrift Herrans år 1420 måndagen näst efter aposteln Bartolomeus' festdag, då de hedervärda männen Ostrad Jenissøn och Johannes Dænæ voro borgmästare i Malmö, av Aage Jenissøn, kallad Dyekn, stadsskrivare." Han och hans efterföljare i ämbetet ha därefter på bokens blad, där marginaler dragits upp med tunna streck, infört avskrifter av varjehanda slag: privilegier och därmed besläktade aktstycken, handlingar rörande gårdar och jordar i staden, en för kännedomen om det äldre skråväsendet värdefull serie handlingar (skråartiklar för skinnare, repslagare, smeder, bödkare och andra), uppteckningar om rättshandlingar, företagna inför magistraten, listor av olika slag, allt avseende staden och dess angelägenheter. En utförlig redogörelse för de införda handlingarna, blad för blad, följer på sid. 15 ff. Registrum ville Malmøyghe har fortfarande varit i bruk som kopiebok på 1500-talet och 1600-talet, och så sent som 1652 har borgmästaren i Malmö Evert Wilfang, bekant som deltagare i Malmösammansvärjningen mot svenskarna 1658, infört på bokens sista blad en berättelse om Fredrik III:s och hans drottnings besök i staden och intagande i Knutsgillet. Någon kronologisk följd har i början ej iakttagits; den nedan bifogade förteckningen över handlingarna i tidsföljd ger emellertid en föreställning om, hur de avskrivna aktstyckena fördela sig på olika perioder av stadens historia. För kännedomen om stadens liv äro dessa handlingar av stor betydelse, från de äldsta notiserna fram till redogörelsen för hur ett nytt torg (Stortorget) anlades och rådhus byggdes samt hur dessa arbeten finansierades vid mitten av 1500-talet (fol. 38 ff.), och vad som tilldrog sig vid kungens besök sex år före Roskildefreden.

Handskriften ger sålunda en fortlöpande serie skriftprov ur Malmö stads kansli från 1400-talets början till mitten av 1600-talet. Vissa av de medeltida skrivarna ha bemödat sig att sira sina avskrifter med på olika sätt utsmyckade, röda eller svarta initialer efter tidens mod; här kan uppmärksamheten fästas vid dylika på fol 2 i Aage Jenssøns egen första anteckning, den omsorgs- och smakfullast utförda av dem alla, vidare på fol. 13, 15 ff. och 22; ibland, som på sistnämnda fol., har utrymme inbesparats till initial, som sedan ej blivit utförd. Rött bläck har vidare understundom kommit till användning för rubriker och för utmärkande av underavdelningar i det avskrivna aktstycket (exempelvis fol. 15 ff. och fol. 22). På under medeltiden ofta förekommande sätt har någon gång ett avsnitt av en handling utmärkts med ett nota bene i form av en grovt tecknad hand med pekande finger i marginalen (fol. 27); senare handstilar ha vidare ofta infört anteckningar om i handskriften berörda viktigare frågor vid sidan, liksom årtal för aktstyckena. Pagineringen är även av senare datum.

Syftet med volymen har för Aage Jenssøn Dyekn inte enbart varit det praktiska. Han var en man med en viss bildning och vidare perspektiv, och han ger en bild av sig själv och sina tankar vid registrets uppläggande i de med rött skrivna rader på fol. 2, som följa omedelbart efter anteckningen om själva uppläggandet. Ordnade i versrader efter vanligt förekommande medeltidslatinska metra te sig dessa anteckningar sålunda:

Ut sementina seminis
ad augmentum liguminis
in archa mancipantur,
sic discretorum opera,
ne labantur memoria,
codice conservantur.
Ergo eorum nomina,
qui bona ad altaria
dederant, hic scribantur.

Pro animarum requie
sub consulum regimine
data sunt perpetue.
Siqui bona ita dant
ut irreuocata stant
in pace requiescant.

Grundtanken i den första strofen skulle kunna återges på ungefär följande sätt, med hänsyn tagen till den medeltida poetens stilblandning:

Som sädeskorn av skilda slag
att framtas vid behovets dag
sin tid i bingen vänta,
så vad som gjorts av goda män
på bokens blad bevaras än
av orden som vi pränta.
Här deras namn förtecknas må
som ha åt stiftelserna så
donerat gods och ränta.

Det följer en önskan, att de som givit gåvor för själarnas ro, själva må vila i frid. Härefter fortsätter stadsskrivaren i den med rött skrivna anteckningens sista mening: *"Nolo plus ritmatice scribere nec metrice, prosequor prosayce"*, vilket vill säga: "nu lämnar jag versen och övergår till prosan"; och så följer den första anteckningsräckan om kyrkliga donationer, där borgmästaren Nicolaus Agessøn, förre borgmästaren Andreas Petri, Mette Araldz, änka efter Andreas Murare, som även var borgmästare, Jenis Esberni till Fosie, väpnare, och andra få sina namn hugfästa för välgörenhetsgåvor.

I Aage Jenssøn Dyekns versifierade inledningsreflexioner skymtar sålunda även ett historiskt intresse, ett intresse för stadens tradition, vid sidan av och över det rent praktiska. Volymen innehåller också en rad av historiska anteckningar, vid vilka uppmärksamheten här skall fästas. Redan på fol. 1 möta, överst till vänster, några

latinska minnesverser om händelser av vikt för stadens historia ungefär samtidigt med registrets upplåggande. De två första raderna berätta, att kyrkans torn störtade år 1420; året dessförinnan, förtälja de följande sex raderna, dömdes en riddare (*eques*) att dö på bålet, emedan han förfalskat dokument, och avrättningen skedde en måndag (*lune luce* i sista versraden betyder ej "i månens sken", som man kanske skulle tro, utan "på en måndag"). Denna sensationella händelse är bekant även från annat håll: domen gällde Anders Mortensen, som varit borgmästare och konungens fogde i Malmö[3]. Versformen i dessa minnesverser är en under medeltiden flitigt använd art av inrimmad hexameter (leoninsk) med t. ex. följande rimflätning:

Lune luce fuit dum reus igne ruit.

Liknande form påträffas i andra liknande anteckningar. På fol. 33 v., omedelbart under den första avskriften, möter en anteckning om konung Kristoffers val till dansk konung efter Erik av Pommern, och på fol. 37 v., överst till vänster, två distika om hur Niels Ebbesen 1340 dräpte greve Gert och två om slaget vid Åsle i Västergötland 1389, där Margaretas trupper besegrade Albrekt av Mecklenburg; den sista anteckningen har den för sådana verser typiska årtalsuppgiften: *"De quadringentis annis et mille remota undecies jota"*, det vill säga: "fyrahundra plus tusen år minus elva i" (den romerska siffran för 1, I), vilket ger årtalet 1389. Det var inte alltid så lätt att inpassa den kronologiska uppgiften i detta svårhanterliga metrum: LagerBring karakteriserar en av verserna som "narraktig". Vermåttet har även använts å fol. 24, nederst, för en anteckning om avslutat skrivarbete. — På bakpärmens insida finnas vidare några i årsföljd ordnade upptecknings om historiska händelser 1468—70, ett fragment av en annal, om man så vill.

I anslutning till de Malmöhistoriska anteckningarna på fol. 1 ha senare skrivare då och då noterat märkliga händelser ur stadens hävder, så på fol. 33 v. om hur Erik av Pommern förlänade staden dess vapen 1437 (brevet härom med vapnet i rött och guld finnes bevarat i stadsarkivet), om då stadens nya sigill första gången begagnades 1438, och annat; på fol. 47 v. har nedskrivits en notis om det nya urverkets uppsättande i S:t Petri kyrka 1650. — Ett blandat praktiskt och historiskt intresse kan ha dikterat införandet å fol. 37 av berättelsen om hur borgare i Malmö stad den 28 november 1437 fångade åtta sjörövare i Sundet, vilka sedan halshöggos "väster om staden". Denna episod ur stadens krönika för fyrahundraåttio år sedan kan det vara lönt att dröja något närmare vid, då den ger en sällsynt åskådlig bild av livet i en handelsstad under medeltiden. Sjörövare den ena stunden, kunde man den nästa uppträda som fredlig köpman på närmaste köpstads redd, och borgaren måste ständigt hålla sig färdig att sörja för ordningen på sjön.

"Wm the røwere som her ware halshugne", bär berättelsen till överskrift, och

[3] Här kan hänvisas till A. U. Isberg s:r, Bidrag till Malmö stads historia, II a, sid. 25; Kr. Erslev, Erik af Pommern, sid. 126 och 458; W. Christensen, Dansk Statsforvaltning i det 15. Aarhundrede, sid. 416; G. Clemensson, Malmö stads historia, sid. 14; Hans Wåhlin, Forskning och fantasteri (Malmö fornminnesförenings årsskrift 1934), sid. 113 f.

dess huvudinnehåll är följande. År efter Guds börd 1457 måndagen näst före sankt Andreas apostelns dag kommo inför borgmästare och råd i Malmö fyra fattiga män, nämligen Anders Mogensson från Söderköping i Sverige, Staffan, hans sven, Abram Hanssøn och Claus Hanssøn från Lyckeå, vilka kärade ömkeligen, att de blivit gripna, bastade, bundna och rövade och fråntagna sitt gods utanför Ulvhalen i Danmark. De hade nu fått syn på sina skademän, vilka hade kommit hit till staden och lågo med sina skepp på redden. Då rövarna märkte detta, foro de till skepps och gingo till segel så fort de kunde, och då vädret var emot dem, hade de tänkt sig till Alneskov. Men där voro borgmästare och råd och många av borgarna dem till mötes till häst; då vände de och foro mot nordväst och ville ut av Sundet (väderstrecksuppgifterna äro genomgående rätt egendomliga). Då begåvo sig Malmöborna åter till staden "och gjorde ut efter dem några av våre borgere till skepps", och de plundrade följde med. Och med Guds hjälp fångade de rövarna "noghet swo jeffne Skanör" och förde dem till Malmö igen med skepp och gods; borgarna och de plundrade berättade att rövarna hade kastat mycket av det rövade godset över bord. Efter rövarnas egen bekännelse och uppenbara gärning, då rövat gods återfanns hos dem, och då de plundrade "kärade hårdelige på dem och både oss hjälpa dem (till) rätt över deras skademän för Guds skull och vår nådige herre konungs", så rättade konungens fogde (Henric Dringenberg) samt borgmästare och råd över dem, "som det sig borde och som man plägar att rätta över rövare och rånsmän. Och de voro åtta som voro avhuggne västan hos Blushöyen, och deras huvud sattes på stegel utmed stranden, var man till asylum, ty värr att de därtill brutit hade." Nederst på sidan antecknas därefter stadens ämbetsmän vid tillfället.

Även ett och annat vittnesbörd, låt vara fragmentariskt, om andra intressen än praktiska och historiska hos de män som skrivit i kopieboken, kan konstateras: så den å fol. 32 v. införda avskriften av Johannesevangeliet I, 1—14, m. m., samt ett par latinska sentenser, hämtade ur medeltida politisk spekulation, å fol. 24 v., nederst: "Det är bättre att ett rike styres av den bäste mannen än av den bästa lag", eller: "Ett rike styres illa av kvinnor."

Så återspeglar handskriften ej blott den dagliga juridiska, kommersiella och praktiska arbetsrutinen i staden genom sina avskrifter av privilegier, skråordningar och mycket annat — den värdefullaste delen av dess innehåll —, utan även de historiska och litterära intressen, som kunde blomstra upp i en medeltida skånsk stad, då kampen för det dagliga brödet och för stadens tillvaro och framsteg någon stund vilade. De avteckna sig i de historiska notiserna och i de små beläggen på teologisk och politisk beläsenhet, även om de äro av torftigt slag. De vackraste och av senare skrivare oöverträffade vittnesbörden om medeltida litterär stadskultur härröra från Aage Jenssøn Dyekn själv, upphovsmannen till den djupsinniga jämförelsen mellan anteckningarna i kodexen och sädeskornen i bingen.

Ingvar Andersson.

HANDSKRIFTENS HISTORIA.

Det äldsta vittnesbördet om förekomsten av Registrum ville Malmöyghe — förutom vad urkunden har att förtälja om sig själv — har påträffats i Malmö stads jordebok för år 1643, där den omnämnes i en förteckning över "streder och grunder", vilka böra återvinnas till staden[1]. Äganderätten till en viss gård och trädgård i Malmö säges ytterligare styrkas "med denn gamble pergemensbog [som] ligger paa Raadhusit [med] forklaring paa Jordschylder aff Gaarder och haffuer i Malmöe. Daterit 1546. Der iblant Andit formelder om 5 mk Rennte aff en Abelhaffue sönden hoesspitallet, som her Jörgenn Koch kiöbte, som Malmöes bye aarligen udgiffr thill hoespitallett". (Jmf. Registrums text, fol. 39 v.).

Under en tidrymd av över 150 år har urkunden varit borta från sin rätta plats. Någon exakt uppgift om när eller på vilket sätt den avhänts rådhuset eller dess arkiv har icke kunnat erhållas. Den skånska historieforskningens store företrädare, professor Sven LagerBring (1707—1787), har intresserat sig för källorna till Malmö stads historia, något som framgår såväl av hans egenhändiga avskrifter av medeltidsbrev rörande Malmö som av andra omständigheter. Han har stått i kontakt med Knutsgillets historieskrivare Wilhelm Flensburg (stadssekreterare i Malmö 1722—1731, rådman sammastädes 1731—1755, desslikes aktuarie 1731—1734), och han omtalar i sina skrifter, att denne meddelat honom material ur Malmö rådhusarkiv[2]. Det är väl tänkbart, att Registrum lånevägen kommit i hans hand[3]. Vi veta i varje fall, att handskriften i maj 1753 varit i LagerBrings besittning, ty då gör hans danska kollega, fornforskaren och professorn Jakob Langebek (1710—1775) avskrifter av densamma, vilka efter Langebeks död gåvos ut i tryck i verket Scriptores rerum Danicarum, tom. VII. Härom heter det i nämnda arbete, pag. 243: "Excerpta ex codice membranaceo in folio, folia 51 scripta continente, mihi a Domino Professore Bringio Lundis communicato, in Majo 1753". Exscripta sunt manu Langebekii, ab eo etiam sunt notæ[4]. Då J. H. Lidén år 1768 besökte LagerBring och tog hans bibliotek och handskriftssamling i betraktande, nämner han bland de böcker han fått se icke Registrum ville Malmöyghe; den citeras emellertid som "en gammal Codex membranaceus Malmogiensis" i LagerBrings år 1776 utkomna tredje

[1] Malmö stads räkenskaper A VI: 1.

[2] Christensen VIII: sid. 509; LagerBring, Monumenta Scanensia, I, sid. 209 och 214; densamme, Samling af åtskilliga handlingar och påminnelser, som förmodligen kunna gifwa lius i swänska historien, I, sid. 133.

[3] Någon uppgift om lån av LagerBring från rådhusarkivet har dock icke införts i kvittensdiariet över från arkivet utlånta arkivalier 1730—1803 (C I f: 1).

[4] I översättning: "Utdrag ur pergamentskodex i folio, innehållande 51 skrivna blad, meddelad mig av herr professor Bring i Lund i maj 1753". Utskriften är av Langebeks hand, av honom äro även anmärkningarna.

del av Svea rikes historia[5]. 1788 torde handskriften ha varit i det LagerBringska stärbhusets besittning, att döma av dottersonens, Carl Gustaf von Schwerins (1769—1855), initialer och dateringen å fol. 47 v.

Nästa spår av handskriften påträffas i den av dåvarande vice bibliotekarien, sedermera domprosten, Peter Wieselgren (1800—1877) på slutet av 1820-talet uppgjorda förteckningen över handskrifter i Lunds Universitetsbibliotek med signeringen Bibl. M. S. H. L. a) fol. 11, vilken signering även återfinnes å insidan av foliantens frampärm[6]. Hur handskriften övergått i bibliotekets ägo, har det icke varit möjligt att utröna. Möjligen har förenämnde C. G. von Schwerin, småningom ryttmästare, kammarherre och ägare av Hjularöds gods, överlämnat den till Universitetsbiblioteket. Han ihågkom vid ett par tillfällen Universitetet och dess bibliotek genom gåvor. — Mindre troligt är att volymen från Sven LagerBring skulle — jämte dennes boksamling i övrigt — ha övergått till brorsonen, historieprofessorn vid Lunds Universitet Erland Samuel Bring (1736—1798). Erland Samuels efterlåtna boksamling försåldes nämligen den 22 oktober 1798 och följande dagar på offentlig auktion och i katalogen över denna auktion finnes urkunden icke förtecknad. Ej heller upptages den i Universitetsbibliotekets förteckning över inköp på denna auktion[7].

På framställning av stadsarkivarien A. U. Isberg medgav Kungl. Maj:t den 27 maj 1904, att handskriften finge överflyttas från Universitetsbiblioteket till Stadsarkivet i Malmö, vilket även skedde. Där har den alltsedan dess förvarats.

*

Åtskilliga av de skiftande stilar, vilka satt sina spår på pergamenten, påträffa vi på flera olika håll i Malmö stadsarkiv i de där förvarade urkunderna från den tid Registrum ville Malmöyghe överspänner. Oftast har väl stadsskrivaren, "byskriveren", varit den som haft bokens förande om hand. Därom vittnar först och främst stadsskrivaren Åke Jensen Dyekns värdiga inledning. Ännu en stadsskrivare kunna vi namngiva, nämligen Hans Byskriver, vilken med prydlig hand nedskrivit anteckningarna å fol. 13 och 15—18. Det är han som utskrivit Christiern II:s stadfästelsebrev å Malmö stads äldre privilegier den 26 mars 1518, för vilket arbete han den 6 april s. å. uppbär 5 1/2 mark för pergament och i skrivarelön[8]. Hans Byskrivers karaktäristiska stil återfinna vi dessutom i Malmö rådstuvurätts äldsta dombok 1503—1548 under åren 1517—1526. Även hans till namnet okände före-

[5] J. H. Lidéns dagboksanteckningar om Blekinge och Skåne år 1768, utg. av O. Ahnfelt (Historisk Tidskrift för Skåneland I, sid. 279). LagerBring, Svea rikes historia III, sid. 716.

[6] Lunds Universitetsbiblioteks arkiv ser. A IV b. nr. 10.

[7] Ej heller torde boken ha kommit med Sven LagerBrings manuskript och excerpter till Universitetsbiblioteket. Dessa påträffades och överlämnades först på 1830-talet dit. (Bibliotekarien E. Tegnérs anteckningar vid handskriftskatalogen.)

[8] Lyder van Vredens stadsräkenskaper 1517—1520.

gångare i ämbetet och präntare i förenämnda dombok är lätt att identifiera med skrivaren av Registrums fol. 12; möjligen har han ytterligare skrivit ett par blad i boken. En stadsskrivare från 1550-talet måste vara densamme, som å fol. 38—42 nedskrivit berättelsen om anläggandet av stadens torg. — Vid ett tillfälle har — såsom ovan i Inledningen nämnts — t. o. m. en av stadens borgmästare, den bekante Evert Wilfang, fört pennan. Han har med egen hand nedtecknat berättelsen om konung Fredrik III:s och drottning Sofia Amalias besök i Malmö år 1652. Till yttermera visso har han på fol. 50 v. signerat sin berättelse med ett "scripsit E. W. F."

Leif Ljungberg.

INNEHÅLLET I

REGISTRUM VILLE MALMØYGHE.

Fol. 1.

Fyra latinska distika, det första om kyrktornets sammanstörtande år 1420, de tre sista rörande dom över en för brevförfalskning anklagad man och om hans brännande å båle år 1419 (den åsyftade är konungens fogde i Malmö Anders Mortensen).

Tryckt i sin helhet i Langebek VII, sid. 243; de sex sista raderna även i Isberg s:r II a, sid. 25.

Anteckning om att Hans Doffuelsten (rådman i Malmö) emottog det kungl. brev, som sändes till Malmö trettondagsafton 1562 att brygga konungen 60 läster öl till hans skepp.

Fol. 2.

Anteckning om "Registrums" uppläggande måndagen den 26 augusti 1420, då Ostrad Jenissen och Johannes Dænæ voro borgmästare i Malmö, genom Aage Jenissen Dyekn, stadsskrivare. — Versifierad anteckning om syftet med bokens uppläggande.

Anteckningar om Malmöborgares gåvor till "capella domus hospitalis sancti spiritus".

Se närmare Inledningen sid. 7—9.

Tryckt i Langebek VII, sid. 243 f; början av den versifierade anteckningen även i L. Weibull: Bibliotek och arkiv i Skåne under medeltiden, sid. 89, samt Weibull MSU, titelbladets baksida; ett par av notiserna om gåvor tryckta i Isberg II a, sid. 22 f.

Fol. 3 v.—4.

Ärkebiskop Peder Lykke överlåter med sitt kapitels samtycke Sege kvarn och Bulltofta till konung Erik av Pommern och mottager i ersättning tvenne gårdar i Malmö. Köpenhamn den 23 april 1434.

Orig. fanns 1476 å Kalundborg.

Tryckt i Weibull, LÄU III, nr. 149; Erslev, III, nr. 6691 (sammandrag). Brevet är omnämnt hos Magnus Matthiæ, Regum Daniæ series (Monumenta historiæ Danicæ II 2, 151).

Fol. 4.

Konung Hans förordnar, dels att invånarna i alla köpstäder i Skåne må komma samman i Lund en gång om året för att besluta rörande sina privilegier och köpenskap, dels ock att inga utländska köpmän få driva handel utom i den stad, där de äro "liggare". Malmö den 13 juli 1502.

Orig. på pergament finnes i Malmö stads arkiv (A 31).

Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 39. Orig. tryckt i Aa GA, V, s. 70, nr. 1, Herlitz, nr. 363. Jfr. Christensen nr. 9640. — Början av brevet ånyo avskrivet å fol. 21v.

Fol. 4 v.

Konung Hans förordnar, att borgarna i Malmö, Lund och Wä hädanefter icke få besöka varandras torg, och att de i Lund och Wä endast under höstmarknaden få köpslå med utlänningar i Malmö. Lund den 18 mars 1506.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 34).

Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 40. Orig. tryckt i Weibull, MSU, nr. 25; Herlitz nr. 370. Jfr. Christensen nr. 10572.

Fol. 5—5 v.

Borgmästare och råd i Malmö giva stadens "skinnare" (skinn- och pälsberedare) skråartiklar. Den 6 april 1429.

Tryckt i Nyrop II, sid. 58—62.

Fol. 5 v.

Genbrev från "skinnarna" i Malmö till stadens råd. Den 29 april 1429.

Tryckt i Nyrop II, sid. 62—65.

Fol. 6.

Genbrev från skräddarna i Malmö till stadens råd. Den 12 december 1432.

Tryckt i Nyrop II, sid. 78—79. (Jfr. anf. arb. sid. 76—78.)

Fol. 6 v.

Borgmästare och råd i Malmö giva stadens repslagare skråartiklar. Den 6 september 1412.

Tryckt i Nyrop II, sid. 23—25.

Anteckning om "skinnarnas", skräddarnas, bagarnas och smedernas genbrev till stadens råd.

Jfr. Nyrop II, sid. 63.

Fol. 7.

Genbrev från skomakarna i Malmö till stadens råd. Den 18 oktober 1450.

Tryckt i Nyrop II, sid. 119—122.

Fol. 7 v.

Genbrev från bagarna i Malmö till stadens råd. Den 28 juli 1430.

Orig. på pergament finnes i Malmö Museum.
Orig. tryckt i Nyrop II sid. 76—78 med hänvisningar till ovanstående.

Fol. 8—9.

Borgmästare och råd i Malmö giva stadens smeder skråartiklar. Den 21 juni 1433.

Tryckt i Nyrop II, sid. 79—83.

Fol. 9 v.—11.

Borgmästare och råd i Malmö giva stadens bödkare skråartiklar. Den 12 mars 1499.

Orig. i Malmö tunnbindares arkiv, Malmö Museum.
Tryckt i Nyrop II, sid. 285—291. Jfr. Christensen nr. 8773.

Fol. 11 v.

Borgmästare och råd i Malmö utarrendera till beskedlig man Jeppe Henriksen, hans husfru och arvingar en jord och grund på stadens förstrand väster intill Heliggesthustorn, och skall landgillet för densamma komma den präst tillgodo, vilken uppehåller vårfrumässorna vid S:t Gertruds altare. Malmö den 10 oktober 1475.

Under avskriften anteckning om dess införande i "Registrum" den 11 april 1499.
Tryckt i Weibull LÄU IV nr. 259. Jfr. Christensen nr. 3722.

Fol. 12.

Borgmästare och råd i Malmö överenskomma med rådman Olof Persen i Malmö om upplåtelse av en stenbod i "Skomagere bodernæ" i Malmö till S:ta Dorotheas altare i Malmö kyrka. Malmö den 28 april 1509.

Tryckt i Christensen nr. 11254 (sammandrag).

Fol. 13—13 v.

Borgmästare och råd i Malmö giva stadens "vantsnider" (köpmän, som försälja kläde) skråartiklar. Den 30 april 1526.

Tryckt i Nyrop I, sid. 797—801.

Fol. 14 v.

Konung Kristoffers bestämmelser om de skånska guldsmedsarbetenas stämpling och lödighet samt om värdet av ett nytt mynt. C:a 1445.

Tryckt i Nyrop II, sid. 388—391.

Konung Hans giver bestämmelser om, huru guldsmederna skola märka sina arbeten samt om dessa arbetens lödighet. Den 8 mars 1491.

Orig., vilket dock innehåller vissa avvikelser, finnes på papper i Malmö Stadsarkiv (A 25).
Tryckt i Nyrop II, sid. 391—393. Jfr Christensen: 6896 och 6899.

Fol. 15—18.

Konung Hans stora privilegiebrev för Malmö. Köpenhamn den 16 februari 1487.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 22).
Orig. tryckt i: Kolderup — Rosenvinge V sid. 522—575, Weibull MSU nr. 20, Herlitz nr. 344. Jfr. Christensen nr. 6029—6030.

Fol. 18 v.

Borgmästare och råd i Malmö fastställa vissa artiklar rörande köp och försäljning i staden. Den 29 oktober 1472.

(Samma artiklar återfinnas å fol. 33.) Tryckt i Christensen nr. 3151.

Fol. 19—20.

Konung Erik av Pommerns befallning till alla jordägare i Malmö att bidraga till stadens befästande jämte anteckning om vad var och en låtit mura. Særslev den 10 februari 1434.

Orig. ej bevarat.
Tryckt i: Weibull LÄU III, sid. 145 (även förteckning över vad var och en jordägare i Malmö låtit mura), Weibull MSU nr. 7 (endast själva brevet), Erslev nr. 6677 (endast själva brevet i sammandrag).

Fol. 21.

Påven Nicolaus V:s privilegium för konungariket Danmark "de prima instantia".

Avskriften endast påbörjad. Originalet måste hänföra sig till tiden mars 1447—mars 1455.

Fol. 21 v.

Konung Christiern I stadfäster Malmö borgmästare och råd i besittningen av en kronans grund och damm samt sjön väster om staden. Malmö den 5 maj 1481.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 20).
Orig. tryckt i: Weibull MSU nr. 18, Herlitz nr. 334, Isberg II a, sid. 236. Jfr. Christensen nr 4854.

Ingressen till det å fol. 4 avskrivna kungl. brevet den 13 juli 1502.

Se fol. 4.

Fol. 22—24.

Malmö Birkerätt eller stadslag. Odat.

Jfr. Schlyter IV sid. 399—429.

Vissa delar tryckta i A. U. Isberg: Sveriges handel och industri i ord och bild. Malmö. Historisk inledning (Göteborg 1903), sid. 17—20. — En i det närmaste likalydande uppteckning av birkerätten i Malmö stads privilegiebok, upplagd 1590 (Malmö stadsarkiv D I: 2), finnes tryckt i Friberg, sid. 146—155. En del begynnelsebokstäver ha aldrig tillskrivits.

Fol. 24.

Latinskt distikon.

Se närmare Inledningen sid. 10.

Fol. 24 v.

Ang. böter och edgärdsmän. Odat.

Tryckt i Langebek VII sid. 244—245.

Två latinska sentenser.

Se närmare Inledningen, sid. 11.

Fol. 25—26.

Konung Valdemar Atterdags privilegier för Malmö. Lund den 23 december 1360.

Orig. ej bevarat.

En vidimation av den 14 oktober 1378 (Malmö stadsarkiv, A 2) tryckt i: Kolderup—Rosenvinge V, sid. 70—83 (avskriften högst felaktig och vårdslös), Weibull MSU nr. 2, Herlitz nr. 277. Jfr. Erslev nr. 2619. I marginalen till fol. 26 finnes vid dateringen det felaktiga årtalet "1364", tydligen orsakat av dateringsformelns "feria quarta".

Fol. 26 v.—28 v.

Konung Valdemar Atterdags privilegier för Malmö, daterade Lund den 23 december 1360, i översättning från förra delen av 1400-talet.

Tryckt i: Kolderup—Rosenvinge V, sid. 71—83 (jfr. ovan), Weibull MSU nr. 3, Herlitz nr. 277, sid. 294. I marginalen till fol. 28 v. finnes vid dateringen det felaktiga årtalet "1364" (tidigare har det stått 1360).

Fol. 29—30 v.

Konung Erik av Pommerns privilegier för Malmö. Hälsingborg den 5 maj 1415.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 3).
Orig. tryckt i: SD III nr. 2075, Weibull MSU nr. 4, Herlitz nr 289. Jfr. Kolderup—Rosenvinge V, sid. 84—91, Erslev nr. 5517.

Fol. 31—31 v.

Konung Kristoffer av Bayerns första privilegiebrev för Malmö. Hälsingborg den 13 november 1440.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 8).
Orig. tryckt i: Weibull MSU nr. 9, Herlitz nr. 296. Jfr. Erslev nr. 7117. Hos Kolderup—Rosenvinge V, sid. 92—93 finnes brevet tryckt efter en dålig kopia.

Fol. 31 v.

Konung Kristoffer av Bayern förbjuder en var i Malmö att bära vapen längre än till sitt härbärge. Köpenhamn den 7 oktober 1445.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 10).
Orig. tryckt i: Weibull MSU sid. 30, Herlitz nr. 304, Erslev nr. 7555 (sammandrag).

Fol. 32.

Konung Christiern I stadfäster Malmö privilegier. Köpenhamn den 20 april 1449.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 12).
Orig. tryckt i: Weibull MSU nr. 12, Erslev nr. 7882 (sammandrag), Herlitz nr. 310.

Konung Christiern I beviljar Malmö borgare rättighet att själva bärga sina strandade skepp överallt i Danmark och Norge. Hälsingborg den 3 februari 1457.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 16).
Orig. tryckt i: Weibull MSU nr. 16, Herlitz nr. 323. Jfr. Christensen nr. 693.

Fol. 32 v.

Johannesevangeliet kap. I vers 1—14 samt i anslutning härtill en oavslutad bön, allt på latin.

Konung Hans tillåter borgarna i Malmö att fara ut och köpslå med flottor i Sundet. Köpenhamn den 15 november 1493.

Orig. på pergament finnes i Malmö stadsarkiv (A 27).
Orig. tryckt i: Weibull MSU nr. 23, Herlitz nr. 354. Jfr. Christensen nr. 7498.

Fol. 33.

Borgmästare och råd i Malmö fastställa vissa artiklar rörande köp och försäljning i staden. Den 29 oktober 1472.

Samma artiklar återfinnas å fol. 18 v.; se detta fol.

Borgmästare och råd i Malmö utfärda ett skuldebrev å 750 mark, varföre Segemölla pantsättes. Odat.

Brevet kan ej vara äldre än den 7 juni 1500, enär Segemölla först då blev stadens egendom. Jfr. Weibull MSU nr. 24. Att döma av namnen å de i brevet nämnda personerna måste det tillhöra 1500-talets början. Tryckt i Christensen nr. 12892.

Fol. 33 v.

Fyra bröder i Danska Kompaniet i Malmö befria borgmästare och råd från allt ansvar vid nedbrytandet av kompaniets hus. Den 13 mars 1438.

Tryckt i Nyrop I, sid. 612.

Leoninskt distikon om Kristoffer av Bayerns kungaval.

Tryckt i Langebek VII, sid. 245.

Anteckning om begagnandet av det nya, 1437 erhållna, stadens sigill första gången den 29 juni 1438.

Tryckt i Langebek VII, sid. 245.

Anteckning om S:t Petri kyrktorns nedstörtande den 6 oktober 1442.

Tryckt i Langebek VII, sid. 245.

Anteckning om konung Erik av Pommerns förlänande åt Malmö av ett vapen den 23 april 1437.

Tryckt i Langebek VII, sid. 245.

Borgmästare och råds i Malmö överenskommelse angående dispositionen av Magistratens löningsjordar vid inträffat dödsfall. Den 23 februari 1447.

Borgmästare och råds i Malmö kungörelse angående mjölnarnas i Malmö innehav av jord. Den 8 juli 1456.

Tryckt i Christensen nr. 622.

Fol. 34.

Anteckning angående av borgmästare och råd i Malmö gjorda uppbörder. Den 28 maj 1444.

Tryckt i Langebek VII, sid. 245.

Anteckning om borgmästare och råds i Malmö beslut angående erläggande av jordskyld för väderkvarnarna utanför Malmö. Den 30 april 1506.

Tryckt i Christensen nr. 10608.

Rådet i Malmö pantförskriver en gård till S:t Petri kyrka därstädes. Den 24 juni 1415.

Tryckt i SD III, nr. 2099. Jfr. Erslev nr. 5525.

Borgmästare och råd i Malmö upplåna å stadens vägnar penningar av S:t Petri kyrka för uppbyggande av ett torn och en mur till stadens befästande. Den 6 februari 1419.

Texten är å bladets nedre kant alldeles bortnött.
Tryckt i SD III, nr. 2584. Jfr. Erslev nr. 5751.

Fol. 34 v.

Borgmästare och råd i Malmö kungöra, att kapitlet i Roskilde har låtit sätta en ringmur längs stranden nedanför kapitlets gård i Malmö. Den 13 juni 1437.

Orig. på pergament finnes i Roskilde Kapitels arkiv.
Orig. tryckt i Erslev nr. 6882 (sammandrag).

Borgmästare och råd i Malmö kungöra, att de överenskommit med kapitlet i Roskilde om inlösen till staden av kapitlets mur vid stranden. Den 8 juli 1510.

Tryckt i Christensen nr. 11569 (sammandrag).

Fol. 35—36.

Modbogen eller stadgar, som skulle hållas av borgare, köpmän, fiskare och andra, vilka sökte sig till höstmarknaden i Malmö. Odat.

Avskrift från 1400-talet.
Tryckt i Schlyter, sid. 485—491, (efter andra handskrifter). Jfr anf. arb. sid. CXXIX, P. J. Jørgensen, Forelæsninger over den danske Retshistorie, 1:a uppl. 1905 ff., sid. 98, och Christensen nr. 13123.

Fol. 36 v.

Konung Christiern I stadfäster den av borgmästare och råd i Malmö gjorda stadga, enligt vilken priorn i Heligandsklostret i Köpenhamn må till gudstjänstens uppehållande insätta i klostret i Malmö några sina ordensbröder, dock att borgmästare och råd skola hava klostrets gods och ränta i försvar, men priorn utarrendera det förra och uppbära den senare till byggnadens, gudstjänstens och fattigt folks behov. Odat.

Torde hänföra sig till tiden 1474—1480.

Tryckt i: J. Lindbæk och G. Stemann: De danske Helligaandsklostre, Diplomatarium 48—50, Weibull LÄU IV nr. 345. Jfr. Christensen nr. 12551.

Fol. 37.

Berättelse huru Malmö stads borgare den 28 november 1457 i Sundet infångade åtta sjörövare, vilka sedan halshöggos på Blosshögen väster om staden, och vilkas huvud uppsattes på stakar utmed stranden.

Se närmare Inledningen, sid. 10 f.

Fol. 37 v.

Två leoninska minnesverser; den första om Niels Ebbesen 1340, den andra om Margaretas seger över Albrekt vid Åsle 1389.

Tryckta i Langebek VII, sid. 246. Se även LagerBring, Svea rikes historia, III, sid. 716.

Anteckning om en stöld i Malmö begången av Olof Jensen, född i "Emptaland". Den 18 oktober 1473.

Tryckt i Christensen nr. 3320.

Vissa borgare i Malmö gå i borgen för den för mandråp tilltalade Christierns i Gessie inställelse inför rådet i Malmö nästkommande midsommardag, vilken utfästelse Måns Hack i Häckeberga samt vissa bönder i Tygelsjö m. fl. byar gå i god för. Den 5 maj 1473.

Tryckt i Christensen nr. 3235.

Fol. 38—42.

Berättelse huru borgmästare och råd i Malmö låta anlägga ett nytt torg (nuvarande Stortorget) och ett nytt rådhus och i anslutning härtill förteckning över de penningmedel, som staden lånat för detta ändamål. 1546—1562. Med anteckningar i marginalen och annorstädes om lånens återbetalande.

Fol. 43.

Konung Christian IV beviljar borgerskapet i Malmö till följd av under kriget utståndna besvärligheter frihet från all skatt, tull och accis under 10 års tid. Köpenhamn den 3 november 1644.

Orig. å papper i Malmö stadsarkiv (A 311).
Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 41. Orig. tryckt i Weibull MSU, nr. 80.

Fol. 43 v.—44.

Konung Christian IV utsträcker giltighetstiden för privilegiet av den 3 november 1644 till tio år, räknat från den dag fred slutes. Köpenhamn den 12 juni 1645.

Orig. på papper finnes i Malmö stadsarkiv (A 314).
Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 41 f. Orig. tryckt i Weibull MSU nr. 82.
Namnteckningen å fol. 44 hänför sig till sedermera kyrkoherden i Höja och Starby förs. Olof Glimstedt, f. 1766, d. 1846. (Jfr. fol. 47 v. och 51 v.).

Fol. 45 saknas.

Fol. 46—47 v.

Konung Christian III giver besked om de vendiska städernas (hansestädernas) friheter i Danmark och Norge. (1552.)

Anteckning om de danska städernas friheter och privilegier i de vendiska städerna. Köpenhamn den 16 juli 1552.

En tysk översättning tryckt i N. Falck: Staatsbürgerliches Magazin, Bd. 8 (Schleswig 1828), sid. 243—246. — Jfr. Kancelliets Brevbøger 1552, sid. 174.

Anteckning om det nya urverkets uppsättande i S:t Petri kyrka 1650.

Tryckt i: Langebek VII, sid. 246; M. Weibull, Samlingar VI, sid. 46.
Initialerna C. G. v. S. och O. G. hänföra sig till Sven Lagerbrings dotterson Carl Gustaf von Schwerin, f. 1769, sedermera ryttmästare och kammarherre, d. 1855, och Olof Glimstedt, f. 1766, sedermera kyrkoherde i Höja och Starby förs., d. 1846. (Jfr. Handskriftens historia sid. 12, fol. 44 och 51 v.).

Fol. 48.

Borgmästare och råds i Malmö överenskommelse den 21 juni 1651 att hädanefter även hålla rådsturätt på torsdagarna.

Tryckt i Langebek VII, sid. 246, M. Weibull, Samlingar VI, sid. 46.

Fol. 49—51.

Berättelse om konung Fredrik III:s och hans drottnings ankomst till och vistande i Malmö, särskilt om konungaparets intagande i S:t Knutsgillet och de minnesgåvor, som därifrån härleda sig. 1652.

Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 43—46.

Fol. 51 v.

Anteckning om borgmästare och råds i Malmö beviljande av 1000 dlr. till fortifikationsarbeten för staden 1652.

Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 46.

Anteckning om sättet för användandet av den kungl. donationen å 100 riksdaler till S:t Knutsgillet. 1652.

Tryckt i M. Weibull, Samlingar VI, sid. 46.
Samma initialer som å fol. 47 v.

På bakpärmen finnes ett pergamentblad med följande:

Anteckning om Lillös förstörande 1468,
„ „ Hjulebergs förstörande 1469,
„ „ allmänt uppbåd i Skåne 1470,
„ „ korande av prins Hans till tronföljare i Danmark samt hertig av Slesvig, greve av Holstein m. m. 1466.

Tryckt i Langebek VII, sid. 246. — Langebek läser felaktigt den sista årtalsnotisen till 71 istället för 66.

ÅBEROPADE TRYCKTA ARBETEN (JFR ÄVEN INNEHÅLLET).

Aarsberetningar fra det Kongelige Geheimearchiv 1—7. København 1852—1883 (Aa GA).

Christensen William: Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Series secunda. I—VIII. København 1928—1936. (Christensen).

Erslev, Kr.: Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis 1—4. København 1894—1912. (Erslev).

Friberg, J. O.: Malmö stads historia och beskrivning. Malmö 1842. (Friberg).

Herlitz, Nils: Privilegier, resolutioner och förordningar för Sveriges städer I. Stockholm 1927. (Herlitz).

Isberg, A. U. s:r: Bidrag till Malmö stads historia I—II a. Malmö 1895—1897. (Isberg).

Kancelliets Brevbøger vedrörende Danmarks indre Forhold, udgivne ved C. F. Bricka. 1551—1555. Kjøbenhavn 1885—86. (Kancelliets Brevbøger).

Kolderup-Rosenvinge, J. L. A.: Samling af gamle danske Love. Bd. 5. København 1846. (Kolderup-Rosenvinge V).

Langebek, Jacob: Scriptores rerum danicarum VII. København 1792. (Langebek).

Nyrop, C.: Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen I—II. København 1899—1904. (Nyrop).

Schlyter, D. C. J.: Skånelagen. Lund 1859. (Schlyter).

Svenskt Diplomatarium fr. o. m. år 1401, utgivet av C. Silfverstolpe och K. H. Karlsson 1—4, Stockholm 1875—1904. (SD).

Weibull, L.: Lunds ärkestifts urkundsbok (Monumenta Scaniæ Historica), III—VI. Lund 1900—35. (Weibull LÄU).

— —: Malmö stads urkundsbok (Monumenta Scaniæ Historica). Malmö 1901. (Weibull MSU).

Weibull, M.: Samlingar till Skånes historia, fornkunskap och beskrivning. 1873. Lund 1874. (M. Weibull, Samlingar VI).

KRONOLOGISK FÖRTECKNING

ÖVER

INNEHÅLLET I REGISTRUM VILLE MALMØYGHE.

		Fol.
(1340)	Leoninsk minnesvers om Niels Ebbesen	37 v.
1360 23/12	Konung Valdemar Atterdags privilegier för Malmö	25, 26 v.
(1389)	Leoninsk minnesvers om Margaretas seger över Albrekt vid Åsle	37 v.
1412 6/9	Skråartiklar för repslagarna i Malmö	6 v.
1415 5/5	Konung Erik av Pommerns privilegier för Malmö	29
1415 24/6	Rådet i Malmö pantförskriver en gård till S:t Petri kyrka	34
1419 6/2	Borgmästare och råd i Malmö upplåna pengar av S:t Petri kyrka för stadens befästande	34
(1419)	Tre latinska distika rörande domen över Anders Mortensen	1
1420 26/8	Anteckning om "Registrums" uppläggande	2
(1420)	Latinskt distikon om kyrktornets sammanstörtande	1
1429 6/4	Skråartiklar för "skinnarna" i Malmö	5
1429 29/4	Genbrev från "skinnarna" i Malmö till stadens råd	5 v.
1430 28/7	Genbrev från bagarna i Malmö till stadens råd	7 v.
1432 12/12	Genbrev från skräddarna i Malmö till stadens råd	6
1433 21/6	Skråartiklar för smederna i Malmö	8
1434 10/2	Konung Erik av Pommerns befallning ang. bidragande till Malmö stads befästande m. m.	19
1434 23/4	Ärkebiskop Peder Lykkes överlåtelsebrev å Sege kvarn och Bulltofta till konung Erik av Pommern	3 v.
(1437 23/4)	Anteckning om konung Erik av Pommerns förlänande av ett vapen åt Malmö stad	33 v.
1437 13/6	Borgmästare och råds i Malmö kungörelse att kapitlet i Roskilde låtit sätta en ringmur längs stranden nedanför kapitlets gård i Malmö	34 v.
1438 13/3	Borgmästare och råd i Malmö befrias från ansvar för nedbrytandet av Danska Kompaniets hus	33 v.
(1438 29/6)	Anteckning om användandet första gången av stadens sigill	33 v.
1440 13/11	Konung Kristoffer av Bayerns första privilegiebrev för Malmö	31
(1442 6/10)	Anteckning om S:t Petri kyrktorns nedstörtande	33 v.

		Fol.
1444 28/5	Anteckning angående av borgmästare och råd i Malmö gjorda uppbörder	34
1445 7/10	Konung Kristoffer av Bayerns förbud att bära vapen i Malmö	31 v.
1447 23/2	Borgmästare och råds i Malmö överenskommelse angående dispositionen av magistratens löningsjordar vid inträffat dödsfall	33 v.
1449 20/4	Konung Christiern I stadfäster Malmö privilegier	32
1450 18/10	Genbrev från skomakarna i Malmö till stadens råd	7
1456 8/7	Borgmästare och råds i Malmö kungörelse angående mjölnarnas i Malmö innehav av jord	33 v.
1457 3/2	Konung Christiern I beviljar Malmö borgare rätt att själva bärga sina strandade skepp	32
(1457 28/11)	Berättelse angående infångandet av åtta sjörövare i Öresund och deras bestraffning	37
(1466)	Anteckning om korande av prins Hans till tronföljare i Danmark m. m.	Bakpärmen
(1468)	Anteckning om Lillös förstörande	„
(1469)	„ „ Hjulebergs förstörande	„
(1470)	„ „ allmänt uppbåd i Skåne	„
1472 29/10	Borgmästare och råds i Malmö artiklar rörande köp och försäljning i staden	18 v., 33
1473 5/5	Vissa borgares i Malmö borgen rörande Christierns i Gessie inställelse inför rådet i Malmö	37 v.
1473 18/10	Anteckning om en stöld i Malmö	37 v.
1475 10/10	Borgmästare och råds i Malmö arrendebrev å jord (infört i "Registrum" 1499 11/4)	11
1481 5/5	Konung Christiern I stadfäster borgmästare och råds i Malmö besittningsrätt till kronans grund m. m.	21 v.
1487 16/2	Konung Hans privilegiebrev för Malmö	15
1491 8/3	Konung Hans bestämmelser om, huru guldsmederna skola märka sina arbeten m. m.	14 v.
1493 15/11	Konung Hans tillåter borgarna i Malmö att köpslå med flottor i Sundet	32 v.
1499 12/3	Skråartiklar för bödkarna i Malmö	9
1499 11/4	Anteckning om införande i "Registrum" av borgmästare och råds i Malmö arrendebrev 1475 10/10	11
1502 13/7	Konung Hans brev angående köpstädernas i Skåne handel m. m.	4, 21 v.
1506 18/3	Konung Hans brev angående borgarnas i Malmö, Lund och Wä handel m. m.	4 v.
1506 30/4	Anteckning om borgmästare och råds i Malmö beslut angående erläggande av jordskyld för väderkvarnar utanför Malmö	34

		Fol.
1509 28/4	Borgmästare och råds i Malmö överenskommelse med rådman Olof Persen om upplåtelse av en stenbod till S:ta Dorotheas altare	12
1510 8/7	Borgmästare och råds i Malmö kungörelse angående inlösen till staden av kapitlets i Roskilde mur vid stranden	34 v.
1526 30/4	Skråartiklar för "vantsniderne" i Malmö	13
1546	Berättelse angående anläggandet av ett nytt torg (Stortorget) och ett nytt rådhus i Malmö m. m.	38
1552 16/7	Anteckning om de danska städernas friheter hos hansestäderna	47 v.
(1552)	Konung Christian III giver besked om hansestädernas friheter i Danmark och Norge	46
1562	Anteckning om emottagandet av ett kungl. brev	1
1644 3/11	Konung Cristian IV beviljar borgerskapet i Malmö skattefrihet under 10 år	43
1645 12/6	Konung Christian IV utsträcker skattefriheten för Malmö borgerskap till tio år från den dag då fred slutes	43 v.
1650	Anteckning om det nya urverkets uppsättande i S:t Petri kyrka	47 v.
1651 21/6	Borgmästare och råds i Malmö överenskommelse att hädanefter även hålla rådsturätt på torsdagarna	48
1652	Berättelse om konung Fredrik III:s och hans drottnings vistande i Malmö etc.	49
1652	Anteckning om användande av den kungliga donationen till Knutsgillet	51 v.
1652	Anteckning om borgmästare och råds i Malmö beviljande av medel till fortifikationsarbetena i staden	51 v.
Odat. (C:a 1445)	Konung Kristoffers bestämmelser om guldsmedsarbetenas stämpling etc.	14 v.
Odat. (troligen från tiden mars 1447—mars 1455)	Påven Nicolaus V:s privilegium för konungariket Danmark ..	21
Odat. (troligen från tiden 1474—1480)	Konung Christiern I stadfäster borgmästare och råds i Malmö stadga angående gudstjänstordningen i Heligandklostret i Malmö m. m.	36 v.
Odat. (1400-talet)	Anteckning om "skinnarnas" m. fl. genbrev till stadens råd	6 v.
Odat. (C:a 1500)	Borgmästare och råds i Malmö skuldebrev å 750 mark, varför Segemölla pantsättes	33
Odat.	Malmö Birkerätt	22
Odat.	Angående böter och edgärdsmän	24 v.
Odat.	Modbogen	35

Handskriften i sitt gamla skinnband.
Bandet har under början av 1900-talet försetts med ny rygg.

Registrum bille malmøyghe

Bibl. Mo. H. d. a. fol. 11.

N. 91

DI. 1.

STADSARKIVET
MALMÖ

1644
p. 26.

316.

Se Langebek. Script. Rer. Dan.
T. VII. p. 243.

Anno milleno quadringentesimo bis deno
ecclesie turris q[uo]dam fracta fuit
Anno primo dampnatq[ue] pugne molesto
qualiscu[n]q[ue] fuit equus heu male tunc moriens
Iste cui strauit quia cartam falsificauit
Henrici regis dedit hoc sentencia legis
regnicolis q[ue] bonis cumulatis colle talonis
Hinc luce fuit dum deus iste vuit

Hanc dotauerunt fratres huius loci
Fratres sunt electi huius seculi
Anno domini millesimo ccc[mo] lxxiij[o] Johannes
Abbas de Bruges tunc temporis
huius loci ordinis sancti Benedicti

1420

Istud Registrum fuit intitulatum anno dñi mcd vicesimo feria sexta die proxima post festum bti bartholomei apli sub tempe honorabilium virorum Studii seniss et Johannis dauid p consulum malmogen p tuitione seniss dñi dyeken notarii ville

Et sementina seminis. Ad augmentum ligueminis. In arcta manapantitur. Hic dñi actorum opa. Ne labantur memoria codicis conseruantur. Ergo eorum nomina qui bona ad altaria dederunt hic scribantur. Diu quam requie sub consulum regimine data fuit petue. Quibus bona ita dant vt irrenotata stent in pace requiescant. Nolo plus recreatiue scribe nec metrice prosequor prosiptē

Nicholaus agesi p consul malmogen. dedit domui suam lapideam ad Capellam domus hospitalis sce spūs. ad eandem capellam dedit illam totam curiam ibidem sitam cu singul suis ptinencijs videl cellarijs Et alijs eidem toti curie ptinentibus quibuscūq Cuius curie longitudo a strata occidentali et sic vsus oriente vsq curia Jacobi godrici se extendit. latitudo vero eiusdem curie a vico boreali et sic versus austrū vsq viam ibidem spe sitam

Item Andreas petri conda p consul dedit duas tabernas lapideas occidentales cu cellis ibidem supposito

Item mette auldz relicta andree mutare conda p consul. dedit vnam tabernam lapideam ibidem spe sitam cu dimidio cellario et quodam spacio terre quod a dca taberna et sic vsus austrum vsq tam lyderi hinzesi se extendit

Item Jemis Esberni de fossa armig duas curias dedit cu singulis earū ptinencijs in vico fluuij minoꝛ sitas vna orientali apud viam et alia occidentali.

Item nicolaus winter consul dedit vnam curia integram cu singulis suis ptinencijs occidentali in villa malmogie apud mare sitam lusebakke nominatam

Item henecchinus agesi p consul dedit dimidiam curia cu singulis suis ptinencijs occidentali apud curiam yuari nielsi sitam Et dimidiam curiam orientali apud mansionem johannis olaui cu singulis suis ptinencijs mill exceptis quae duas dimidias curias cu dno tuvone nielsi milite habet indiuisas. Et dimidiam illa curia quia cu dno Andrea martini habet occidentali apud consistoriū sitam

Tenor hic dñi archiepi lundeñ cuj canibus honorē
facto Jurent dñus Rege &c si eundem &c

Alla mæ thetta bress se Ellis hore lasis helse luy pedzo mz gudz marthe Erike
bisiop j lund swering ffersta Or palwens legatus elumelig mz gudh Or kugore
thy alle som nw ære or komeskule thz luy esthz begetting or wilie lwerdugh meck
tugh ffæstis lwor kære mathuge hzoth hze Erik mz gudz marthe Dannarkes swe
riges morges wendes or godes konig or hertugh j pomeriy ffiget til lwerry
or besundenlige hands radeste gard som hay nw bygge ladz j malmoge til gasy or
stenæ or malmoge by til sasthet bestand or hiasp tha halwa luy mz beiradh hugh
saurthokkæ or godh kuliæ lwor esskelige Capitels j lund gorth eth endracktelikeths
skiffræ mz werdugh mektugh forsta or kære radugste hzoæ ffor de komgh Erik
mz gudz radhe &c j swo marthe at for de lwor marthugste hze komg Erik mz gudz rade
Or figet skula halwa or beholde aff off or lwor kyrkæ j lund bordegodz ey wadmolle
som kalles seye molle j buttelawa sogn j barneheradh liggendes j alla marthe som hoy
bebygdh ær mz all redskap mz grund or Jord strom dam or dambænd or mz all anez
thy ffor de molles tillyldelse Jnkthz lunden taget or thze til skal hands radhe eth
figet halwa or beholda aff off or lwor kyrkæ Jn gangè heel by som kalles buttosstar
symar lwed thy same molle j skrebbinge sogn j owæ heiradh liggend mz grund Jord
ethum hlwss lygning aghze enghs inlosser ffiskewatn sergongh stredning lwot or thlwet
or mz alla andræ thy ffor de byss buttosstræ tilliggelse Jnkthz lunder taget symar marke
skel ell odey ee hlwar thz harst prasimens kay or ee hlwad thz halst ær ellis nessins
til elwdeligh eye eyeskulandes lunden tagne lwore andelige sagd or hlwad godz J-
ffor de buttosstar liggen som ekke til ffor de lwot erkebispos bordh nw horer thz sku
le luy hands marthe or figet mz ffrij til elwdeligh eye ffor hkulke molle or by buttos
thæ luy aff mektugh werdugh ffor sta lwor nadugste hzoæ ffor de komg Erik &c mz
gudz marthe &c j ecen skula halwa or behalde til lwot Erkebispos bordh j lundh
tlwo gardhe j malmoge liggendes thy enæ som se mz teylslagere fordom atte ostra
nast feskestredet norden hoos attelgarthy holmde ffra stredet or Jn til grenke steno
Jordh wedh attelgarthy or norden Jn j garden ffray stredet or slwo ofter til Cap
teles Jord aff lund j bredey or j sagde ffra attelgarthy or slwo nor wth Jn til byss
Jord wedh stranden mz grelond Jordh stenhlwss kellere bygning or mz all anez thy
forde gardz tillyldelse Jnkthz lunde taget thy anez gardh ligger ofth norden hoos
attelgarthy mellom thy gardh som gorthskalk lobek fordom atte or thy gardh som
kalles skultes gardh holmde ffra attelgarthy or slwo nor wth Jn til byss Jordh
wed stranden hkulkes gardh olaff tygess nw wth lwor mz grelundh Jord elwm or alla
andræ thy ffor de gardz tillyldelse wthy bygningey som ffor de olaff tygess nllhoræ
Jnkthet anet lunden taget ee hlwad thz halst ær ellis nessins kay thesse ffor de
tlwo gardhe skula luy or lwore esskthzkomere Erkebispe j lund hlwet esskes
anet or behalde mz alles thenn forde gardes tillyldelse til elwdeligh eyghe
Ofth thy lunde luy off or lwore esskthzkomere Erkebispe j lund hlwez esskes
anet stadelige til mz thetta lwot opne bress til elwig tid lwduge mektugh

forsta kiær kayse nathugste hyra ffonde konug Erik my gudz nadhe 2de Or hand aluige
esthz komde konige Or fliget j dannarck thy ffonde melle Or al thy ffonde by
ce hwo thzo halst cyere vth ar my alleos thzoth fonde tilligyelse til ewdeligh eyghe
at frij hemble Or til at sta Or ffor alleos hindzs ellis vkrul som pa the ffonde melle
Or by bukrosstre pa sompt ellieos alt my'noghed hande stath pa tala kay akdelios od
grat at gora till ydermer ffarwaring kudenligher Or ffolbordh Or sanere
stadfestilse at thetta ffonde skiffte skal ekwendelige wskidude Or lygenkallude
staduket Or ffast blike tha ladha kuy my kulie Or kudskap wort Sect my ffinde
wort Capitelet jnne lind Jnnegle hengeet ffor thette nerwarandlos wort opne bff
som gilz Or skrelz ar j kopenhalwey aar esthz gudz kyrd thsdrr quarto pa 1434
Saukte Jonerlos dagh som martir ar

¶ Enn Privilegie hwrelig att alle Köbsteder vdj Schonne skülle en tiid om aaret forsambles vdj Lund Or Sameleg att Jnge fremede Köbmend skülle andenn sted Köbslaa vdenn i denn Stad de ligge vdj

Wij Hans mett gudz Raade Dannarck Norrig Wenn
Or gott Konning, Hertug vdj Slesswig, Holstenn Stormarenn Or ditmerschenn
Greffue vdj Oldenburg Or Delmenhorst Göd alle wedligt, att wij aff woer
sondlige gunst Or naade Saa Or paa dett att wor Kiöd endsotte Borgemestel
Raadmend Or menige almue i wor Köbsted vdj Schonne maa Or skülle Kün-
de thesbedre frenes Or worde sandregstelige ond derig Byers privilegier Or an-
dre leiligheed Tha hafftue wij vett Or tilladit Or mett thz woert obne bress
Vnde Or tillade, att de maa itz finde ond aarith wed Sanct pedo Or Sanct
Poulo dags tiide forsamle sig vdj woer Stadt Lund der att offuer weige Or
beslutte ymellem dem selffue Jnnbyrdes de skülle dem hafftue my theris privi-
legier Köbmandskab Or kiering Or liger wisse som de da beslutende worde tör
det oss well till wilge, Dog saa, att der er oss Or Kronenn vdenn skade Or for-
fang, i alle maade Thesligeste wille wij Or att alle vdlendzske Köbmendt
som ligge Or geste i noger woer Köbsted ger: Schonne eij skülle ell maa Köb-
slaa anderstetz ger: Skonne end: den Köbstadt som de ligge vdj Orck
skall thz woert bress blifftue ger: Malmö Joss Borgemester Or Raadit
alle woer Köbsted ger: Skonne till gode Or bestandt, Thij forbinde wij alle
chzne de hellst ed ell wer Kunde Or serdet woer fogeder Or Embitzmendt for-
me woer Kiöd endsotte ger ymod thzde woer gunst Or naade Jnd ell forfang
at gdi noger maade Vnd woert hyldest Or naade Giffuit vdj wer Köbstadt
Malmö Otgensdagenn nest esst sti Kanuti reg dog. Anno. Mdij. Vnd 1502
woritt Signet

Signet

Kong Hans dom att Lünde mend oc Malmøy mendt skülle ey besöge hüer anders torg Oc Sammeleg att de aff Lünd oc Wa skülle ey köpslaa vdj Malmø mett fremmede Köbmendt

Wdj Hans mett gnds Raade Dannemarckis Gnerig Norgis Wends oc gott Kong Hertug vdj Slesswig Holstem. Stormarem. oc Ditmerschem Greffue: Oldemborg oc Delmenhorst. Giör alle vitterligt. Att aar efft gnds byrd. Mdvj. Onsdagen nest efft dominicam Oculi vdj graabrödre Closs: Lünd Metropoleng oss Elskre Werdugste werdige Fedre Her Börge Ertzebiscop: Lünd Gnerig förste oc paweus legate. Biscop Hans andss vdj Fyen Abbet Henrick aff Esserom Prior Eske aff Antwordskong Her Eskill göje wor marsk. Her Stem Bilde voer Landzdommer i Schone, Her Henrick Knudss Her Thönne Parsberger Ridder, Niels Hack Oc Henrick aagess wor elskre mend oc raadgiffue gode mend der Metropoleng, Wor skickede för oss wor kiere vndsotte Borgemestre oc Raadmend: Malmø paa den ene Oc Borgemestre oc Raad i Lünd oc Wa, paa den andem side Om trette de tilsammem haffue om köbslaaen som de aff Lünd oc Wa skülde haffue mz vdlendzske köbmend stedz ligged ed: Malmø De thesligiste om torgitt vdj Lünd som de aff Malmø skülde besöge oc tilfar ymod Lünde priuilegier. ed. Tha efft theris priuilegiers lydelsse paa baade sider som de för oss fremboere wortt thend saa ymellem sagdt oc besluttett att Ingem them skall besöge ell kröge hver anders torg Oc der till skülle de aff Lünd oc Wa ey köpslaa vdj Malmø mz vdlendzske köbmendt som der steg geste oc ligger ved, Ydem; rett frij standeng höstmarckitt Wille nogre saadanne vdlendzske köbmendt haffue köbslaem ell handling mett them: Lünd oc Wa Tha fare sig der Ind: Fyen till dem oc skiffue der ligger oc gest. Dierffues eller will her ymod nogem paa antgem sider att göre, eller göre lade Tha skall hand haffue förbrütt hues hand haffuer mett att fare hallffdelem till oss oc andem hallffdelem till Fyen Siffuit. aar. dag. Stedt. som för skrifuer

Stander Under wortt Signet

1506,

Alla men thanna nu begynnes breff se alt[er] særa lagh[er] skall[e] Wi begynne mastare ok rætt[er]
malmøgh[e] kap[itel] om ewigh[er] besmacklik nath ymne ok make dør nalegh[e] kunal konungs fr[id] dan
mark[s] skrangh[e] ok nyglik[e] wærander ok gudes kromes ok fr[id] tiuff[s] ok wanær[e] ok
æfst[a] sakensens rætts ruth aff danisk ok dør nalegh[e] særa kamp[e] ok a[n]dre dør ok hesul[e] ær
at wi maker hafwa æmbede at stikke i malmøgh[e] som wi wrdha kunne at særa by nættik ær ok
sagnlik. Thet kungøra wi the alle oss sanchlik for dør lyss hedha Bestrand gragn ok thalp skyld at hafw[e]
særa skallighe ønt stikt ær ok stenk skafft at æmbede i malmøgh[e] som kallas stinnar æmbede
mz frit herath samthykke of gotha rike alles wores at the swo skallighe skoldas skal affæ[r] a[n]the
la ok rættar i alla mada som the affæ[r] skrifna stonda ffærst at alla the i tiden æmbede vtha vaara the
stenk thalda gotth skrygth hathe man of gudna. Je skal the angen vaara i thetta æmbedt vdan thæn
swo dan gømbe gøz at hanne blifw[a] pa sidsande. vdan swo megthe hwidekelp the bchøfwa ok wi
the thetta til lathning. Je skulk an thetta æmbede rul vdi han skal gyffwa rætter i malmøgh[e] skod
skelingæt ok en tuna got. sk. ok æmbedt ok swo megthe. Je skule the anga vtlamninga af the æm
bedt lang stonda ok ey swodan vaara the lang sakha so the til høyr an fira dø thwa dagh æfstæ[r] 18
ok til sta mekals dagh. vdan the tuna æmbedt. Je skulk an som dyrbøts the mot at gøza bode
rættar thine mist skamska. ok æmbedt ok swo megthe ffor hwor tidh han wørthe tin sinna wørthe
Je a matin[s] qwina blyffw[a] wmanath affæ[r] sin bonde i the æmbedt ok thøn loffw[a] gakha tha skal the
noda sic æmbede. Je skrangh[e] thøn ey man ma hathe ok gra ok rul han tuna the æmbedt tha skal han
mast vaara ok gøza som ffar skrædet staz. Je thøem oldenman sandr[e] bwth ok rul han do thesina
af hemna. han skal boda æmbedt en mist dom ffor hwor tidh. Je skal the[r] ungsta brothe akidh gon
ga the[r] blodh pa the[r] æmbedis dagena swo langt til en ungre komber. Je skulk en nagth kæne pir
til sik tagha i the æmbedt. han skal gyffwa æmbedt en halff tuna af sinar nagth brothe dø affæ[r]
the[r] æmbede. tha skule alla æmbed[s] brothra ffatha hans likh til kirkan ok offra for hanum ok fød
ey swo til gravha. swo the ey gøz boda æmbedt en mist dom vdan han hafwer lowlikt forfall
Je thwo som swen kunga i the æmbedt. han skal ey loffwa hanum at gøza sin ægtha gømig i tuna dag
skrafnedagh. thwo the gøz boda æmbedt en skamsk mist. Je kunne the ey forenas inbyrdhes ok the
rib the ffor rættar. tha skal han boda rættar en skamsk mist. Je lokka nagth brothe nagth brothes
swen ok at hanus tiu ærnstra ffor hanus skrafnedagh kombaz. thwo the gøz han skal boda rættar en
skamsk mist ok æmbedt ok swo megthe. ok han skal beffol da swenen som ffor the[r] ærthe sin skrafne
dagh ok Je skule nagthe swen skra sin hosbonde i the æmbedt mz vnyne ffor hanus skrafnedagh
ga[r] ode. tha skal hanum angen brothe i æmbedt skolda ffor the skrifna gøza. vdan bondans sæma bry
de skus i mot swenen. thwo the gøz boda rættar en skamsk mist ok æmbedt en skamsk mark
skr[if]t sin nagthe swen gøz om sønnan dagh ok affæ[r] bondans thwo mz hanus vnyne ok rul ey gøza
bondans gragn. naz hanus skrafnedagh komber. tha skal bonden gyffwa hanum sin høy. ok swenen
skal thigna bonden swo mana sokna dagha affæ[r] skrafnedaghin som han ffor fæstnamde. Je sin
nagthe brothe ga[r] anar brothe nagthe skyldik han skal komma pa tingh ffirstande skrafne skrachte
ige eldeman ok gøza hanum swo megthe som rætt ga[r]. rul han the ey gøza. ok kæmthe ffor
rættar. tha skal han boda rættar en skamsk mist ok æmbedt en skamsk mist Je tuka nagthe
brothe anar brothe bosættathms ordh til. tha bøthre han affæ[r] thetta oldemans skande. rul tha
the ey gøza ok kombaz the ffor rættar. tha bøthre han affæ[r] the som swo nathe[r]ghe særa kunungs
frilegia ok wirdgaz Je ma angen affæ[r] thetta æmbedt sodha bedekar the[r] i bym vdan eghin som
brothe the ga[r] i æmbedt. thwo the gøz boda rættar thre skamske mist. ok æmbedt ok swo
megthe ffor hwor tidh han the mz skwnen wordha Je hwem wor[dha] then i thetta ffor æmbe
de gira ær the nægthe gøza semst kathe mot lange til the gøza ær besmacklik æmbede affæ[r] Je
skule anga maker hafwa eldaman ar kesa i thetta fro[m] æmbede vdan bogthemastar ok rath
man i malmøgh[e]. ok swen the kesa the skule bugtha oldeman swo lange rættar ok æmbe
dt ær ekker then the til nægthe vaara Je skule eldeman i then fo[r] æmbede swedia rættar
i malmøgh[e] sk ær the skule vaara swart nathe[r]ghe skeskap ok rættar i malmøgh[e] ok dør
by hwilla ok tro i alla mada e matin the loffwa Je skulk en brothe thetta ffor æmbede vdi

gar han skal sweria oldenmæn ok thz sama embede then sama for. edh ar han ok swo skal gøra
ok alla mada som ware skrivit stander fr. them wi alle voru affstomare thessæ bref nagsinna
thesse for. artikla ok nøttegske vara vetr natthegske lagstap alle vor bøte ok wo
ra affstomare fol make skaffua them om ar vanda ok the mada oss alle them thættær mot
thesse vara vdøm alles hinder alle genstalse ok nagsins mada fr thine for. statuta som
hallas skaffua thi gamgiælschyghe skøt ok affe ransagilar skoga artikal fra annar ok gam
hone thetta for. embede ok malmøgske til skatte ok samgiæld ok gadelighsa ar bliffua e
mæthy the thesse for. artikla ok vallkar mz trostap gøma ok holda thine for. statuta
vare skriftar stadhfæst giffuen ok skrefuen ar affe skrifuit bredh thz sande firalsendemæ
tilbøgske ar pa thz vnda orthit dagsins affe forsta sondagsins affe postia som fallæs kringe
miti vel vdømer skalwarig ok sinar stadhfæstelse ar thine for. statuta skal standit ok fast bliffua
Tha skaffua thi skanger vetr bøt gustegske mz alles vetra vollia ok lenstap for thetta vetr nærværan
des opna breff til vitnisbyrdh

Skåner

Alla man thetta nadvarande bidie se alle skoga lagsit skelsa vin oldenmæn ok alla mæthy brødhr
ok skanar embede ok malmøgske i arlighsa mz skatt vin kungora thz alle ar vi mz gotz vollia
ok sathskilde ænnar skaffua ok embede ok malmøgske som hallas skanar embede aff vetr sk
thz lighsa ok arlighsa rætt ok malmøgske skulbit embede vin thetta for. skattlighsa rætt hærlighsa
om bethit skaffua ok the oss thz til skatte ok samgiælde ok for vor bøs gagn bestandt ok bæsta
skyld til ewdelighsa fremmer ok gifuer vetr skaffua mæth swo dan forordh at vi skule thz fæst
embede ok alla mada affe the artikla ok vallkar so thz for. skattlighsa rætt aff hebrelsar ok
beseyght skaffui holda ok gøma mz trostap ok mæthy dm ok vara affe stomar skaffua ok the for.
embede bliffua kan. Ok hærsmarlighsa thesse artikla ar angaen skal skaffua mæth oldenmæn ar
hesa ok thetta embedet vdan borgiemæstar ok rætsmæn ok malmøgske ok hvem the the til he
sa. the skule bliffua oldenmæn swo longe the for. skattlighsa rætt ok embedet thekke them the
til nøttegske vara fr skule alla oldenmæn ok thetta fri embede sware thetta for. skattlighsa
rætt ok val rætt edh ar the skule vara vetr nærthegske lagstap thetta for. vetr skattlighsa rætt ok val
møgske ok vor bø skalla ok tro ok alla mada ok mæthy the skaffua fr skulken ok thetta for.
embede vil vara han skal sware oldenmæn ok thz sama embede fraindelig eftir sama edh
ar han ok swo skal gøra ok alla mada som ware skrefuet stander fr. mig thetta for. skattlighsa rætt
alle thesse affstomare thette nagsins aff the artikla so thz oss hebrelsar ok beseyght skaffua
vetr nærthegske lagstap them alle vor bø ok nøttigh alle gagnelik vara the skule the skal
mæt skaffua them om ar vanda ok the mada them thekke nøttigh ast vara vdøm alles
vetra alle vora affstomare lund alle genstalse fr skethe thz swo thz skatt skaffuelse
ar nagsse breffe ok thetta fri embede dyrlygs ser ok mot ar gøra mz nagsse stuo skrap af
hin skaffuelser antien ok mot vetr nærthegske lagstap alle vetr skattlighsa rætt ok malmø
ske alle vor bø ok vorezst skan the skonen imethe swo ar bekostelse ær the skal kom gen
gen ver oss thetta for. embede bliffua ok aldrik the offtar jus koma vdan the for. skattlig
hsa rætt skriffua ethert mine thz til ok ar the birthig for skanin til embedet thet mæth
bæthrings affe rætssagens skalse Ok ithet bindas vi oss ok vora affstomar skattlighsa
til mz thetta vetr opna breff vetr nærthegske lagstap aff danmark vetr arlighsa rætt ok
malmøgske ok vor bø skalla ok tro ok bethegske ar vara ok alla mada ok the for. statutum
som hallas skra the oss ær vetr skriffuit bekrefuet ok beseyght skaffua affe artikla ok vallkar
som thesse ok thetta vetr opna bref ær vorsa skodelighsa mz trostap ar gøma gora ok hal
da til vdømer skrefuarins ok skanar skatt skattelse ar vi the for. skattlighsa artikla ok vallkar mz
trostap skule gøma ok holda the skaffua vin skanger vetr embedis gustegske mæthy
alles vetra vollia ok lenstap for thetta vetr nærværand opna breff til vitnisbyrdh
Skriffuet ar affe skrefuit bredh thz sande fralsendemæthe thegske ar pa thz vnda
fridagsins næst fore sancte valborgis dagh skalkh jomffruss ok bethe maretz

Skrodere

Alle men thette nerwarendes breff hore ellert se helse wi oldermen
oh alle mathebrodh / skrodere embedse / malinogse hertigha mz gloth
wi kunigoine thz alle at wi mett gotth nyllia sanithobike oh fryt bestath
ammanedh hadwe ett embede / malinogse sony halles skroderes embede aff wort
hetherligse oh erligse rath / malinogse skwikligt embede wi thette forde rath
hærligse ony bethat hadwe oh the off thz til glathe oh smidwerd oh for wor
byth gagn bestand oh beste skyld til ewerdaligt time wnt oh gyldt hadwe mz swoday
forordh at wi skule thz forma embede / alle mada efft the artikele oh willkor
sony thz forde herligre rath off bebirewett oh beseylt hadw mz troskap holdse oh
tima emarthey wi oh wore efft komma lydwe oh thz forma embedse blydwe hay
oh besyndeligse thesse artikele at engey skal makt hadwe oldermey at liese /
thette embedet wdey bezgmestere oh rathmey / malinogse oh hwem the thi-
til liese the skulde blima oldermey swo lawgre thz forma erligse rath oh embedet
thoker thay thet til nottegse wwre / the skule alle oldermey / thette forma
embede swerma thette forde hethirligre rath edg at the skule wwre wortth
mathege herskap thette forde wortth erligre rath / malinogse oh wor by hylle
oh tro / alle made e mathy the oh theire efft komme lydwe / the hwilikey thette
forma embede wil wwre hay skal swerma oldermey / thz sama embede skal
deles thy same edg at hay oh swo skal gotte / alle made sony thet fa skire wz
star / the ny thette forde hethirligre rath / elli- theire efft komme thokker magthen
aff the artikele sony the off bebirewett oh beseylt hadwe wort mathege
herskap thay eller wor bydey mathik gilli- gagulik wwre tha skule sol makt
hadwe thay ay at wende / the mada thay thokker nottuest wwre wdey alles
hinder- elli- genspelse wore elli- wore efft komme / mag[a] mada / the skredse
thz swo thz gwet forbydse at nogen birodh / thette forda embede dwelis hz /
mot at gotte mz mag[a] utroskap elli- falstiget authey / mot wort mathege
herskap wort hethirligre rath / malinogse elli- wor by oh worthz hay thz
fimey withz swo at benerlikt er tha skal hay genstay ut aff thette forda
embede blibwe oh aldrik thi- efft[a]n at komme wdey thette forde hethirlik rath
gima theire nyma thet til oh at the bibliswe bithia for hand tha embedet
thok mz bathing efft tradsene sickse oh thi bindse wi off oh wore efft
komme stathelige til mz thette wortth opna bff wortth mathege herskap aff
damazk wortth hethirligre rath / malinogse oh wor by hylle oh tro oh lythe
gre at wwre / alle madse oh thy statutey sony halles skuta the off wnt
gwet bebirewetth oh beseylt hadwe efft artikele oh willkor sony hwy oh
thette wort opna bff ut wi seir ewderligre at gima gotte oh aldeles mz
troskap at holde Tyl wdermet forwarning oh saman stathfestelse
at wi the forma artikele oh willkor mz troskap skule gima oh holde
tha hadwe wi thought emd enstele mz alles wore wrlik oh withskap for thette
wort ner-warend opna bff til vitnesbyrd gwet at efft gwtth byrd thusdre
firtre hundrade thiratti wdre ett pad thz andtre fredagey sony wwr- sanlzte
ture affthey halik jusse oh mat thir-

1432

Rebukinde

+ Alle the thre bretherr horne eller see helsre ðyn bor ok trodne, malingge kerlingge
mz ðerk thrungorne off eppir nathe ok ðilke ðer nathinge ðyne drotning mar-
grete ok hadde vnig ðarre bynne eer embir sony er trepride embirg edmundlike at
nyde ok birðyne i sna made mz forschel ok ðilkon sony hare efter stander
thredwith ssorsk ath the skule ðarre sone ok thyghe i embedr ok cy skere tha
noger assyse tha skal mz radh ok ðilke bourgemestare redmens ok embetz fore
mempd sony tha cire eer anart i thy sinne stath sony thin afgik keepe ok mesdeds
ytte ok mad thessir thyghen esse bondins dodh nyde the sinne embir e medhen
thin anke arr ok sin fregdh bedarer ok na thy thesbonde sony thin stadh mz
hedh ok arre saat nyde the sinne embir mz ðilke ok santykke bourgemestare
radmens ok embetz sony soper er sagt thesilken sinn sony i the for. embr
gnar hay skal giva radger i malingge sex skilig grot ok embedr eer host
halder mz thyghe fadg ok iij ferskar rente ok all sna megth sony ther thil sporer
ytte tha sna mygthen bymay i malmo gastne bastning skal ok cy replagh vden
the sony i embedr arre giva sony hare anart gor badgne byn tree marck ok
embedr tree marck ytte tha sna ok engthen bonde ass landh sathge syne ell-
lankke i penny ðord vden i halt thyng ell halfft sony tha i kynnyt er thesse
forstanssne stykke ðilghe wi folkomelike ok ðorne esthromende mz thy
ok thine esthromende stadhng ok fast ath holde i alle madhe In rng
vtey testimon" Bigillu nre cuntate una cu sigill vre distorp vz Audirce
maztin thenerum agtesse prompsiu gytem kybirtsse elaw i thebirgth Jems magn
Jems beye Tirlonis auderss z audirce horey spiritu ibid pintky z appus Datum
anno dñi m°cc°xcij° fe tna ay sepiu ui. tbre maie mensis

1412

Nota the gemenesse sam skone skrodh laghere ok smede
haffue gifft thadher at the kamner ath thesse the embede ass
borgemestere ok radh the sinne bresse ludhe alle eendr ethy
at thesse are kiende klert til sith embede ok thre stonde
ok ey bill

Gudhefte

Wille tge tgette Lreff &c alle goue ſelfe wy oldzeme ok alle medbigore
i ſtomage embede i malnoge ſtarlige my gud Gorende allmy at wy
my godg relie ok ſamtyltte dramet hyffloe etg embede i malnoge ſom ſral
lis ſtomage embedet aff woort gedzelige ok arlige raadg i malnogge
gwillet embede wy tgette ffor& gedzelige raadg ſtarlige wom bedet huffue
ok tge tg off til gede ok ſtemplund ok ffor woz bys gagy beſtand ok beſte ſkylde
lont ok gyffuet haffue my ſlwo don ſgoradg at wy ſkulle tg ffor& embede i alle ma
de effte tge artikle ok vilkor ſom tg ffor& gedzelige raadg off bbiedwet ok be
ſeyld haffuer golde ok gyome my boſtap emeden wy ok woord effterome leſſue ok tg
ffor& embede bligſloe han ſgoſt at klwo i tg embede wol gradg gd ſkal ward atte
ok rette ok haffue godg ffreyd ok ſkall intages ok inſtettes effte vilie radſgord ok
embedſgers i ſlwo madſe gd ſkal gyffue raadet ote ſkilling grot ok ey tyme
tydeſt ol ok embedet ote ſkilling grot ok ey tyme tydeſt ol ok ey lod omrk tell
altere ok ſkal ey aden froſt grore tg ſkall engtg redbyg ma gud ſkwo elles ſe
lie hze i malnoge lengze en ffra woz ſkle dagg ffor ſtg hoſt ok ſlwo nitel ſankte
dyomſy dagg vtgen han haffuer tgim my loff radzens ok embedſgers ſkal at engen
ſkal kobe nedtyndze elles kralſſkim ſom bondze gut tel tgorgze ffor& vtgy tge ſom,
embedz ane vtgen ffra woz ffle dagg i haſt ok ſlwo nitel ſankte dyomſy dagg
vtgy gd rel haffue tgim til ſtg ey gretg bekoff at gud ſkwo ſom hze modg gore
gd bode raadet ey ſtongze emrk ok embedet ey ſtongze emrk ſkwo offte ſom ha tge
gor ok tge my ffrny ſkal ward tge ſlwo at nogge embedymed aff ullore embede hze i bren
vilde gore hze i modg ok kobe kndze ok ſkelie ffrandelek vtgy i ffor& vtg ok
bordze gd ſkardg ffore haud oldzemd ok koil oldzemane ey ſarte haud tel rette tge
ffore tga mlwe ffor& ſtomage haffue tgerre haude ſkalt pa tgere ſyndrg ſom tget
embede til horter ſom ſlwo mad tgere embede groit kuſyd ſlwo lengze ok tges tge
ſarte tgim rel rette ombdy tgime ſynkepa groit haffue tg om nogen i embedetty
affdoz tga maa haud gkoſſels oy tge tgette ſame embede emtgy klwn enke ſidze
ok ſin gedze ok ord ſkeuarer ok ſkolt goz my embedet ok ma tgy ſame maa ſom
klwn ſidgy my hedzo ok ord ffengtze wydge tgi ſame embede i ſlwo don matge
at klwn goz radket ok embedet ſkolt ok alt pm ffore ſtffuet ſtondze wom ha rel
wyde embedet ſtte om nogen lekl louue gonlowedrg i embedet ward omed ſieg
embede ok ſlwo ſkolt gore my tgim tga ſkulle oldzema tgi ſame embedy haffue ſkall
matgt my radzſens raadg ok vilie haud ſyndrg at kyſkie ofgen ok ſkomene
ſkeatgore ok at ſkelie til tgim dagh han haffuer ſkolt grant my tgim ok bethued
kudge raadet ok embedet ffor ſyffuetgrodenget ſtte ſkede tgy ſlwo tgi gud forbiude
at koy ſom mlwand i ffor& ſtomage embede elles woord effterome nogen ſom gonge
modg radget i malnoge entgin modg tgim ſom vilie and elles effterome & radg
tga ſkulle tgi ſame ſtomage p̄mlegha rad ſorbiuder i ok koy elles tge
raadg i modg and aldrigg ward wedrdugte redgin udg ſongte noget embede
i malnoge effte tgende tidg ward tgi ok ſlwo at ey elles ok tlwo elles tgitre elles
ſkere aff ffor& embede nogetſom gonge modg ffor& raadg ſom ffo ſtffuet ſtaar
tga ſkulle ok tge ſkrow vtga aff ffor& embedge ok aldrig nogetſom kearte
vendunge tge ogen ſatkonde ſtte tilbundge koy off ſom vilie and ſtomage
malnoge ok woord effte ſtandare ille tgi ffor& artikle ſtandede ok
ſaſte dtg kalde my kollior ſom hze vtg ſtandg tgi ſel ouare vigſt ok tilſtan
delſe haffue koy alle ſamen ſtomage my konge ok barnad gdnogh woot tg
enkte ſnoge ffor tgette woort gedbieff my vilie ok vitgkap my ſtore
ekzendenz ſnogle ſom en hemig ſtomage ok ſkus mellg ſil tgi ydt
ſtadſte ſtelſte ok vidon ſkyld Datu malnoge duo Dny

Laghere

Alle ma thette maethwarmdeg breff & elles here laest helsse
wi oldermne ok alle medebrodre i lagerte embedet i malmege
saetlige meth gudh wy sungore the alle at wy meth godh lathe
sathyskhe ok ffriet berad anamet hasslwe eth embede i malmege
som kalled laghore embedet aff wort hedzlige ok aerlighe
i malmege hewilket embede wy thette ffarde hedzlige radh wy
hedet hasslwe ok the aff the til godhe ok samghwend ok ffare wort
byg gagn i bestand ok baste skuld til elbeddig timde wint ok
giffwet hasslwe meth swo dey ffortard at wy skulle the ffare embede
i alle maethe efft the artikle ok wilkor som the ffarde hedzlige
radh aff bebrelwet ok beseyght hasslwe meth trosthap halde ok gome
emaethy wy ok wore efterkare lelwe ok the ffornt embede bliffwe kand
ok bestmodlige thesse artikla at enge sthal makt hasslwe oldzmen
at kese i thette embede lothy borgemeste ok radhmne i malmege
ok gliwery the thzo til kese the skulle bliffwe oldzmne swo lange the
ffarde aerlige radh ok embede thykkert thy thzo til nyttelige ware i tey
radh dah at the skulle ware wort nathinge bsthap thette ffarde hedzlige
i malmege ok wort by hulle ok tro i alle maethe emaethy the ok thrie
efft komer lelwe the hewilke i thette ffarde embede wil ware ha sthal
thwarte oldzmne i thet same embede fradles thy same edg at ha ok swo
sthall gore i alle maethe som ffore giffwet staar i wy thette ffarde
hedzlige radh elles the efft komme thette nogte aff the artikla som
wort bebrelwet ok beseyth hasslwe wort nathinge bsthap thy elles
thy wy at wunde i the maethe thy thykkert nyttelwest ware lothen
alles wore elles wore efft komer hinder elles gesichte i tey stede
thz swo thz gudh ffortlyde at eggher bradz i thette ffarde embede
dyrkes i gmodh at gore meth noghe wtrosthap all falskhet entige
emodh wort nathinge bsthap all wore hedzlige radh i malmege all
wor by ok wordhe hay the ffwmet wredh swo at bebrelwet
ert tha sthall ha gesten with aff thette ffore embede bliffwe ok
aldrig thze in kome with thette ffore hedzlige radh giffwe
the mine thzo till ok at the bedie ffore hey til embedet thogh
meth bortkyng efft radzsenb siche ok thy tillmede wy aff ok
wore efft komer stadelige meth thette wort apne breff wort na
thnge bsthap i damark wort hedzlige radh ok wart by hulle tro
ok lydige at ware i alle maethe ok thy statute som kalles skraa
the wssamt giffwet bebrelwet ok beseit hasslwe efft artikle ok wilke
som skwy ok thette wort apne breff bedwisa eldzlige at gome
gore ok asbeles meth trosthap at holde Till ydzmere ffarwaring
Datum dny ac [illegible] sub sigillo predicti mri sodalicij

Alle men thette nærwærendes breff høre eller ser hilsse wi borghemæstære ok Rathmen
y malmeghe kæstleghæ mæth guth ok ffrith besynnerlig Rathynne ok makt Wort Nathe
ghe herre konig Erikes Danmarkes Swenghes Norghes Wendes ok konyng ok hertuk
y pomern oss wnt ok giwet hawe æfthir nighns rædhs ræth aff Danmarke ok
wor Nadheghe herre konig Erik oss bebriewæt ok besylt hewe dt wi ffoll
makt hawe æmbede at skikke y malmoge ssom wi prawe kune at wor by nøtik
ok gagnlik ære Tha kungøre wi thz alle oss sanelighæ ffor wor bys bæstæ
bestund gagn ok hielp skyls at hawæ skelighæ wont skikket ok stathffæst
at æmbede y malmoge ssom kalles Smithie æmbede mz ffrut berædh samtykke
ok goth wilie alles worres at thz swo skællighe holdæs skal æfftir urtikla ok
wilkor ssom her æfftir skreffnæ stonder fførst at hwo smethie æmbede y
malmeghe her æfftir wil winne han skal wæræ en skællik pssona ækte ok rætte
ok hawe got rokte ok thre skal han hæntæ skels breff uppa aff thn stadh han
ist thiænt hawe at han thæthin skildes mz nynne ok at han thre skælleghæ
thiænt hawe Item Swælken thyster ffortiffnæ æmbede the æfftire wil wynne
ok ær han dughin malmeghe ffødder tha skal han hæntæ skals breff aff
thn stadh ællert by han ffødder ær at han ækte ok rætte ær aff ffadhir ok
mothir ok at han thre hawe et got rokte hafft Item Swælken thættæ ffortiffne
æmbede wil wynne han skal giwe rædhit y malmeghe sexo scheling ist ok en
goth tynæ øl ok æmbedet sexo h yst ok en tynæ øl Thættæ skal vt giwæ ffor
han naghit smythre y æmbedet ist dt ængen skal smythæ iærn ællær stal y
malmeghe vdæn thn æmbed ræt giort hawe Swo thet gør han skal bætthræ
rætthit thrie schamske mrk ok æmbedet swo meghit ffor hwær tidh han thre
mz ffinen worthre Item Skal ængen sælie noghre honde smythie gørning aff
iærn vdan ffore wor ffrwæ dagh affsiptoms ok in til sti mækels dagh vdan
ffortænæt ok skapt wærk swo dant som kræmbed plæyæ ffalt at haffwæ
Swosom ær sæpert kniwæ hangelasæ nale dørslag ffortet ok sylesiot ok
telik honda sma prænsling ok ængen sælie istuth vdan the som kiøpæ ærist vdh
ok ær spøræ vdan with dæghit ok dørzin ok ær ssom vdan with halt hundræth
at at mynste vdan thn æmbed ræt giort hawe Swo thet gør han bøde rætthit
thre skilling mrk ok æmbedet ok swo meghit ffor hwær tidh han thrt meth
ffinen worther Item Nart naghre emb brothre aff dør ok hawe han ækte
hoss æfftir sik tha ma hun bi wghæ sit ærfe e mathn him manlos sidhær
ok sit rokte ffortwærær ok gøre thok æmbed ræt Item ffor hun suthn man meth
hethre ok ære ok wil han thre ffortiffnæ æmbede wynæ tha skal hanæd thr ær
wayræs vn han wærdh ær at wære thre æmbed brothit Item Swælken smethie
swen thre ffortiffne æmbede y malmeghe wil wynæ han skal ffor standa ffort
olsermens els ok smythre thrt thrynne honde thing som han sik meth giør
ghe wil at oldeman ma stæma vn han sit æmbede wælkæn Item Skal
ængen emb brothre y thre ffortiffnæ æmbede lobbe naghre sin methebrotherss
swen vt aff hins thiænæste ffor hans stræffne dagh kombert Swo thet gør han
bøde rædhet en skilling mrk ok æmbedet ok swo meghit ok swænen skal sithn
thiænæ sin stæffnedagh vt som han ffor lowit hafthe Item om naghit æmbed
swen sighit thwo smythit thiænæste ok bær han guthz pænyng off aff thom

badhe til en steffnedagh hand skal engin smeth holde j sin thiæniste jnnæn ar
ok dagh thre esthre skiwo thy gor han bathe vathit thre skanste mark
ok embedet swo meghit ok gywe swenen gwert thn tithn vt som stint
skrewit star ⁊t Gar naghre em swen vt aff bondens huss om sykenan
dagh meth vmyne ok ffortymar bondans giwyng nart hans steffne dagh
ert vde tha skal swenen thiæne bonden swa mange sykene dagha thre
esthre som han ffert ffortymethe. eller bathre hand thy han ffor ffort
symart haw ⁊t Gar naghre swen vt aff bondens thiæniste mz vmyne
ffor hans stæffne dagh krombert tha skal hand engen em brothre holde
j sin thiæniste skwo thy gor han bathre vathit thre mrke ok embedet thre
mrk ok swenen skal thiæne sin steffnedagh vt som han ffert saket hafthe
vdan bondens wisse brode skellighe timæs kan ⁊t haw naghre em brothre
skylling til sin mathebrothre j the saghre som ey krongs vret vti fulsert
the skulle koma ffor thære olderman ok the skulæ thom fforlighe vm the
kwne. hwilken sik ekke wil noyæ lade esthre oldermans seghn ok krombert
thy ffart vathit tha bodhe then vathit en skanste mrk sik ey wil nøyæ lade
ok embedet ok swa meghet ffor hwort tidh thy ffort vathit kært vorthre
⁊t Tuler brothre angat brothre vdwathens otdh til tha bathre han esthre
thære oldermans swande wil han thy ey gøre ok kæres thy ffor vathit tha
bathre han esthre thy som vathit thokker vret warre bathe embedet ok
vathit ⁊t worey naghre emb brothre som sode vdan embedit er ok dagh
ok ey giorde embedis vret han skal bliue vdan embedet wil han thy sithen brugæ
tha skal han thy wmæ aff my bathe aff vathit ok aff embedit ⁊t skule
enge makt hawæ oldermæn itt kese j thytæ ffor^næ embede vdan borghemeste
ok vradhmæn j malmog ok hwem the kese the skulæ oldermæn bliwe swa længe
vathit ok embedit thokker thm thæ til nothghe warte ⁊t skulæ oldermæn
j thytæ ffor^næ embede swæræ vathit j malmoghe odh itt the skulæ warre wort
Nathesghe herskapp vathit j malmoghe ok wor by hulle ok tro j alle madhæ e
matthen the lowæ ⁊t hwilken brothre thytæ ffor^næ embede winert han skal
swerey oldermæn j thytæ ffor^næ embede thm same odh at han ok swa skal
gøre j alle madhey som her ffore skrewit standert ⁊t vm wj eller woræ
esthre komere thokker naghre aff thesse ffor^næ artikle ey nothghe warte
wort Nathesghe herskapp eller wort by tha skulæ wj ok wore esthir komen
ffoll makt hawæ thm om at wrendæ j the mada oss eller thom thokker not
Kuest warre vdan alles hindr gellit grensickelsse j naghre mada Thesme ffor^næ
Statuta Som kalles Skota hawe wj strangiweighe set hørit ok ow vansaghet
dattikel ffird artikel ok vnt hæne thytæ ffor^næ smythie embede j malmoghe til ghethe
ok Samqwæmd ewerdeighe at bliwæ e methm the thesse ffor^næ artikle ok
wilkor meth trostapp ⁊ymæ gøre. ok holdæ Til ydermer ffor warting ok

Gangare stathsførelsse at thyne ssonna Statuta Skal j alle Madar stathik ok ffast bliwa
tha haffwar wi herugt wortt byss jnseghle meth alles wortar wilia ok witskap
ssom thettar wortt nærwarandes opnar bressf til witnesbyrdh Thsine ssonna
Statuta Wordh skikkath stathsførest. Giwen ok Scrifwen aar effther gudz
byrdh thusende ffirahundrathe thrættiwghe aar pa thorn threthia Sondagh 1433
nest ssome sancti Johannis baptiste dagh om mythssommer

1499.

1475

[illegible] effthsm peter holthuss hens michelh borgemes vbh malmogh marquard thomes vessel sultma
mothgn ens sens hinrigh jacob michelh michell ofh of erp mess vandme sämptlz god withlight alle mz
thz vort opne bffe eth vy nw haffne vateh offner eens mz formisths mid alsff pfh vor nizwidzbreds hi malgh
at hz nw mz hen frii vallne valbered hins hissld with of vplath till eins tnd all thn ennss of iettesth sam
stretz vidth hi palvell hapma fork stenn the dozethe eltz hi malmogh thirke so' er enn stenbod mz all hen
spards of gandvern higgind i stomezer bodanne hi sämptlz vasthn nist vpp till hans esthe gand of hinds
huilken gand of stenbod hz nw nyligh stopt higgh iff vor hoine nadigh thre homyns heors huilken stenbod
mz all hen tillegesth so nw esthe thene dags shall blisse qwyt of frii till eins tnd till somne the dor other
alitz esth som forste fimdans vdrish of mricholas so stenn stenbod of hines vetteth mz hisse vas for ythn
nogh forne alsff pfh elld this esthnyt hmyth i nogh made till eins tnd som forne alsff pfh vndsthnn th
bff so hn off thz paa bffet hasse ythmed mricholas of forbrinds dags mz skadem forors of villsa som
vy forne borgemsted of raad off of vor esthbhmed tilhplichst of forbrinds hasse for malmogh by store
mythe of bystand for hin molle 7c thz hisse vy tilhplichst of tilhplichte off of vor esthbhmed borgmesters
of raad i malmogh esthbe forne alsff pfh of marzne hin hynst so nw lesse i bigge thes lisse tnd vilst marshe
vik parygh om th mothns dagh vdz hinn elld thne huilken hynst lisse vedligh betale sthillning for
vtsn alth argt i nogh made aff off elld vor esthbhmed of tilhplichte vy off of vor esthbhmed athpolle hann
of marzne his hynst forbrinsse thz lysth of forne ei mark pennyg vdrisnesh alstynd vtsn bigge thes
sthal i nogh made so thz this paa tagend thne vord eth forne pennyg thz god forbrink vy tymelegh of tilgade
vesth thne thine so forut standes of alswpretth hinn elld thne all thn sthal of forsmidh thz this aff fongsh
vord vord thz hes thz god forbrink athenne alsff pfh of his hynst forbrinsse vy hinde thz ei mast pennyg
elld nogh valle god thz anes hundrydh elld forsmidh vdr i mad thz vort randzbrisse hann elld hinds hynste till
sthal vha sthall han of his hynst forbrinsse vsth hille thz brisse of stenbod vsth till this vdz hasse
vy tilhplichts off athpolle hann of his hynst thz alstynd sthal losth mz vor esthbhmed borgmes
obraad i malmogh dell ythbrimed vitnizbyrd of stenn forseedn ath all tyngs tnd merkt of vbrydelegh
godh sthall so forut stenn hisse vy alle mz mine of sathrdi hynst vort ents mogh forst & nedsth
thz vort opne brisse mz allers vord mogh so forne etmde bisse of bisse i malmogh ein mitids
anetnis dgh Anno effth gnadz hyrd Tusinne femhundret paa thz oppende acta — Xto [illegible] 1509

Alle them thette bress Seer eller Høre lesse Hilse wij Borgemestre
Orb Raadt vti malmø Ewyndelige met vor Herre Orb gyøre
wetterligt At wij aff besyndelige naade ynde or magt Som
høgborne förster Herrer or Konyngr Som tiill formd Hassue
vaaret vti Dannemarck Oss Vondt or giffuit Hassue Premelegier or
siiehedt Hwilke premelegier or siiehedt Høgbyrdige förste Or merbtig Herre
vor kierste naadige Herre Konyng Frederick vti Dannemarck Oss Vondt Orb
stadfest Hassuer At wij fuldmagt Hassue Embede or lag at stierbe vti malmø
Som wij prøue kunde at vor by Nyttelig or gaffnlige ere Tha kiendgiøre
wij tiet alle Or Syndelige fore vor byes beste bestandt gaffuit or tiekn segyld
At Hassue nes skillige Vondt Skiebet or stadfest Ets kiøpmande lag
Som Halles Vatnisyderne lagit met frist beraadt samtycke Or gode villie alles
vores At ha skillige stall holdis effter artycle Or Vilbor Som her effterstreffne
stande Först at hwo som Vatnisyderne lagit will Vitme vti malmø her effter
Hand skall vaare en erlig person Or Hassue ets got Nytte vti alle maade
Orb skall giffue Raadit otte skelingsot Or otte skelingsot lagit Or brödre or
søstre een kost at holde mz fyre gode tynder dranst öll Or fire skytte Fetter Tho till
medagen or tho till affstemnen Item stall vti for lag Vaare en oldermand Som
skall tilbriffes alle menige brödre Or tiener kuldbyrde samtycke Orb skall
Hand swerge Helligsome lag Borgemestre or Raadt vti malmø Hwld or thro atsiøre
Samtlig dis skulle or brödre Hwilken som lagit Vitmer tilsige oldermanen
wedt tiener borgere edt At tie wille tilkiende samme lag at forbettre or icke forrenge
Item vaer som nogen broder affder Tha ma Hans Hvssue myde lagit effter Hamen
Emedes Hwn enske er or Hun aere bewarer Men finger Hun siden Hosbonde mz Hedes
or aere som forskr stander Tha skall Hand vaare lagit nest at Vynde mz Vilkie
samtycke Oldermanz or menige brödre vti samme lag Item skulle or menige
the vti forskr Vatnisyderne lig aere Alle or dag Hassue fult alle Honde klede
Inttes Vendentagit vt atmaale vti alme tall fore syt skulleste Vaerdt Orb skall
Ingen vti malmø Vaare ster borgere eller gest bewares sig tiet met noget Honde klede
Vt at sielge vti alme tall Dersom tiet noget emodt at giøre met klade so forskr stragz
Er tiet en borgere Hand bøde fore Hver tyd Hand tiet giør 2 marck Kopmygen Byen 2 mr
Orb lagit saamegt End er tiet en gest som dersom tiet emodt at giøre Hand bøde
Kopmygen 2 marck Byen 2 marck or lagit 2 marck Saa offte Hand tiet giør
Item Hwilken broder som manler fulst maall Orb worder tiet met skillige besynder
Hand Hassue tiet met forbrudit klædit som Hand selger till lagit Orb tiet till met
2 marck till Kopmygen Or Byen saamegt Saa tyts som tiet besyndit worder
Men synder or noget met falsk alun Tiet Koste Hans Hoffwet Lodt

Item om nogen vti lagit giffwer Nogit Gonde klede andit nassw End som thet hassuz
vti thend stadt Som thet vti er gort Bede konyngen sex march hyen sex march ors
lagit sex march Eswo thet gior Item shall or Ingen bozgre eller gest legge paa
hyt woyndige eller boden sore hyt Gross Nogit Gonde Gostgaaret klede eller stwffwe
Under thre march till konyngen/ Thre march hyen or tree march lagit Saa
Gotze Gand thez met beswonden wordez

Item shall or Ingenn embitzmandt mage komme vti forstre vatnsyndre lagg
Her vti malmo Dden sa ez At Gand woll thet Gans embede herre offwez/
giffwe Som Gand tret Gassuez Ors bzwgendis ez

Item shall or Ingen sbraa Herre Andre till forstre lag or Gellilegome altere
Odzen thend som Keysers aff Olderman met menge bzodzis samtyche
Item Shall ors Oldermanden vti samme lag Hidre bigenstab fore menige
brodre End tyd thwert Aar Som sgall wore thend nste stesstime pan mondagen
nest effter Gellilegomme Dag Aff alle Oxbyrelsez or vtgiffuez Som
Gand vpan forstre lage Wegme Indtagit ors Lotgiffwit Gassuez
Item Gwilkenn broder vti samme lag Som talez synd gyldbroder eller
gyldsesstez nogez Oquemmelige Ordt till Som aze Gand gelde Som ez
Galdt Gergenszond eller negit andit sandant thet thez Oerligt eller Oquemelagt ez
Gwilbet som en Dammenn eller dommqwinde met forgaanes Gand
Hidz thet broder eller sesstez Ors ez thez Vtime till Aff brodre eller sesstre
Saa well qwynde som mand thet Gorde Tha sball thend thz giorde vti gylles
Gwss eller gylles gord Om thet sbrez aff druebenstab eller Gastigget Bede konyngen
thre march hyen thre march Ors lagit thre march Ors thez vtoffwez
Dammemuntz forbedelse Ors vti slige maade Bede san well qwynden som
Inanden Wlew sbrez thet aff Fet ondstab At broder eller sesstez San forgaanez
synd gylbroder eller sesstez Enttigen vti gylles Gwss eller ebwez thz Gelst ez
Gand bede effter byes preuilegie Or lagit Gamegit Som Lagwolderzend ez
Item Omb wij eller wore effterkommere Bozgemestre or Gandt vti malmo
Tytte nogen aff Tesse forstre Artytbele Ey mytteligt wore wort madige
Gerstgab eller woz by Tha stegwlle thij Ors forstre wore effterkommere
Foldmagt Gassuez Thennom om at wende offormynstge eller formere vti
thge maade Oss eller them tytte mytteligste Wore Odzen alles tynder eller
grensigelse thez emodt vti nogez Gande mlade Themme forstzesstime
Statuta Som Gallis sbraa Gassuez thy grandgiffuelagen Gest Gort Or offuez
Gand Gaget Artytbell Gram Artytbell Ors wndt Hemme thette forstre lag vti
malmde till glede or Gangwem Twzedelagen at wore or blisswe Emeden the tesse
forstre artytbele or Volkor mz thzogstab gidze or Golder Till tgek ydermere formaning
Ors Sandermere Stadfestilsse At themme forstre statuta Shall saa vti alle maade
Stadigt or fast blisswe or Goldis Som forstrebt stanz Tha giffwe thij met alle
wore Gille ors witsab Gengt wort Stadtz Secret thez nedenfore Till witnysbyrdt Som ez
giffwen vti Malmde Sanctorz philippi et Jacobi Apostolorz Gastbend Anno dm mcccxxvij

1526

Paa Guldsmedenes embydis vare thesse effterne artickle

Thesse efftherne Artickle sende vor nadighe herre Jonyng Christoffer. Erik pn aff Dond sramdeles athsende till huelke raad i alle kopstadher i schone alth borgemesthere ok raad vndis thes rette thz saa sku i hver kopstad ath thz saa hollende vordis som the efftherne stande. Desse efftherne artickle vare paa guldsmedenes embydis som stor macht vppa liggis efftir thn belyr lighet to Jonyng Christoffer ok vorth raad aff Damarck nw officerere vordne are saa som er om mynthn ok andre syrke so thesse rigis androrende are ok marcht paa liggis

Forsth skall huer guldsmed tegne syn gerning som han gor mz syth amerske

It skall mogin guldsmed gore syn gerning mynde an eyj lod till prosf ok forsogelse vndis syn horett loth

It alth gerningis spell skall mthz mynde holde an eyj lod till prosf ok forsogelse

It huer mand vare seg ath hanin vardis icke thenne forne pvncht forsvar i skeder bratzser schale skinner knappe knivs begird falske monstrath snad saltzer ok alth thz som hore till hamer slagis

It skall huer guldsmed guld arbeyde anthvorde thz saa gott sram seg ihsn som thz vardis kunne anthvordis ock icke berya vndis syn rette

It mogin guldsmed skall brende nogin hamle mynth som her i Lygis mythet er/eller ok the efftherne mythet vordis vnder syth liff ok godz

It skall een tilsynes mand som skullis oldrema settis i hver kopstad som guldsmede are thesse forne artickle forsvar skal paa syn rette

It vord thz saa sagis ath nogin frunde thm som thesse forne artickle sy holde wille Tha hasfue the konyng christoffer mz vorth raadz raad befaleth vor mythemesthr thz vndis hans hogeste ath ransage ok forfare vdi huer kopstad ok thes rett rettere vdosfuer athvare vppa vor vegne Ok thes mz befale vy alle vor embitzmend borgemesthere ock raadmen forne vor mythemesthr vdi behvipelighe ok bestandighe athvare vndis thn are ok troskapp som the ossok vighet plichtighe are

It bivel vy konyng christoffer alle borgemesthere ok raadmen vndis thn ad ok troskapp som the ossok vighett svorith hasfue ath the strax setthe kobeth i hver kopstad mz alle embitzmen efftir vor mynth som vy nw bivdeth hasfue athgenghe ok ath the iw holde grossin for i hoske elle vy vele lade thz rette offuer hanin høgeste thz vare seg bryste bagsyde skiemde skolde Smeder oltappere Ok eghvat the hilst are ok embitzmen Ok thesligis bivde vy ok bomen ne ok alle menige almuen i skane ath the alle the ok saa holde mz thz so the hasfue athsthe ok lade thz nw mighe lumde vndis vor hesfind som forsmt Staur

Vy hans mz gudz nade Damarcks Norges Wendis ok gotte konyng Arvinge till Swerigis Ethnis i Slesswyg holsten Stormern ok Ditmersken greffue vdi oldenborg ok delmenhorst Gor alle vitherligt ath ossom vi till vittend vordis ath guldsmedene ey vdi rigis gore ok arbeyde mogin onth sylff i gerning i hulkit vor hare vnderfatthe thn mene mand beswergis thm till skade ok forfong i mate made Thy hasfue vy thz nw officerwygeth mz vor elskelige rigens raad ey nw till stande vor ok efftherne thes raad saa skicket thd om alth hver guldsmed ey vdi vorth rigis skal sette byssins tegn som han vdi boor ok syth eghet merke paa all thn gerning han gor Ok hver vaghn marck sylff skal han gore i sin gerning saa gott ath kvn kolle viii lod ok vt quithyn parth sylff tyndis ok nogin guldsmed gerninge som vaghn marck sylff holder for nadin viii lod vdi thz skal regnis for falsth godz ok thn thd bedrogeth ok forarbeyder stande syn rett forlom for aneth falsth godz Thy bide vy ok bivde ethd hans nade vor mythemesth i maltingod ath i vare trogne ath thz saa holdes alle sivor som i kronens vorde ey i vorth rigis tyndis ok nogin som ey emod gore tha tyndes thm ok rettis thd offuer thm som bor ath rettis offuer the som falsk godz handler ok omgenghis Samelede bide vy ok bivde vor kare vndersotte borgemestre byfogis ok raadz i vor ok kronen kopstader i skane ok alle andre embitzmen ok lensmend ath i are forne vor mythemesth hanin nade elle hans vysse bud nar ok hvar han ethd tilskrifue vordis behvipelighe ok bystendige paa vor vegne ath thesse forne artickle i alle made saa holdz vndis thn are ok troskapp som i oss ok vighs svorith hasfue Ok ladis thz ingensunde Datt i vinsture mia limdis Za fere pcia pg dnicz Oculi Anno dm ccccxcvto

pmo Nos sub Enghet

1491

1487

Wij hans mz gudz naade Dannemarchs Norigis Wendis oc gotzes/
konyng. Otwald konyng tilk Swerige Hertuw i Slesswig
oc i holsten Stormern oc i Dytmerschen Greffue
wdi Oldenborg oc Delmenhorst: Gøre alle witterligt
At wij aff wor synderlige gunst oc naade Saa oc Dan tegd at woor
kiøpstad malmøge Maa tges ytermere byggis/ oc forbetres oc wore kiære
borgere oc Indbyggere samestedz magge tges redeligere Dedhomme at giffue
Oss paa kronenes vegne tgerns bystat oc anden kongelige tynge som tgd sig bør
Haffue wij vnt oc giffuit oc vnde oc giffue for
woore borgere oc Indbyggere
saadan nas aare oc her effter kommendis worde till ewig tijd Saadan frihet oc
Priuilegier som her effter screffuit Staaer nemlig At borgemestere oc raad stat haffue tger
Først stadt Borgemestere oc raadet nas her effter haffue tgerns statz stadz thekker
thekkere. Oc skulle tge haffue falt tyst øll oc anner fremed øll for
mageligt tiøff oc skiød vt hwem som vill Hentte i flander At borgerne maa gisse
Oc hwer mand som borgere er Indenbyes openbare krwerelse sameledis tyst øll falt
haffue tyst øll falt vdi tgerns hws mz tgerns gester at drikke oc
mtez vt atskiel i stue tall. Vden borgemesters oc raadgens tilladelse. Oc
tge fore skulle tge giffue kønygen iij ørd om aaret ij ørd om vinteren
oc ij ørd om sommeren. Item hwer gre emod giffue konygen tredinge
Oc hwer mand som borgere er oc vdi krwe. Haffue vanst øll falt
baade inden hws oc vden hws at selge for kønyngs
Wilkin mand som tapper vyn eller wand vyn tgd kast er. Hand tappe
metz ret byck stob oc fuld maade. Item hand tge ey tge skall tømme
skyste tgd fuld hand tapper aff Om tge er bewrøgelig oc halffdelen aff
saadant vyn skall konygen haffue oc halffdelen raadets folke hwer gest eller
Item hwer gæster eller fremmed kiøpmend till byend mz tgerne fremed kiøpmandskab som vdi alle aare ligger tge i byen oc skibe tgere gods
op mz saadant skiell at tge tger tgerns marchet ville gøre Dog magge
tge ey vdføre tgd gods ingen før tge haffue kasst tgd tger falt i otte dage
tolde. siden tgerns told oc føre tgerns gods till skibs oc fare kwart tgerne
lyster. Men kommer nogen gest oc vill føre mz sit gods i landet mz vogn
hand giffue synd told oc fare mz find Item Hamon lyster Om nogen kiøpmand lade
Dog tgd oc saa at nogen kiøpmand sette eller lade sette sit gods tge sette sit gods
op mz saadant skiell ater hans vilkor haffue tge genom skummet
nacr skrifft eller skade komme. Hand skybe sit gods vt igen nar Hamo
lyster oc giffue synd told oc fare mz fund At ingen gester eller kiøpmend skulle
skulle Inge gester eller kiøpmend som vdi alle aare ligge tger i byen
ingen bord haard eller hwis vdholde oc mygte aff tge ligge

tez ære mæ tæze andre kiøpmend mdz till tkm. Men tæ stæwlle waræ
till bost or herberæ mz borgerne. Hwo som heremod giøre. bade kømyngn
el marck or staden el mrk Oden tæ kwnde synderligæ gwnstes
forwerre aff kømyngen eller køgde Borgmestere ors brødre ingen gest hiæbe mz gest
Ingen gest hiæbe mz gest Hwo tez gior hand hassiwe forbrwdet tez
kotz hand hiøber halsst till kømyngn or halsst till staden or wpa
bægs tgerns skade saa vel tgn tez sell som tgn tez hiæssiwer. At gesten som skiæ
or hiæpe tæ gisst
Gesten som kømme kind till staden at selge or kiøbe tæ hissiwer tgerne esser
geste kind vd. een tyd om aaret paa sogedens wegne mz stadzens bwd som geste
gamels sedwane er. Hwo tez ikke giør bade kømyngn iij marck or geste bwd
staden iij marck ors gielde tga athgerwell At ingen gest skiæ syt kotz vd i skib
Skall ingen gest selge sit kotz i skib eller paa bryggen. Hand skall eller paa bryggen Men skiæ tæ or
forst skybe tez wo i syt herberæ or skiet siden. Ondertagt thorh tymer
or første sild. Hwo tez ikke giør. bade kømyngen iij mrk or staden iij mrk
Ingen fremmede kiømeræ maa staa lenger wti byen end tre dage
At ingen fremmede kiømeræ maa staa leng Een tyd om aaretz or mz første waræ Oden hand hassiwer synderligt
or loss aff kømyngn. Hwo her emod giør hassiwe forbrwdet synd thom
som hand mz ode stander Halsst till kømyngn or halsst till staden
Hwilken kiøpmand som kommer mz klæde laæret or handet skikt
Hwilken kiøpmand som kommer mz klæde laæret or handet skikt
som fremedig ske kiøpmanstab. Hand skall skybet wo wdi syt herberæ hiem till een
or lekret or endet borgær ors hassiwet paa losst eller wdi hwse eller i gorden or hengr syt
tegn wtz om hand saa will. Men ikke mad hand hassiwe synd fram
paa gaden eller paa vyndinge stendemæ. Hwo her emod giør bade kømyngn
At hoc som Hwo som siger falsk kiøpmanskap ind till staden iij mrk or staden iij mrk
siger falsk nel bekret hotz er forbrwdet or tez till skall hand gisslie kømyngn v mrk or staden v
kiøpmanskap Ingen borger skall kiøbe negen thing eller kiøpmanstab wdi Vmrk
byen mz geste kømynge till gestens bosse. tgn at tez er swerg emod
At Ingen kømyngen or emod byen. Ve kømynge som hand wti saa man de
borger skall kiøbe mz geste wtgissiwer. bliffwer forbrwdet hassiwe till kømyngen or halsslie till
kømynge byen. eller tez waræ som hand tez fore nedkiøber. tgn dog loben skade
som tez sell. tgn han wrdet sy aff hwo som kømyngerne sygter
At so skal tez Hwilken mand som kiøber nogen ting tez som hand hassiwer
mage tyng tez fore sidet or bruget tez lotkiøb wpaa. tga skall hand holde kiøp
or gode sell or betalle tez som han hassiwer kiøpt hwilket som synd anden gelds skyldig
tga han wa
Hwilken som anden er gelds skyldig. Hanno skall lægis laadag
fore at betalle mz rede kømynge tez som han er skyldig. Kiøbman tez ikke
kiøben tez ikke. tga skulle fogeden Borgmestere or raadet sette hanno
tgo vrimdings mend at bruge dot aff hans bog er gotz saa mogets
som han er gield skyldig. Vill tgn som paa kreder tez gotz sy hassiwe

Tha skulle bøzmyngs mend tez gotz till tym tage Oz giffve Hamo syne dømynge
Inden viiij. Dage Om tez er een borger. Tez een gest Inden teygge sole merche Dette
tez or sha at noger bøzmyngs mend sigde ney atta gotz till kgs. Hand giffue
tre mark Halffve till konyngen or halffve till staden. Er sogt borgemestere
or Raadg selle andre bøzmyngs vh tgn sted saa at Hamo stez still or bliffuer
Endes noger mand som rette stand gelde syn gield. Stadlös som vgna siter
Tha skall han antvorde Hamom i hendez som han er stydning Maer Han
logligh er stefvolt. Paa tez han ikke siter sez detlös. Oz tgn skall sha forwares
at ikke thams stondget fordesskuld etwe hvo som ikke stand gelde syn gield
Atz Ingen mand maa vorde bymand i Malmoge eller i noger andre thz
stader. fer end han hafver loffvet or svoret konyng oss Gamarck
hvedstab or tzoftyo or staden mz. Oz bevist hafver ats hand er styld
mz Inynde fra tgn mand som hand till tgn dag trettz hafver hoo som stiger byssens meer
Hvo som stiger byssens meer elle plancher eller ander byssens fastnyng elle
planther bryder dtz. Hand giffve konyngen xx marck Oz byen tyve marck
Om dyge elle plantte fordesskuves eller neder falde for nogen mandz forsømelse
i stiit tyme Tha skall han som tez tham tilhører tez bede Inden tyve dage tæm
syden samom tilsigis. bedis mand or fer erloff. Tha skall han bede tez i same dag
Lyder han tez ikke tgn skall han sette vdi statzens gome. Oz tage siden ass
hans gotz or bode or betzre mz. Saa meget som vorder tvorff. Tez till stalle han
giffve konyng vi marck Oz staden vi marck for offvergangen
Hvo som ikke Will till tichde at gøre vcije eller anden tyng som sogeden
borgemestere or raadmen tycke mytteligt at vare for staden. Hand
bøde første tyd forbrødsom tzeo nich Anden tyd sex marck. Tredie tyd
føretyve marck Halffve konyngen or halffve staden Affderlest elle modrlest bern
Vtten fiderlest eller modrlest barn the som vorne lesse Mage
beyse them vorge laden byes. Haffve tge nogher Inden byes eller uden
Vemmer som tgere vere bør at vare efter laagen Tge skulle ikke vare
tgeris gotz mettge fer an tge haffue setz besse or loffven thz fore. At tez
gotz som skadenne vorne lesse barn tilhører bliffuer vist till tgeris hand
nach tge vorde Myndige. Gior ther noger emod tesse two fore artycle bede
Bøffuer byen noget stræde eller vey konyngs iij mrc or stæde iij mrc besiffues
Hemen noger borgeres gord. eller Jord till konyngens eller statzens nytte byen noget
Tha skall han thz tillade Oz tage thz grengels fore. Will han ikke. stræde ell vey
tha mage sogeden borgemestere or raadmen ass ligevell ramme
byssens beste Oz thz stande siden till konyngen om han noge grengels have
Skeer tez saa at sogeden borgemestere or raad bedes ats skall
Hasse or vike till statzens nytte. Oz tørsse ved. at ass noger
bymand. Tymber. Sten. lym eller annet tilvat han hasser i synd
gord eller i tvoss. tha skall han thz tillade Oz tage thz fyldeste fore. Will
Hvilken man som them ikke. tha myste sex tez same imbede
forwalten er ats hand vndergaer enten mz ord eller mz gerninger

ats forrade konyngen aff Gamarck · Richostaden Slot elle by · hän lide sådan
rets or dom som een forradere bör at lide
Hvilken kradman som openbarer kradzens hemelige ärende or rets · konyngen
staden elle tgn till skade Om tes bewises · tga myste ha syn hals or hans hoffvit lot
Hvilken man som sitzer eller sitzer noger man till at ware
hoo som er oc
stadzens ärende
Hvilken stadzens nogeste · saa at han staden forrade wille eller brende or vred tes noger mz ha
at hän ska göre wille. Or fortäger tes or ide fremder tes. han lide tgn same dom som for
At ingen for
samlings
Ee hardelige forbrudet noger samkyng ats göre vdi byen for noger ärende skyld
staden fogeden · borgemestere or kradmen tem till samen · Hvilken tes som gör
Och hövitzman tes fore er. Han skall myste howit · or hans hoffvit lot i konges vare
Or alle tes andre som i delig samling ärer. Bode kvert tzere konyngen ee mär or staden
tyve march. Men hvilken aff almagen som noget sönder · Han bäre syn sag for fogeden
borgemestere eller kradet som hannom aff rets bör hoosom gör anden forbrydelse
Hoo som gör anden forbrydelse Han skall gifve tgn som han gör forbrydet tre mär. konyngen
Hvilken borgere som ide will hold fogedens bud borgemestes
Hoo ide holder
fogedes borgemest
or kradzens bud
bröd or bage rod
or staden tre mär
Or kradzens bud. Bröd at bage som tyden til siger vaa kornet · or bage smorer
bröd an tes kaffve skyt. Affseste tyd han worder tiere aff menigeden Myste alle sit bröd
som han tga kaffvet or tes skall gifvers i gids nasse. Anden tyd tree march mz brödet
Tredie tyd tree march mz brödet · Fiorde tyd el march mz brödet halffve penynges
konynge or halffve till byen. Or bare siden borgemestes kanar som borgemestes or kradet teth for o gerse
Gamme rets skall or ware Om bryggere Swedere Smedere Skreddere or andre embitzmend
Hvilken kradman elle borgemestere som offvervunden worder at han tager
Koenynge or siger vret for rets. for vrets skyld. tga skall ware vgild tgn tes
gorde or alle tes mz hanno holder i tgn sag. Or kommer tes fore aff kradet or aldrig vd igen
Hvilken som holder sig for kradman or ide er tilbrut aff kradmenene
or borgemestere or menigeden som kannom bör. Myste han synd hals ogs
hans hoffvit lots vdi konyngens vare
At hvilken
sag som ende
for fogeden
Hvilken sag som begynder vdi kiöpstaden or ender for fogeden borgemestere or
kradet effter tzere byes rett som konyngen tgnd gifvet kaffvet. Tes skall stadigt
or fast blifve. Hvo tga imod siger han forbryder synd hoffvits lot til konges
ogs staden vden noger aff kradet sigde ha vrett som forrere sigt da konge tger om som ret er
Tes kvad fogede
borgemestere kra-
det or tegge
Hvad fogeden borgemestere or kradet oplage mz konyngens sämtycke.
Tes blifve stadigt or fast hvo ter imod gör böde kon el mär or staden el märk
Om tyng
stevninge
Hvilken man som stevnes till tyng Han skall stevnes mz byevend. ogs sige
hans nabo till vaa bygge sider. kommer han ey förste tyd till tynges böde 6 engelske
Anden tyd 6 engelske Tredie tyd 12 eng. Halffve konyngen or halffve staden
Sider han or lenger offvergörings da böde kongen 12 mär sagevolden 12 mär or staden
Om byman
fra vff stad
Hvilken byman i staden som vt farer aff staden for syn ärede ilte march
skyld or artzer sig bortzed at vare lenger end 8 dager. Han skall skrifve een i
syn sted som svarer for hanno ogs sculd gifve Om noger ärende vaa kome
som konyngen eller staden magt vaa ligger Hvo tes ide gör böde konyng
Om bonde
eller stadzens
laas bryd
Hvilken man som bryder konyngens eller staden sex mär or staden sex mär
stadzens laas Saa vorde eller tge laas som stande fore sange Han böde
syn hals or syn goffvit lot till konyngen or staden
Om plancher
Hvo som lesner plancher eller kryvver offver tem vndes eller vtz. eller tiger
stene bort som ere till stadzens varn lagde or till samen borne bode 8 march
Hvilken kvastre som bonden saa dör Halffve till konyngen or halffve stade
Hvem stall kryste seg een vorge viij dage effter hans dödz Om fogeden borgemest

till sige or kvadet. Eider hvem tegs icke bode kommygen tre mæch or staden tre mil
Hafver hvem or been effter sin bode gofbonde. tega stall fogeden or borgemestere vorde
herrens fridemc or hvo hvde tegs vorst at tegs blifvere forbrudet till herrens hender
Helt samme stall or vorde Om tegn som kvasser skaader Om hemes herns mødre
Nogen stall hafve magt at skiffve syn hovet let maden fader or moder lessive.
Oden kvadt han mig mynde kunge hand Dets met god vilie Om leg or dessvell
Aber noger bymands søn i vobell eller noger legs meer end een skilling penning
tha stall dog tegen som vynder ey mere begolde an een øre penninge Om hoor
Hvo som ligger i hoer i nogen fremmed mands eller grvynde ors vorder losslygge
treffide or forskelte sha at tegs i band kommc Or icke dekke tage tegs strasst fore ors
bodre som tegen her ors blifve sha dag or nat ors komme i mad band. Eden stall
kommygens sverd rette tegs offver. Manden myste halsen or grvynden stalle sethis
lessvende i jorden. Or tegens hosfvet lot forbruden vdi kommygs or stetzens vare
Hvem sammet det er or om somtsiv krencker or andre amdehige sager. Om
tegs sidd offverhørige. Ors skedes vdi madband som forskrefvet staar Om mands gvs eller
Vilken mands hvs eller tegn som vnder vorder brendt eller tyvet. Nær tegn ved bryd
vonde ild kommer ors losse. Tha strolle tegs alle for ilden hoo hore hamo
skadesløs. Som fogeden borgemestere or kvadt tyvker skellig vere Hvo som vdfor affstedie
Vilken mand som vdfod affstaden mig hvssvas or hos or kommer eyvdi dag or nat
staden inden Ors or Nar ors hoo. Hand myster bylog ors byrets.
ors hoer at skiffve sig tegs naa ny hvem inte vorder borger inden lot lyer
Hvo som sidder vdi staden i sex vger ors ey vorder borger. vdi kommy
tre marck or staden tre mil. Vden hand hafver tegs mig fogedens mynde ors
Oder nogger skio Oriffvendes vden styresmand borgemesters Om skyd vorde
vdi dee hvand tegs som borger tilhører Tegs stalk ey halles vrag. Men tegn driffvendes
som svndet hafver. stall feret indes till kommygns slot or tage maegelig løn
for sit arbeyde som gamet sedvane haver vorit. Or tegn som skibet eyger songe
Hvo som hospitals sot stangede vdi staden. Han stalk nedes vt sets dygen Om sjont
at hvd till sankte Jørgen inden tegn tid som hamom affsogeden or borgemested tals bet
sod lagt vorder. Eider han tegs icke tha mvge tre øre gamme tvd vaa gans eggen bost
Hvo som beer vaa kommygns jord i staden han stalk ey affs ors tæring Hoo som bor
trenges emaden han formaa ors svolt tegs affs tyder skamget tegs affs bet atgerning han hvost vorde
Hvo tegs offverlober fogeden borgemestre eller radmen mig rette Hoo som offverc
mig vred hvo eller vqvemmelige ord. Skan beck mod tegn han offverlober loffver fogeden
vel marck or kommygen vel mil or staden vel marck. Vorder han saar
sickde hals Tegen samme rets stal odvare om byskvend naer tegs are i kommygs
Hvo som till vorder sagt vtaffsre i kommygens bitvid eller statzens arinde Om kommygs
eller statzens arinde. bliffver han skeme or gior tegs icke. Han bode kommygen vot bred
ors staden vel marck. Vden han hafver tget fyndelige mig borgemesteres ors
vandskens orloff or tha stulle tegs skiffte en anden vdi hans sted saa god or sin dsedyger
The som ere indgifne i hellighestens tegs mage icke hvorfaa till forvarings
vilken aff tegem tget gior han strafte mig byen Om tymer or ficke
Hvo som tager tymber eller ficke aff bryggen tget som henne till horer
Han bode sex marck at bode bryggen mig ligge
Nogen mand stalk vrents paa gaden eller for syn dor eller gord tegs som
vtkommer aff hans gord hvs eller stald lenger end tre dage Vnder tre mil
kommygen ors byen

Ingen hafwer syt hymelrygtz gws nermere byen eller stadt an som billigt er.
Hwo tett hafwer i syn gord tga skall han tget jordfæstwe. Dog at tgen
fommer ingen ond hwrtz i byen. stedemæ eller till hans naboer. Hwo tgen emod gør
bød fommynger tre marcz or staden tre mr. Om han tgen vaa fæster. ors byd
oc bygmyngen som han hafwer byggt hamom forncert.
Ingen mand maa nermere bygge syn nabo ard hans eggn jord tilærthet. en tgn
mz hws eller mz steenbro eller mz nogen anden bygmyngs. Oden som fogeden. borgemester
ors raadt tyrth rætz or skellygt vare. Hwo tet emod gør. han bød fommyngen
tre marck. ors byd oc bygmyngen som han byggt hafwer
Hwo som vorder ger fonden mz vrang aten. vrang skepe. skade. owndeo. bysmer
eller noget anmet falst. macth. han myste syn hæfwit lod ors tynne byen
hafwe dvi aff vber syndelige gwnst or nad. vnts vord borgemestere or raadme
i vore stedsstæde ath syde skatstij for tgere omage or tro tienister. Om et tagne
ander tienste som tge oss rætz byen skellugge ære
Dr nogen mand siddend eller gwynd vdi stedsstaden som ikke hafwe arffwingne
i byen eller i landet meer bestaadme. tga skall raadet tage hans gotz i gøme mz
fogedens aasyn or vitzbet. Haa lenge tette arffwinge fommer mz skellige bewisinger
inden dag or aar. tga skall tgem antvordis tgere gotz sij or vbyndet vdi fogedens
aasyn or tgr giffwe tre marc fommyngh. Om tge ike bestaadme vdi stedet. ære
tge bestaadme. Oden stedet. tga giffwe fommyngen tre marck som forre er rørt.
ors raadets hwer tynde dcmynge. fommer or nogen arffwings inden dag or aar
tga er fommyngen hans arffwings. ors tes gotz skall antvordis fommyngs foget
eller hwem fommynger tes vnde with. Dog bør raadet hwer tynde dcmynge
Dder noger mand i byen ehwo han helst vare hand bøden bysmand eller
Nota. Inden bysmand nogen stedz slagen. tyttet eller drage emod rætz. tga skille
tge nabo tger nest bo om tes tgem till vitne vorder vare seg dag eller nath
hwad helker steerthen goer eller ey. tga lobe strafe tger till or redde tgen som
rætz steer. fyndes nogen tgen som ikke redde hiælt. or seer tger vppa eller vred
tes. tga bøde tger fore tgn marck halfwe fommyngen ors halfwe staden efter
som sagen er stoer. eller lyden till beer
Hwo som noger mand trewer tjæder eller or vndsyger som borgrer ors vilk
er kaldt seg nøye mz rettge. Tgen man skall borgen or bissen sitte. ath hand
tgen anden er stedt vell gøre. Ors nogen stadt vaa tyende aff noger mand
vaa hans begne. Vill han ikke borgen sitte. tga skall han sittis i byssens hefte
saa lenge han fanger seg badre berad om tes vorder fred for fogeden or borgemester
Hwo som falder for nogen brøde han skall emod tgen bøde som staden steer
ors tgr nest bøde mod fommyngen or byen efter som sagen er till
Hwo som forbryder seg i staden ors vndfommer ors ikke bøder. Hans nafn
skall skriffwes i stadzens bog saa lenge till han hafwer bets for syn gerninge.
Forder tan or gieldt tga skall han dynes efter som hans brøde er till entgen stoer
Ittes testamente skall stedt gøre førre en tgen dode mandz gield eller tiden
er vigvldan tgem som i staden ære or vaa fæstwe ors bewisligh gield er
Hwo som noget mand eller qwinde i tjeld sloer i staden han bøde kniff for kniff
Dder noger mand lyter aff saar eller aff slag ienar som han gieldt vorder
tga skall tes vilkis aff fogeden borgemestere or raad. tga skall bødes efter tgens sigelse
ynder or noger andre som breder or ikke hafwer atbadre or bøde mz i hans stad
Dhittes or dynes aff fogeden borgemester or raadme efter syn brøde
Hwo som hugger hand eller fod aff noger eller stinger øye Abt i vreed
eller mz forrætz tga er tes halsstiff gerings Or hans hosvitzlod i fommyn vare

Hvo som slaer anden etz slag mz staff eller trea steen. kolffve. eller been. saa atz
han vorder ey saar eller lemmelester bød hannom sin skaden kiøb sex marck dog
fomyngen org staden giver tgen tgen marck

Hvilken som anden slaer dinst eller dager hans haar or hiber hannd ylleligr om hans nasse eller
thyndben eller annen sted saa hans trist eller ziffver hans klæder mz hender sverd eller knyff.
eller skrader hannom i dynde. eller hafter hannom omkring mz vred ed. bød hand
som skaden fanger tgen marck. fongen org staden giver tgen tgen marck

Hvo som fanger gvg eller vrost i dobelskell aff tgr som dobble mz hannom
tgen som gvg vtgiffver bød hannom vtten som gvggen fanger. Men han skall
bød fomyngen or staden efter syn brøde. Vorder or nogen i skellagen saa
dobelskyll. han skall vordis vnder gihen. Or tgn som han i skell slaer skall giffue kyff for kyff

Hvo sem ganger i anden mandz gord eller gvff mz forarg or slaer gvbonden eller or
gvffuen eller noget tgen kyon eller noget tgen som tgr stande gvs eller gard till.
ham myste syn gals org hans hoffvitzlod i fomyngt vare

Hvo som skyder i nogen mandz gord eller gvff mz armbyrst eller bovad
eller haster eller steen eller annen vapen som kan vill skade falet mz. Vorder
noget mand skadet eller draben tgn er tgr gals kiff gremyng. tgn sammedict er
or om noget mand vorder saar eller i skell slagen vdi syt eget stryff

Hvo som ander skyder i vatn mz bolter or vred gvg. bød hand vi mk.

Hvo som gruber hynder nogen vgrenings ma vpaa / fongen or staden givet samegs
hans fleut. tga skall han antvorde hand fogden i hand. Or tgn hanno gryber bød
noget aff hans gotz for syn vnage efter fogdens borgemesters or raadmentz tiicte
Vorden som bryder tergfred tgn dag som torgdag er. tga skall han bød tgn som skade
fanger dl mrk. Or fongen or staden gaar tgen tga mogget or tgn fred skall standt
saa faren saar opa omvergemend or saa til solen ganger ned om affenn end

Gryber noget gest eller vorbygs ma syn tyff i noget vdgosted. han gior tgr hans tetz.
org fongs sig sielff gome tgr offver syn tyff. Vill han or færen bivet mz sig tga hasse tgr i
fogdens or raadmendt mynde. org fære hannom syden grovet hannom hyster

Hvo som slaer konge eller stadtzens vetter mz firact om vatten. han bød syn gals or hans
Hovitted i forgyl vare. Vill han vere sig at han tgr ikke gior dt tga vere sig mz vii mendz ed.
Hynder vetter noget man paa gaden siden ihe ere slagen. i eller stande syn ret som fiere er vant
tga skall han leg sit syt herberge. Hvor han ikke herberge tga skall han sette borgen eller i
stadtzens gemme til anden dagen. or gore tga skell fore sig hvi han gick paa gaden

Hvilken kvem eller mand som gifft eller mod vold stegher i staden han bød syn gals
hand tgr mit. fongen or stad kvetere fraregit. vil han vere sig mz vii mendz ed eller bød se fiere sigt

Alle or noget mand eller kvinde. noget dannemand eller kvend. eller gravende. eller
mod tgr som ikke brødelige ere. tyvff forrader eller noget som ere grelder. org kand tget
ikke bevises. han bød tgn som han sin hafler tvend dl marck. Or dammements leg.
org fongen or stad gebet tgre dl mrk. Men han ikke tgem overtyffue. han skaer til kyng
eller lisse sig fra fogden borgemestre or raadt som han mz tgm till rens kand vere

Hynder or noget ord sværende som vgebemelige taler oppa nogen Gammendt eller
org fammegravende. tgr som kvon ingelvende bevis kan. kvon skall kvod steng or kæring
aff kyff. or drage siden steen aff by org hemes gotz togt fromyngen org staden

Gy forbrende krij alle vore fogde or embitzmend or alle andre for vore
borgere i malmøge ther emod at hynder eller hynder klade eller i noget made
vore eller vnder vor kongelige hessind or vred kyffuit. Dette vort skot
skabone gaff i Sancte Juliane Jomfruers dag Aar efter gvs byrd tusend 1487
firehundret fireogniz tvefy or tvaa tyf fivende Vnder vort Secret

Deo gratias

1472

conf. fol. 33

+ Anno dm ꝯsedhecim thn̄ torsdag nest fod alle helgene dag hꝛ paa voꝛt radh⁹ tha var bꝛge-
mesthꝛ ok raad mꝫ menighedē sm̄ thꝛ tha samstnet vord aff all byen foꝛ bys beste ok bystand.
shyld om fød ok saale saa till ens alle endꝛeligē ok losuede thesse artikle sm̄ efftstꝛ stande
saa stadelige ok vbrydelige atholde

Først ath ingh⁹ borgeꝛ eller borgerꝛs bꝛd skall købe noghⁿ handc køpmæskapp vden foꝛ østʳe portt
eller mme fyr en ha køber mmē foꝛ stenen sm̄ skallis skalle. ha boo huer ha boor i byen / hwo
her emod gør tha skall ha først mysthe købet ok thꝛ till bøde tre skpe marck till byen
huert syne ha thꝫ gør. Dock vndentagen vedt riis ok kwll thꝫ maa køber aff huer ma dorh mme
bys portt Thꝫ same skall ok holdes vedt søndre portt mmē foꝛ thn̄ steen sm̄ standes mme
foꝛ sancti iørgthen vndeꝛ same brødhe

Ste ⁊ skeer thꝫ ok saa ath nogꝛ leerꝛ fulke eller sylgeꝛ noghꝛ handc køpmæskap vthn̄ eller mme poortene
ok sylger saa ind till stenen / tha skall thn̄ thꝫ gør mysthe købet ok thꝛ till mꝫ bødhe till byen
tre skpe marcke huert syne ha thꝛ mꝫ bestronden vordhꝛ

Ste vordhꝛ ok nogeꝛ byma eller bymandꝫ hion eller bndt thꝛ mꝫ bestomme ok saa thꝛ till stond
betoyses ath ha køber mꝫ køpmadꝫ panyge till køpmends behoff. eller ok sylgeꝛ noghꝛ nogꝛe
bøndeꝛ eller køpstads mend i stane boendes / paa køpmendꝫ gaarde thꝛ ath køpslage. ok sorbydhe
thes vare / hwo thꝛ mꝫ bestronden vordꝛ tha skall ha icke vedhe syn eghn brødhe ok køpmanen
skall bøde efftеr thꝫ sm̄ bys preuilegia vduise

Ste Skulle mgh⁹ gesthe eller thes brødt selya eller selya lade tyst brødt aff rostorh eller staell
sund andeꝛledis aen dn̄ sthonroggh foꝛ een grott ok sy oppenbard vti vyndrge Othn̄ paa ladhe
gardene ok mme vdi badezne

Ludst[ff] aff hwr nathinge & kongens breff p[ro] ma[n]hus

Wy Erik m[e]z gudz nathe Danmarkis Sclauis Norgis wendes oc gothis konig oc hertug i pomern ledie oc byrge alle the som Jorthe gotz halue i malmege hwo the halst ene legha elles landhe at the hialpe til at ffreste oc mahne ffor de hy hwert effthr thy som hin thr gotz oc hws oc jordh i ma[n] halwen sko ffrempt the oi wele at thirre hws oc jordh skulle kome i kongo oc brot were Gegnum in Ema mo[n] Gentzsleff die beate scolastice virginis Mo cc[c]o xxxiiij[to] xpo

ffirst Tesse effthr[e] halue ladet mahne & om malmege effthr thyllkor som hwor nathinge & kongens opna breff wisidem[e]r

ffo[r]st Capitel i lund or sanctus lauge kyrke same gotz oc i ffagne mahnet

Jte Capitel i roskild iij ffagne

Item Nwmeklost[er] i lund ij ffagne

Item Jens pedersse scriptor i lund iij ffagne

halsene kloster hwsd lund i ffagn

huss[e] arlisse Gyslose i ffagn

Tesse ffor[e] xxvij ffagn mahnede hr Juchim mangenss borgemestere oc stoudz mandh swast efftre p[re]dict

Jte vj ffagne ffor ff[e] kyrstine hrd thet hasses huss[e]

Jte iij ffagne ffor & skongo huss[e]

Jte vj ffagne ffor tula tygess

Jte i ffagn ffor cnis Censs aff halsehy

Jte i ffagn ffor thy som thr quartoer tilhorer pa pedr lyggebrodrot gardh

Jte i ffagn ffor hwrloss kyrke gotz

Jte vj ffagne ffor halse gestgiwr i lund

Jte i ffagn ffor dalbyrtz Capitels gotz som & ugha graff thr til ostem sanctus pedr & kyrke

Jte i ffagn ffor halselegame aff lund

Jte vj ffagne ffor halselegame aff malmege

Tesse ffor[e] xxxvj ffagne mahnede hr & Jeop mangess borgemaste[r] i malmege oc stoudz mandh swasten i hya thr madhet aktth[e] om gudz hialp at storo synnes & jnde kyrkie skal mahnes dep al[e]s

Item Sankte knutz gildes gotz
ffire ffagne mlxt stonde weste
nast Sare klostes ge. mlxt sory
h Jeop magenss hort borgemeste
mlxrede ffore thre gotz the hart
ok thesse ffore iiij or ffagne mlx
rethe Dalxel stenkelss hort bor
gemeste sory olderyma ert Jffor de
Sankte knutz gilde

Jte anders gethrss Kadma thre
ffagne mlxt ffore sith gotz ok
the stonde thr hwastey nast

Item Dalxel stenkelss hort borge
meistere thre ffagne mlxt ffore sith
gotz ok the stonde thaghey waste
and zyst pedzossus mlxt

Thesse ffore ti ffagne mlxt
the stonde til samey hlx efftert
Amley Nordey Erkebistopens
yard sory lygger hwastey nast
they yard sory kalles skultes
yard ok sompt thre aff standert
nordey h Jeop magessous hort
borgemests yard

Item hemir olaffey Kadman
telwo ffagne nordey hans yard
sory lygger thwart vth ffra rad
hluset ok vthmeth strandey
stor mlxrede ffande hemir olaff
hulffamen ffagy ffore henke
olwssonst alte gats ok standre
ostey nast hans mlxt

Item

Item ffore thy at the mlxt
thre sony store symons 2 Jude
Capelle nlx standre hwart Jkke
ffolkomet thre ffore haffwer
Jacks Jeopss borgemeste mlxret
ti ffagne the stonde Goost
Kelidgestes mlxt waesten nast
ythe xb ffagne ffore sorekloste
gotz bagh they yard ma kall
skultes yard ok ha ant vp
mlxret ffwll thre nast een
ffagy ffore sancti Nicolai gils
gotz Jte thre hwastey nast
telwo ffagne ffo hans midels
mytemests gotz Jte thre nast
my ffagn ffore Clemen
Kaldrest gotz

Jte ffire ffagne thre nast ffo
mik ffor de Jeop magenss ok
een ffagn ffore olaff king stad
may thre nast alle samey ffwll
vpmlxrede

Jte ti ffagne ffo Jay jenssens
gotz aff gisselby the stonde
ostey nast Sankte gertrd lughe
Item pethr Dlung Kadma telwo
ffagne ffore sich telwo ffo pethr
nichssey aff Eskelstorp een ffagy
ffore pethre thorstenss ok een ffagy
ffore hze nels hanssons alte got
thre kwoldre orlw vdi boor thesse
Oen ffagne stonde hoos ffysshere
stradet ostey nast porten

Jte

Jtt mlvnede hans wittstad
viij ffagn ffore heligestes
Or ij ffagne ffore sich egh
gotz thesse vbs ffagn mlvn
stande mordey ffore thz strede
sam ert lwastey nast hze
kalot tructssens gode mz
then halffue holmeyde sam
ert lwastre deley or ffore
mlvn ok waestey till nast-
holmeydey

Jtt mlvnede Jens gethrss
radma ok kyrkelwerre at
S pedros kirke hze j mathwege
vb ffagne ffore same kyrke
ij ffagne ffore S andree capelle
ok ey ffore sich salff ok halff
thy holmeyde lwastey ffore
thesse ffore vbviij ffagne
stande bagh hze kalot tcr
sens hoob strandey gard.

Jtt mlvnede ha tlvo ffagne
ffore chmey harry the stonde
vp til henne olaffsonbord
mz mlvn ok bagh hans gard
audmeth strandey

Jtt mlvnede hmne olssen radma ij
alne fugle mlvn ffore jens mlo mages
sens born aff thyringhe f or
thesse ffore halff anen fagen
mlvn stande hoob hmd horns
mlvn baag mv egen staardh
i lughe romedh f

Jtt or mlvne Mals bagh en fagen
mlvn or hlen standh or thr haob thy
same mlvn bagh hmne olff radmadz
gaard vestey nest lagey

Ostenilegiu Regm Dacie de prima instancia premiss phcmo sen nazarene et petrine Regis 1521

Nicolaus epus servus &c Nos itaq; huiusmodi supplicacionibz inclinati

Om Engelbrechtsdr

1481,

Sette ær they ræt thre man kallet bierke Ræt the skal-
sighe ær lod gisslse aff kvitre man slvo kvit som kop
stede ræt holder i Dannmark thre happe alle landeræ-
dher / badhe leghe ok lænde.

Wm noghn kopæ-jordh i malmoge

Hvilken man thi-kopæ-jordh i malmoge aff amen man tha skall jordh skotes
heme kvith dæ-meth godhe mane kvitne thn gongeaff gardh thre eyere
kvar- ok thn gonge i gardh thre tha kopte tha skall the skoding- stonde
Æfter- man jord aff bonde at kope ok kvill ey halde kop sit bodhe sepa-
sore sastemig elles dylie mz sex man Æfter- man jordh aff bonde
Æfter- man jordh aff bonde ok drikker- a lithkop ok kvill han ey holde sithen
kop sit tha skall bodhe thre mark thre ey halde kop sit Wm gardh ok hvs-
dær- bonde kvethi- bonde Wm gardh elles Wm hvs kvare ok skothi- vppa
hanz tha skall han hanu bodhe thre mark elles dylie meth tvlter- edh Item
Skill man Wm gardhe aller- Wm hvs kvare hm kvere thre vppa hafkver-
sat meth tolff othellbonder- Item Wm gardh
Aghter- man aff gardh kvethi elles ginnen bodhe thre mark elles kvarne righ
meth tvlter- edh Item
Brvthi- man hvs elles tve aff bonde gardh bodhe thre mark elles skvere-
meth tolff othellbonder- Ingen mal gisslve bvs jordh bort
Ingen man mal gisslve bvs jordh bort kvites man at han hafkver- gisslvet
elles saak bvs jordh bort dvill han at han hafkver- ey gisslvet elles sakt
dylie mz thriene tvlter- elles bodhe sfæretvighe mark / Wm bys skredh
Hvilken man thi- brythi- bis skredh vthn by slvo longt som bvt mark
yonger- kvæ-dhi- han taghn kvethi- bodhe sfæretvighe mark dvill han kvarne
sigh meth thre tvlter- slvo ær ok kvm by brythi- noghi- man i gardh elles pa
gathe elles hvar- som thi ær bvem tha bodhe sfæretvighe mark elles kvarne
sigh meth thre tvlter- kvm han kvædhi- ey grepen kvethi- Wm kvethes mæy
mz bymay taghi- noghn kvethes may tha skall han till thinge sfore elles tilmodh
ier- thi mod dagh ok dome ofver- hanu æfter- hvs gerninge tha skal has
dom stonde ok thi- mal enge æfter- kære taghi- bonde sin tvloff
Taghæ- bonde sin tvloff tha mal han ey meth mindre bude hanu eth meth ortugh
mon ok hafkver- kvals til at halde sin tvloff till ratten thinge dagh kvm ha avill
elles sfore til gielkere tha a gielkere tvloff at halde sfore paske peng ok
hvsle peng. Thaghi- bonde tvloff heme at sin
aghter- bonde tvloff heme at sin ok slipe- hanu tvloff bort ok kombæ-
ey meth hanu till thinge bote kongen sfæretvighe mark ok kven el mark
Sighter- bonden at tvloff slap ey bort meth hans vit ok ey hasvorke

tha sthall hay sthere sigh meth thre tylter- elles bodh xl marke Item Wm tylosshe
hey may thre tylosh tagh- hay sthal sedhe tylosh til thingo sedhe ok hasshe
thingge mane witne thre till at hay ar- sthull tylosh ok all hand at swo mange
koster- som han hasshwer- tha pa hand bagh tha sthall hay stonde thingmane
dom hwad dom the twele hand gisshe Item Wm tylosshet
Gar- tylosh ass thingo wdomder- tha sthal all bey bote xl merk kongen
ondh- tylosh hudsthughn herberges hay sithy ass nogher- may tha bode han
thre mark elles dylie meth tylter- edh swo som her-bergher- tylosh bodhe thre
mark elles dylie meth tylter- edh Item
w honde with- amen honde ok sigh- swo thu ast my tylosh at swo mange
koster- som sack hasshwer- tabet tha sthall hay swere sigh meth thre tylter-
elles bodhe xl merk bondem ok lose with- kongen som hay gither- Wordh-
honde tylosh sforgore holwet lot sim ok ey mere Item
Hittes tylosshet g hussh to wols swere sighm thre tylter- at thi war- ey hene
weit ok ey weitue ok ey hemne sadh wordh- hlow sfals at edhy halde vp sfulle
bodh- swo som manen Item
Ithr- bonde a thing- ok kaller- Amen bonde tylosh bodhe hamn thre mark dyll
hay at han kallede ey tylosh tha sthulle alle benke sthere hamn sfore thy sigh at
hay kallethe ey tylosh Gwo ar- ok wm thrall ok wm agnebak
Kaller- bonde Amen thrall elles tylosh elles agnebak with thing- bodhe thre
mark elles dylie meth tylter- edh Item
Ithr- bonde Amen ok sigh- swo thu ast my wedh- tregh tylosh thu hasshwer-
thu hasshwer- mine koster- hemne at thine dyll hay dylie meth tylter- edh sfalder- han
bodhe thre mark Wm Winkop
Ghette ar- wm womkop at engen mda kope hast ok ey ko ok ey oxe ey skabet
kledhe ey skosh oxe ok ey sfatlat swerd ey hoss ey womkt sfe womeloft wm
nogh- koper womeloft muste kop sit ok an writing till Item
w nogh- with- at han kopte womeloft swene sich m tylter- edh elles bodhe
thre mark All Amer- kop thre kopes wm dagobibes at gratt tregh kop tha-
swene the meth thingge mane witne ok tylter- edh Wm forkop
Ithr may Amer- wm sforkop bodhe two ar- elles swere sich meth thingge mane
eth Gwo ar- ok wm may sforster- kop ok will ey holde Wm glymsenge
hette ar- swet wm quisshenge Hwillken may thre will sfaste sigh kone elles mo till
hussh to the sthall han hemne sfaste meth prest witne ok Andre gadhe mane ok glome
Gwo sthall han sfaster sigh kone elles mo till halsh boo Asslet ok crasslet Item
ey may elles kone hisshwer- bom the the semen kome tha sthall gisster all-
halsh holwet lot with sweenbarn Wm ghull thre sfestes m
will ther- sfestes meth dom- han tha sthall hlow ghull hasshe dom- hlow the
halsh bondes wsslinge rete with ghull Wm arsh
Dom- sfadh- ellest madh- ok were bom esster- tha taughe the arsh sin the lote
dotter- thening- Gials yonger with ass wrkisst bo ok swo ok sielen sfe

Dor ffadhr elles modhr ok ere ey born till gonge fielegifft loth aff hime Item
ok gels aff begges the loot

Dor ffadhr elles modhr ok ere born efftr tha taghe the born ffedrne Item
elles modrne swo j jord som j Amet boolffe

en ffadhr dor ok er modhr efftr tha sthall hussits ware j sin gonge
bladhe ey the baste ok ey the loer ste thr sklifftes er gloll till tha taghe
thlon o es gloll er mine till taghe mine ey mere and thlon ey taghe lom leapu
ere till taghe thm born hand Item Nota

Ally and ey gifflue mete en affloung ey Androne mi grettung leghlom ffadhr
meer emm dey Andrn tha sthall tilfore efftr ffadhr dodhen ok ffesne
ret till sklifftes elles haff lue hlaer som forget haff loer thm elles lone
ma ey gifflue meer en halff sin holuet loot boort frid aefflounge sme Lyne Lwende
Dor ffadhr ok modhr ok er brodhr till tha sthall han ware borne loer
ande nest Dr ey brodhr till tha sthall ffadr brodhr ware borne loer ande
nest Dr hloer sen till tha sthall meste ffrande ware borne loer ande Haste nyde er ff
Dor many elles lone ok er ey barn till elles barne barn tha sthall meste mothe
er ff taghe ok thr hodhr gonge er ff may sthall swo mekitt taghe som lone ok
lone som mdr

Thette er malmoges loet

Hette er malmoges rot at engen mdr and stresine byma vthr malmoge vthen
soghe j malmoge a bything ok hloer sen a lomgho thing elles landzthing Item
Ilk ffund sthall ey gad j malmoge ffore pressind stall gonge threme tylter
Dwell ey man thro woradhr straffndhr till thing ok komber er yalde thwo
ere een tith thwo ore Amet mand ok thredie time komer han ey tha hodhe
thre mark elles dyliem tylter eth woradhr han mere straffnder ok komber ey
hodhe sex mark Woradhr han ok en mere straffnder hodhe ni mark hondennm
ok komgemm thre mark lom han komber ey Withen sthall soghe a ffnth has
som anne vaethes man lom han lon ey till i retter stonde Vmbetzma and ey
vmbetzma wa ey soghe honde a thing lom host halgh ok ey lom hole halgh ok
ey lom parske halgh ok ey lom lethmgo halgh ok ey mathn komgo gloll tagh
Vmbetzma wa ey soghe ffore handeloos loadhe ok ey ffore hestehoff ok ffore
haste taam ok ey ffore mothe horn ok ey ffore slome taay ok swo lom moghey
skear sigh aff hims Amets sloarth elles aff kmff elles aff Amer handelos
loathe Dor man aff sligh loathe bonden the ffa a hodhe thre mark ffore thu
doth ok mere hore hamm ey at hodhe ffore sit ffd ffadr mdn saar

Aar mdn saar aff Andru tha sthall han hodhe two mark ffore hlut saar
etill ffrem ere ok sithn sthall ey mere hodhe ffore saar Mum sthall saar fees ok
fries lom man loardhr ey lyth tha sthall man hodhe lythe swo som godhe
men thylter ware Item Lym saar

Vdr thter saar swo hugget at been tago lyth tha hodhe ffore hlaert been th
j mlollugh klinker ore gonge ok all ffrloglor ere hot ok ffore been

shall many ey atter bodhe tha shall sedhy wordhe lyte ok efftter lyte tha shall
slwo sam lyte tall bodhe

Wm mandrap

Wordhi- ondyr drepm aff Andru tha shall han bodhe atter- ym thi etvluge
marke ok thes mark ym thy at han lwat-dhi- sulvar-dhi- aff daghe taghes
elles lom han lwll er bodhe slver- boder- tha shall legh grysslwe ym threme tyst
ffore slver- bodhi-

Item

Wordhi- noghi- lwtter- ffore mandrap ok drap ey tha shall han lwarre sigh
ym threme tylter-

Item

Iggyr man a morthe ok gonger- engen lwthi- thi ma drap tha shall efftter-
gonge haan sithn ond lwithes hane hlwam som man lwill
Haghter- man shall bodhe amer- atter- tha shall bodhe j thre sale ffor-te
sale shall nastre lwthi- taghe

Wm hand huggen wordhi- xx

j hand huggen wordhi- aff mane tha shal bodhes ffore hand halff-we
man bodhi- ok ffore thlomelffinger- halff-we ghirs bodhi- ok ffore hathe
handhi- ffulle man bodhi- thwo er- ok wm ffodher- thin same ret thwo er-
ok lom nasse thn same ret thwo er- ok ffore many anbuth j brokenne er- thene
same gat

Wm herlwrke

Mysker- man gan- j Amers many gardes vsse-nd ym sex ffolke wayn
ok gos- bondam vsse-nd j sin evghn gard thr hedhi- herlwrke ther-
ffore shall man bodhe thre etvlyghe marke dyll han tholige geringe swerre
sigh ym threne tylter-

Wm gardgonge

dan- bonde j Amers man gard ok bylothi- hanu vse-nd thi- thi hedhi-
gardgonge thi- ffore shall man bodhe thre mark elles sylie ym tylter- edh Fadr

Aghi- bonde aff andern flesshe elles swerd elles Amer- thing- hlwad sam
ther- bodhe thre mark elles sylie ym tylter- edh thi hedhi- nam Wm bondes dott

Aghi- bonde Amers dotter- elles ffrendkone ok lwardhi- thre grepen lwedhi- xx & vi
tha hafflwer- bonden lwals tall at sedhie hanu j ffnarthe ok holde tall natte ok
lasshe kome tall godhe mae ok sighe thin aff tholige geringe sam thre ere gion th
lwll han the ffaster the same till hussflwe tha mil han hafflwe ffith ok godhe
nathe an lwill han ey ffaster ok enge hedhi- gore tha hafflwer- londen lwals
tall at lesshe hanu j sine sinner- lwardhi- han ey grepen lwedhi- ok ganger-
thogh lwedhi- tha shall han lesshe herme fine mark dyll han swerre sigh
ym tylter- edh

Item Nord Wm gardgonge

Vs man ganger- j Amers man gard ok withi- hanu matte j ser evghet
hlwe wordhi- husbunden hans hlwer-ma ok gor- oughi- gang wpa then
man ok ar- godhe mane ut-nd tall at slwo lean- giert hafflwe thi ffore set
evghet hlwad sam han thre ffaar- j the gange lwardhi- han thre hugglein
kenge ok ey penig ffore lwardhi- han thre grepen bodhe ey penig ffore hlwl-
kenge ok ey bispe ok ey Andrum mame lom noker- effter- kerer- th
shall slver- hanu gonge natte dome ok hans keep vthri kyrkegard at

laggge ok effter swo giort at han worthe swo lygtbet lagdan tha
horet ffore hanu engen man at ffaste.

Wm hor

ij ma worthe j har seng dreppin ok aff daghe taghn tha skall
dyna ok ble till thrugo beret ok hafftue dome till ffuer slugh gor-
nig at han hafftuer ffor giort sit eyghet liff ok swo skall han vthn
kyrke gardh laggis ok ffore slugh man horer hwer ken at bodhe ell ffaste

Wm bondens ffa d

Thy bondens ffa ganger j Amers gardh ok bor thr thr drepit ffore
thy skadhe thz thr giordhe tha skall bonden kalle sina grane till ok
ladhe thu see thy skadhe thz thz giorde tha skulle the wyrdhe skadhn hwre
mikin han er ok ladhe wyrdhe ffaret hwre got thz er ok ladhe sighe
bonde till thz ffa d will hin sithen taghe ffa heem till sin ok gaffne skadhn
laggge lwegne at gaffnet er tha er thz well will han ey swo tha hafftue hin
bonde ffaret thz drap ok laggge ffram swo mage penge som thz wan wert ok
thz till logh at thz wan ey bathre ok kalle sithy a hanu ffore sin skadhe ffang

Hlord at staffne

Dunig elles bistop elles noghr there sysle man elles noghr anner man ee
hlud mane som thz er md ey staffne noghr kopstade man j skone vthn
then stadh j hwilken han boor ffore noghr saagh ey thz som han boor skall
han sta till swars ok wacre sigh ffore the saagh hwilke han giffs skulds
Vy nokunnu kopstade mane wor dhr saat wath ok bylder thz with rettelighe
a thing ok thy thr wath aghr kamber ffore ok karen at thz stander ey
swo dyrt elles ok will sighe at han hafftuer thz vskellige mist noghr hund tha
skall thz wath hafftuer ymme maffne sigh widne som ere two boosfaste men
at wath er swo dyrt saat som han hafftuer thz wit buder ok sedhn hlud
the two widne thz skall stadnkt ware.

Wm gialds ok krafftue

Hette er ret at hwilken man thr krefftue gield ass and ok will ey gierde
ey ladher sigh lagh sighe tha skall soghet ladhe till wyndingome godhe astathe
men at wyrdhe bondemu sina rettar holdet gialds bondemu ret ffore asaku brosten
thz at thr er ey till ffore asaknere broste badhe bondam ok kongen ey ee skall
ffors wyrdes bondemu holdet gialds with swa swo mekit er till ffoghet ok wyrd
mysome ffore thz skulle the ey hedhe orbore ey stanzmar ok ey taghemer Wm noghr
man will thette waere ffore thom my wandre hand bodhe bondemu ffaretyleghe mark
ok kongen ffaretyleghe mark thette er logh mallum thry wedhr hafftue at hare
hlog elles jordh elles holpenge Vy hwilken man ey hafftuer wedhr at hare
ok ladhr soghe upa sigh tha skall may soghe hanu sum Amen wdetthet ma Wm talwerne

Thy bonden ganger j Amers gard thz som talwerne er thz gard ey gardgange
som thz gore noghr wsermd vthn tho md londen with hame hlud han will
en gardhgong md thz ey hetar

Regni ope tui sptorem mere eg
ffamis adest hui da regioe ffam

Nota

Een mann bodh ær thredilege godhe mark

Ylver bodhi ær sex mark ok
trlegghe ok xlij ortugh
Two ær ok ffirtiop

Lyth skall bylodes som strafflwen ær

Fore ortugh mlon een mann edh hlwat ylver ær
ortugh thz ær thre mann edh till two ore ære fframe

Ær roghs ylver two ore tha ær thz sex mane edh
till sex ore ære fframe

Ær roghet ylver sex ore thz ær tylter edh till
thre mark ære fframe

Ær roghet ylver thre mark thz ær thrinne tylter
till vl mark ære fframe Ylver vl mark ær
ey mere ay thrinne tylter en thoy C mark lwne

=° policiarc Ylelig est ciuitate regi a viis aptis q̄ a lege spirit 2° pol°rc et mlicibz male regi° Cimtat

Privilegia dñi Waldemari Regis Dacie &c

Waldemarus dei gra Dacie Sclauor[um] rex Omnibus p[rese]ntes lr[a]s inspecturis
Salutem in dño sempiternam Nouerint p[rese]ntes & nos dilectos nobis proconsules ciues
& villanos in Aalburgh sub nra pace & protectione suscipimus ipsos defen-
dendos oma priuilegia iusta & consuetudines libertates & gratias que & quas a pie
memorie bone dñs rex Dacie liberius hucusq[ue] dinoscit[ur] tenuisse nos
affirmamus admittentes eisdem hanc gram ipsos & omes & singlos cuiuscu[m]q[ue] ordinis
aut status existerent Ciuitas bona mercimonia naues seu edificia in villa vel
extra huius ipsum omes sutores pelliparios carnifices pistores & omes alios artifi-
aliqua ibidem exercentes ad tributa impositiones & subsidia iusta requisitum et
contribuendum ipsius & primi cedi contribuat Aut quicq[ue] in dictis bonis mancipiis et
aliis dinoscitur possidere aut dictis bonis mercimoniis & speciebus & aliis vti volu-
erint & gaudere libertatibus prohibui tam clericos q[uam] laycos Artibus in quibus re-
sidentiam facient dutaxat exceptis Item si in aliquis ipsius malmogh qui erit
est vl qui pro tpe fuerit discesserit extra residendi ipsius plena habeat facul
tate alium loco sui substituendi in cedi officio ipsius Item si hiidem ipsius omia
artificia mercimonia scilicet sutor pistor pelliparius fabricator & omnia reliquos ipsius
ciuitate p[rae]dictam libere debeat ordinare Item si nullus ciuiscu[m]q[ue] ordinis aut
status existat alicui de ciuibus malmogen pro causa quacu[m]q[ue] ciuili valeat extra
placitu ciuitatis nisi ad placitu ordinis iusticiarii in ciuitate fuerit sed in ea extra omne
agere in placito ciuili malmogie audiendo/ nec aliquis extra alicui ciuitatem eiusdem
in tam agendi seu habendi agendi ius aut alloquendi sua alicui a se quomodolibet
dare aut recipere possit sub pena quadrata marcarum den Argenti eiusdem aliquis ciuium
extra ciuitatem sum pari modo agens alicui a se extra villam prosequendi sui iuris potes-
tatem rogare sub pena prius annotata Item si qui debitis dictum emitsamezyeld exsolue
hoc ad tres septimanas ante huiusmodi solutionis diem debet publicari vt amici
& propinqui incertitudinem tam de solutione pecunie eiusdem cuius quidem de qualibet
dependenda pensionum mensis legalium emendatione aut insuper quacunq[ue] alia de-
mandis illius certam admonitionem sollicitudinem habeant diligentem & diligentem pro cuius debiti
solutione leuanda duos de ipsius & totidem de ciuibus distinctos vna cu aduocato qual
mogh eligant qui in testes summat omnium premissorum Illi siquidem quatuor primo
& primo placito ciuili postea celebrando vtrique debeat apparere ibidem in publico
promulgando qui cu solutione supradicti debeti restant aut premissas causas quascunq[ue]
quoru fidedigno testimonio stabit in iudicio si vellus alius legis primo no obstabit
Cu igitur aliquis de ciuibus huiusmodi si no soluit debitu supradictu vi lapsi
tempore sex ore den pene pone emendabit quas in primo & primo placito ciuili
vna cu principali debito tenebit erogare ad quod faciendum si difficile se reddi
dent pro primo anno tres marcas den pro sto tm pro tio simili emendabit
in quarto vero anno bona huiusmodi regi cedant Item si & in aliquis ciuium extra statu
aut ordinem supra ciuitate p[rae]dictam bias regias receperit extra ipa ciuitate
regi pro suo iure regio & pro pleno satisfactus sit astricta Item cu & si aliquis
aduocatus seu alius quis potest extra alicui ciui attemptare affirmare cu aliquam
promissione seu obligatione & in placito aliquid fuisse promissione huiusmodi

8 seu allegu[ar] quo emendare nisi cam̃ in placito civili ffieri contra ... Item q̃ nullus
hospes malmoge gra negociandi bona cuiusq; laudim̃ butir pelles siue grop
de tradibz emere possit quousq; no nisi tm̃ q̃tum̃ ad usus expensas ciu̇ p̃sentis
iuramto habuer detinere et nisi prius q̃silm̃ ad hoc habita licencia p̃sidis Item
9 q̃ nullus hospes ad ruta vagalia debet et aliquibz mercatoribz existentib⁹ in
amissione rei empte p̃ eo q̃m̃ regi vel maritus dei et ville totidem in grauam
tenebit emendare quicq; ipsi hospites malmoge mercatores gra remanserint hiemado
10 ipi omes solucones quas ciuitati iuxta impom̃ tangat ciu̇ cuibz pari modo exponat
11 et solvat Item q̃ nullus cuiusq; gradus aut status existat terra ipius ville
vendere aut p̃ aliena aut aliq̃ edificia q̃ ipa p̃sumat habere nisi tm̃ in usum p̃sidis
12 p̃dictor̃ nullus ex aliq̃ q̃m̃ seu sodalicia gra requisitionem et assensu p̃sidis
13 in ipa ciuitate faciat aliquo modo in hactenus fuerat ab antiquo Item q̃ nullus tam
de aduenis q̃ de indigenis ap̃d q̃m̃ dictu keinrebek ad occidente bodas seu ma
14 siones faciet vel erigi faciet ipe mudiacq; seu in loco p̃dicto aliquas mudiatas exercere
si et qn̄ aliquis q̃ homicidio vbiuere seu quacunq; alia lesione vel delicto incidisset q̃ fuer
iussu ciu̇ deffensu tal q̃ se rationem side[m] ssona tenet ponere put pt et si no talis
p̃sup̃ p̃mo per una platea publica p̃ per aliam e diuersa qui si tuc no sufferet
pte se sufficientem ponere cautionem ipe libere ex licencia regia in ciuitat custodia sit
pendu[m] resuari donec q̃ ffacto humano legali deffende vel dapnabit q̃ delicto
15 siquis aut aliq̃ q̃ vim et violencia cepit intulerit humano capiet regi vel maritat
dei et ville totid et lesu totid exsoluat et exponat Item si aliquis ex q̃nsse grauq; quo
cuiq; dignatus fuer in loco p̃dicto ciuitat extra ipi ciues talem pace p̃dare poterit
16 et punire in collo et manu sm̃ delicti qualitate Item si aliq̃ ciu̇ aut de loco ssanguis
aliq̃ interfecisse dicet seu aliud adeo grane delictu iṅtere q̃ pace sua p̃dicta teneat tal
in placito suo ciuili malmoge pace sua amissam et quisq; alibi tenebit rehabere Item
quicunq; ffame vel non aliam̃ p̃dabilis persone malitiose verb dixerit per maduram ex
licencia regia detractor humano put masculo fuer ad disp tenebit flagellari si vero
17 milit in signum offense ad portacone lapidu ad h̃ ssalt deputator amittetur Item omes
ciues p̃dicti ab om theolonei grauame iur regio debiti vbicunq; iussu regio et dnica
18 die venerint esse debent totali supportati Item quicunq; accusatus fuer p̃ aliqua
causa que vulgariter wanzelsagh dicitur talis sex mor q̃ramto et no plurim se p̃
19 gabit q̃ eas aut regi tres marcas dei emendabit Item si quicunq; ad assistendum
vocatus fuer vatione cuiusdam emendacois dicte bierterre de pace ciuitat et de
aliis q̃silibz emendabit prima vice ex regia et ciuitat h̃ 2 vic simil q̃silibz vice
quarta vero vice tres marcas dei si vero quinta vice inuentus fuer tenere sic p̃mes
20 exstat opm̃ in amissione et p̃datione officij sui talem volum̃ esse irremediabile p̃mend et ad
officium suu illatu[m] admitt nisi hoc ex regia et q̃silium̃ ipa ciuitat optinuer q̃silio emende
pecuarie seu solucois interuentu michelium̃ prudentu Item si p̃cium panis et ciuise q̃
21 ad mensura in ciuitate debita vendi debet ad arbitriu p̃silium et q̃silium̃ p̃dc statua
ri ad h̃ statuet quicq; in ipa ciuitate dicendu aut statuet q̃ ex benivolencia iurimento q̃
modo exigetur aduocato in tuc p̃s deputato siquis aut vnus aut ciuis ad mensura
vendere p̃sumpserit in villa p̃dicta dnp̃ p̃mo ex p̃ per p̃consules et q̃silles sic statutum
seu per aduocatu[m] ipe pena dol marcaru dei quas medietas fisco regio et reliq̃ emende
22 tas ipis q̃silibz cedere debeat totali emendabit Item si nullus ciuiq; p̃dicto

aut statuts preter villanos in Cuitate predicta civitat & vecta mercatu vel quarcunq; re-
alia exceptis dutacat recepcu alter vecta Justicia mudinas & extra habere pre-
sumat aut amissione civit equor & pena mille quarentar Dey emede mara que
omia ipis villanis redant dupcit entendim Insuper predicti prefules & ysules
plena habeat ptatem civit & equos aliquas mercat preter alecta recepta ducetes
arestadi & dicte & emede solvc alienadi & vendedi Item & siquis rural vel cones 23
tumultuar ydcorum aut statuts existere alicui villano munia facere sue dapm Justicia
limitet aut predicte extur ipi villani plena habeat & auctate impediendi ipm & quo
leges aut predicte castigare Ite & dimy in exigendis & quarcunq; resum inter restatu 24
predicti prefules & ysules aliq vel aliquos presumpt emenda aliqua exc huiusmodi
pressu regi minue debeatm misi seres & suetar legu terre estimacionem vel domor
De hiis qui in predictis censibus situator residunt judicet & facend Item & quicunq; a 25
aliat & die pro aliqua causa ita & se purgabit tribus tybutar tur secum dece
mino sit tenuri satisfaciat & eis Item & nullus presumat stare in tabuis mercatoz pa
noz sutoz nec aliqua officia similia alia in Cuitate malmoge preter villanos ibidem
exercer exceptis dutacat tpe mudac videlicz a festo assumcois bte virginis usq ad
festu bti michael Cuicunq; insupt ta de indigens qui de alijs preter villanos malmoge
post diem bti michael absq; usura & licencia prefuli & ysulum in tabernis mercat
panoz sutoz aut aliqua alia officia similia in Cuitate predicta exercer presumpt tpe regi vel 27
marc dey & nulle totid pecunie emendabit Item & siquis emptor militar strangr
seu Cuis alter aliquis ydcorum aut statuts existerent in villa predicta bona habeb
tpe emcs & singlas solucones regias antiquas & novas tertas & precatas de quib
villanis de bonis suis personalib attribuat et exsolvat exceptis quib in qua
libet personalem mansionem fecerint de eisd Cuicunq; vero in huiusmodi solucone se reddidt
nolumtar nu & rebellem extur memorati villani ex auctorite regia plenam habeat ptate
una cu advocato nro regio ta p causa principali qui & p pena quarane de bona quibus villa
predicta jacentibus ejusdem debitam estimadi percipiendi & ad usus dicte ville libere
ordinadi Item & oma bona seu die que vel quat predicti villani in villa assumal 28
magis simul habent vt postmodum hic ponunt ibid ab omi expedicoms quarantine
sine scotth & ledwigh & cetis & aliis solucionibus impositionibus & tributis omnimode sint
exempta Item & mes sufficientes predicte cuitat incole in officio occupacionis exigete
ex insufficiencia causarum quarum ppetui multotes retinet sedeo huiusmodi difficultatibus
tali impedimq ysulendi & de quolibet quarterio dicto maddelyn unu denarium stan in
festo paste & unu denarium in festo natalis dni singlis annis p eisd detencone usq
ad primum plantu Cuule a die quo deprehensus fuerit ad usus nros regios debeant
exhibere & vero sup capcois & plantu putaty & ab ipo plantu generalit no deputaty
extunc tota Cuitas nob pone quarant dey stanney & pro plus emendabit vide sib ap
tenu ipse sine fraudulenter phibemq ne quis advocatus nro ex officialis seu aliquis
alter quicunq; ydcorum aut statuts existat predictos cives nros malmogey aut
alios de ipor familiis qui ta tenent quam & huic libertatis gram aliquatenus molestet
audeat vel turbare quam quarantam diligere voluerint quas sanctus & regulam
putar exponem Datum Lincoln tro sub sigillo dicti dom dni m cc lxx quarto jesimo sexto quarto 1364.
die natale dni Testibus dno nicolao decano ipsius loci dem archidiacono Lincoln
Capitanco nro & nicolao jenyns de sleaford justiciario nro

Item Nota eadem privilegia privilegia Dni Waldemari Regis Dacie
confirmata de latino in Danicum per hunc modum

Vi Waldemar- m gudz nathe Danmarkes, Wendes ok gothes konig- Iffue alle
thette bress se elles hire lases eghnelige m; luor hire kunthe skulle alle at
Iui taghe swore kare hagemeste radmey ok hymen ; malmage kunder- thre besymelige
ffreet ok wari ok gumme thin ok stadfeste m; thette kwart opne bress alle the
privilegia rettighede dkare ffrihede ; alle gnathe som the thin tilffari ; hafft hiffue
aff kware forffarth- konge here ; danmark ok kumme kui thin here m; thenne
nathe besymelige at alle ok hware ehlind hande stat elles skikkelsse the ere sum
hafflue garde gotz kopmaythap skip elles bygng ; malmage bi ok alle andere skme
kodmagere baghere ok alle andre sum noghet hande embede hiffue ; malmage at
the skulle kdgiffue m; ffor de by that palegnigen- ok hely naar radhet ; kome
by thin tilsighn- elles tilsighe kadhe- efftet- thy sum the tha eyghe yd: thesse ffor de
gotz skip ok alt armet gelo ffornemfut ; kwo fframpt sum the ffor de skip gotz bry
ng- garde ok kopmaythap embede ok alt armet ffornemfut kacle nyde ok brughe
thog- kandzrogne ffribeenement; prestez ok klerkes bolige sum the salffue wibo

NB, om. Radmund at hirse.

Item Naar noghn- aff radhet ; thenn ffor de bi kat ffuy- kodenbyt- aff by elles
affder- tha skulle the ygreen ere ; thi same radh ffolmecktige kware at kese en Amey
; hans stadh ygreen til thin ; radhet-

Item Ik radhet ; thy same by skal ffolmecktug- kware at skikke alle embede ; thy
same by sum ere andere baghere skmere skredere embede ok alle andre embede
sum kare skulle ymen ffor de by

Item at enigen ehkat staat elles skikkelsse hau ar- skull kulle elles stoffne noghen-
aff malmoje baghere elles kymen kodes byt ffore noghn- hande sagh skuld with
alt oneste til kwart ; atterethnig- kum thi gotz behoff medey ehkwo halist ar- sum
noghn- skyldug- emodh noghn- aff ffor de kymey ok baghere hiffuer- skull sighe orette
emodh hanne upa ffor de malmoje kything- Ok

Ok enigen sum deler- elles dele kull emodh noghn- aff thy byt baghere ok kyme skal be
sale elles yiffue noghn- ammey ; noghre hande sin sagh kremall elles dele kuld- ok
mark- ok enge kymay ffor de byt sum deler- elles dele kull emodh sin emede kymed skall
yiffue eoghn- may oden byt sin ; ret at ffolffolghe kunder- sinne brodhe

Item Naar mt sinnes penige skulle kodgiffues tha skal thi kyloses tilffari ; thre leghn
upa kaghenget at ma ma nedhe sich upa penige th- til ok at ma kan kadhe kat ffore be
tuinalghe the nyddinger- ok affbrydde kelisfughe kuser- ok hysike ok renge th- ;
remer- ok kathie thin ok skall th- tilneffnes tkeo aff radhet ok skeo mage at kye
ok kenge m; ffoghedey efftet- the same penige ok the same ffire skulle kome upa
kything- et- nesste ok ffolste thingdagh the efftet- ok kulgore thin sum ygreen stonde
m; the mt sinnes gelo ok thin sum skyldige ere ; nogre aff thesse sagher- sum nk
affsiun- prestnde ere ok skead the giue the sighe ok kudne kuly these ffor de sughes
K skull alskes stonde til troende skeo at enigen amey sagh skall kkenne dagh

thz emodh thy steer thz slwo at noghr- kerder Lwerdhr- at hay ey betalede thene ogels ser ey plonge tilluket lwa tha sthall hay brethre sex ore ok thry sthall hay tha lodysslwe mz holwergelden thy sserste thrug dysh thz nest esster- stodz hay thz tha emodh tha sthall hay brethre thz sserste dar- hay sgeey stondz mz mack thz andre slwo meket thz thredie ok slwo meket stondz hay tha sgey thy sstede dar- tha sthall hawe gotz kwre ssomge mere

Item slaar- ok hlwer- offte noghr- taghr- komgre bress olwer- themne ssorde by tha sthall hor kwre ssallen ssore ey komgre rot ok ey ssore mere

Item slaar- noghr- ssoghet elles noghy dmey gonger- emodh noghy byma ssorde byg ok wil twe hawe noghet vpa thz hay hasslwer- gnet- hawn noghr- gett loss elles tiltall vpa noghet- herretzthrug- tha gorer lor thy gett elles tiltall aldel till enkthz vethy thz er- klomket at thz er- gnet vpa bythuget

Item at enge gest sony till ssorde malnoge komer- ond kope hlodhr- skm swar elles ssleest- mer- ey sony hay will holde mz sny odh at hay will hasslwe tessyn eghey kost vthy hay hasslwer- thz aff radzsens loss besynner-lige

Item at enge yest sthall vpa land at kopslaa kondz gotzens mstisse han kaber- lok ey thz till bodhe komgey sok mark ok byey slwo meket ysermer- thwelke yaste sony kwele gseey klisslwe olwer- kwntetten ssorde malnoge at kopslwa the sthulle vdgisslwe mz bryey alle thynge ok gelde sony palegges ssorde by thzsyne

Item at engen ehlwad staat elles stikkelsse hay er- ema kope serke elles affsede noghr- gord ssorde by elles bygge noghr- hawde bygnig- vpa henne vthr- methssorde ,-ad; mine ok samthykke ok enge sthall sekte noghet gilde elles kompara) nogher- hawde mathe ssorde by vthy radzsens loss ok tilladesse vthr- thz aff ereld gonet hasslwer

Item at enge gslanding- hlwer-ley nssoshng- sthall bygge thy tith mak- er- nogre bodhr- elles bygnig- vthy westre port elles kirres bek elles noghy kopmasthap aloe kued thy same bek

Item slaar ok hlwer- offte noghr- ssore mandrap saar- eller noghr- amez- sthadhe bz oghe sighssthall kwr- dz ehmley ssorde by kwr- dzhr- hay grebey tha sthall

tha sthall han ware plitingh at sette bæghen ffore sich lowy hay kay kay haykke tha sthall han ffæst ledes vp at een almengis gathe ok slwo at eyanen ka han ykke tha sette ffatwar-g ellet lolwen ffore sich tha sthall hay aff kongens loff ledes bart ok settet) bysene yomelsse slob lange till han lobligthe ware sith ffore thy same geving ellet ok dmder- han-der- ffore siy bradthe lwor-der- ok-no ghin grebey-ng lwold ok lwalde ok blisse offatlowmen tha sthall han bædthre sme han grubet- ellet grube ladth- kongen xl mark byen slwo mekit ok thy sam grebey lwar- ok slwo mekit

Item lwar- noghi- swar- sagh elles bradthe chlwad the hekst ær- domet sthall tha skule bymene ffor de bys dome ham effter siy bradthe

Item lowy noghi- byma ellet bymang hion hender at gore mandray ellet naghen annen stoff sagh som hanu bor- at mesta siy ffredh ffore han sthall ware plit-tingh at ffoge siy ffredh th-) thy same by vppa bythinget ok engen dmet- stat-

Item chwohæksth th- ffætaler- noghi- mer-keligh per-sona vpa hans ffeid sylate ellet ere tha sthall thy low the mayer- hudstryges / der- thy glome tha sthul hw dragthe sten aff by som the till grande ere

Item skulle alle bymen ffor de bys ware aldelet ffri ffore alle hande toll som ær- kong-ligh alle stadthe) wart- dragthe dannmark ok wart hyredome tilsighet- chlwet the ffare

Item hwilken som lwor-dp kærd ffore lwænelsigh han sthall waene sigh meth tre mane edh ok ey mi fflere ellet ok gifflwe kongen iij mark

Item lwor-de noghen kallet till radhloset ffore noghe- barthing skuld som kalles bierkeædre ffore brod ellet all ellet annet han bædthe ffæste tith ær- re kongen ok byen annen ok thridetith ok slwo mekit ffore hlwar- sinne ffore ffier-de tath iij mark- meden war-dhi- han ffanne tith tha sthal han mesta sit embede ok aldrigh ffonget) grey vthy aff synnelsigh nathe kongis ok radsses thrith sthall han ey bodthe thet mindre som ffore ær- sagd

Item thær- lowy ellet ydest all sth mankes vth) penigis wer-d) ffor-de by tha skule bongemestere ok radh sette kop the vppa effter- sit wer-d ok sthall ongen annen chlout staat ellet sthikkelsse han ær- belware sigh mid) norre mathe at setta kop the vppa emodh the- awlie wndentaghin lwar- ffoghet som thi ær- dæbbes ok nathe at gelde tydest ellet lowy) penigis wer-d) ffor-de by ffor- ær- thær-

kop sat dar ass borgemeste radh elles ssyghet han skal bodge xl mark koc

Item skal engen luthy lymen ehlwad staat elles skikkelsse han oc dyr kocs at thasslue lwagne ssorde by at aghe noghy kopmasthap em marketet elles vthy market luthy ssorsk sild slw frampt han ey meste full lwagne ok heste ok bodge thre till the mark hwilket alt samen skall ware til byst lowre ok skule ssorde borgemestere ok radh hasslue ssolmakt at besette lwagne ok heste som aghe noghy kopmasthap luthy sild ssorsk ok at salie ok asshende till at betale em ssorde brodhe

Item lowy noghy vdenbys man ehlwad staat elles skikkelsse han oc gor noghy byma wrett elles sthade ssorde by tha skulle ssolde bymen hasslue ssolmakt at hindre hanu ok rette ower han efftir ssorde byst lowigh ok rett

Item naar ssorde borgemestere ok radh som kresslue lwore penige elles gels thre hyen staar gange emodh noghy byma lowy noghy boething tha bor ass enkthe thre ass vthy the ssinnes landzlaghy besynnerlighen

Item Haar noghy wordo karde ssore nog haude sagh slw at han skal sich lwenne im threne tylter the mad han sich lwenne im sco brodre ass sankte knbt gilde

Item at engen skall dyr tues at stande nog krambodh kladebodh elles sidderadh elles ok at ohre noghet haude embede ssorde by vthy bymen ssorde thog vnder taghy thy tith rett market oc som ar thran wc ssirtw dagh assumptions ok twogntil sankte michels dagh slw lenger stander noger kladebodh krambodh sidderebodh elles ower thre noger haude embede ssorde by thre efftir vthy ssorde borgemesters ok radh loss ok tilladesse han bodhe kongen xl mark ok byen swomekit

Item at alle kidder noderenode ssirborne war ok alle andre ehlwad staat ell skikkelsse the halist ere som gotz hasslue ssorde by the skulle lodgisslue lyghe em byme men alle kongligge gelde ok skyls gumble ok ssw lowsse ok wruse thegh wnderlagne the garde the selsslue vdi bod standa thre nog syen tha skulle ssorde byme im lowskongligh ssoghet ssolmakt hasslue at wnnde ey besskeden ok skellig deel ass hanss gotz th- byen badhe ssore holwet saghy ok ssore brode till ssorde byst nytte

Item at alle gotz elles garde som ssonde by hasslue ossre wulmage elles h- efft noge- tith ssonge klone skulle aldeles ware ssiy ssore alle thynge inne stedh lesing ok alle andre gelde pelegingge ok skatte ehlwad the hehsi er-

Item p̄uilegia dn̄i Reg^{is} Erici Dacie Sueue Norwegie R^{is} filii patet

Wi Erik meth gotz nadha dannarikis sweriges norgis wendes oc gudis
thionig oc hertugh i pomarin gifwe alle men som thette breff se elles
hoza hearligha meth gudh oc wor nadha Thz skal alle men witherligit
wara at wi tagha wara kiara borgha mestara oc rothmen borgharna oc all
menigheden i malmogha vidh wor besomnadha fridh oc wern oc wara
stadfeste thin alla thessa effterskrifna frihet oc nadha oc p̄uilegia for alles
thera bester gagn oc bestandt

Forst at alle men ee skiva the hesst aka som halva gotha gotz kopenskapp
skip eller. gifwe i malmogha the skula bidh gifwa skat palegning oc skep
meth the samma rothmen oc borgharna giftor the effter som skan epter i the
gothz skip oc andra forda thing Skiva fraudt som the skiva the forda gotz
skip kopenskapp oc andra forskrifna thing halva oc nyda

Thz olver skula alle embitzmen i thin sama by som aka pidara skomakara kot
mongara bagharna skredara kwandfridharna repslundara smedhene bortkere oc
alle andra thelighe embitzmen skat palegning oc skep bidh gifwa effter som
the kiara tel tagharna off the samma rathmen oc borgharna Skiva fraudt som the
wilia thze embide nyde Ghor skiva at kielbonadene boligha som the selva
bidh i bo oc togha fistens gotth skula kiara bindet taghna

Alt noer naghen off ratter i malmogha fira thin faar eller off dor tha skula the
rothmen i geen aka halva golmakt at kepa een amer i geen i skins stath

Skula the sama rothmen halva makt at skikke alle embede i thin sama by
som aka pidara skomakara kotmongara bagharna skredara kwandfridara repslun
dara smedhena bortkara Oc alle andra skiva dana embede tel hyppen beskodelse

Skal engen man i skiva han helst ar halva makt at kalla eller skepna naghen
hyman i malmogha fira skans hyrthing bidh tel wort rettarar thing om thz gore
behoff

Skal engen borgharen gifwa naghen bidhlethis man pa kwarnmaall om mod sin
meth borgharna Oc ey ananar bidhlethis mans kwarnmaal om mod sin meth bor
gharna bidh xl mark skonsk gen oc hyn

For midsomers gield skal gildis tha skal thz kingoris thze kughe tel sankt
the skula kiara rettare thin pa penninga oc skona wether at rensa thera ga
der oc bethra thera kroor Oc skona bort blaghligha hysker Oc skula thera
rothman Oc thra besthethna borgharna nethan tel kirkona at gonga meth sko
nugo fogher at bara sin midsomers gield Oc the sama fira skula modas hyra
nesta hyrthing the effter Oc kingoris thin som i gen skotha eller naghen skyld haf
tha i the skolde som fara aka skona Oc skiwad the fira kvidna i the mada th
skal kwara fast skva at engen loghmaall skal koma thz i mod kwardz naghen
hyman herrer at han ey betalatha sin midsomers gield for een pugen kusten
tha skal han bada tra ora pen oc the skula bidh gifwa hyra nesta hyrthing meth
hogher penigana sine han the om mod tha bada pin mark pen for thz forsta
aar for thz andra aar bodra oc skva naghen for thz thredie aar bada oc skva
naghen i thz fiertha aar skula the gotzen i koma i kopmanna kwarar

Nb. om Haagmund at kepe

for fiertha sina thre mark dristes han fenetwerid at bryda tha skal han
vdu all redduga mista sit ember oc skal thz aldrigh i geey fanga oddy han
pehlwer i koning minna oc rathsmenz swa at sit ember i geey fongis off be
tmerligha natha

Skula borghamestara oc rathmen thalwa maka at serthia hop bypa wm el
les sol for penninga lud at mada i thy sama by oc skal engen annen
bebara sik uz at sitta thz hop bypa om mod thra minna oddy thy som bypa
thy tuid az konungs fogdin thz i byn thlwa som dazlus at mala lud om pen
ninga wm eller sol thz i byn for en borghamestara rothmen eller konunga
foghit thalwa sat thra wertz han skal boda xl mirk thalwa konungen oc hal
wa rathit

Om nagin bonda eller wdlendes man ee thlwa han az gornagin thra bymen
skathe eller brat for sinen thra byts warin tha skula bymenana thalwa
folmakt at thndra thand oc retta olu thand efter thy som thes byts rat lud bype

Vtan thy tuid borghamestara oc rathmen the gonga om mod nagin metz
retten at krafua waza penninga lud som i geey stonda tha skal konungen
engen bethring falla lud i oddy thz az want at thalues for retta at thes
sotth thlus skal lud luttes som metz thoffmoth i gen stonda mz konungs penninga

Nordz nagin kreder for swa dan sak at han skal sik wrida metz thre tolfter
tha nogha sex sin kulvers gilda brothra gora fole for the thre tolfter

Skal engen dazlus tal at stonda i kopmana bothe klartha both pidara both
eller nagin swa dan embede at olwa i malmo oddy the bymen aza for oddy
om retta hoftmarkit som az fra wor frughas dagh thy som formen kromer i
hostin oc swa til sin michael dagh thwillen the olu landbaren eller annen oddy
bymen drister sik at stonda lengar i the forda bothe elles nagin embet the ath
olwa oddy borghamestara oc rothmens kuna oc loff han skal boda konungen
xl mark oc byn xl mark oc skal enkta gulues thand the al lud i

Thwillen vidder viddersnoda afwapn elles nagin emer ee thwad kuertthikhed eller
skulskelsa han i az som gotz thalwa i malmo han skal gulua oc lud kegga metz
bymenana efter som thand gotz til sagin alla konungsligha rethzla gamla oc
ny kussa oc klinga thok swa at thand gotz som han saluer lud i bor skal waza
budin tagin star nagin the om mod oc az genwerthugin tha skula the sama
bymen off konungs loff thalwa fol maka at kuetha eey ligha deel lud off thand
gotz som the i byn ligger bathe for thoghit sagin oc for thme hoffmoth sina
oc skulda thena til byrgens notta

Vthz alla the gotz oc gozsa som the forda bymen i offra malmo nlu thalwa eller
thar efter kuma fonga skula waza firi oc bindin taka off allen thwinge som az
inna stuch oc kerthing oc alla andra rethzla paleggelsa oc skat

Vorthy som the som bogga i thy sama by thalwa ofta thndr oc prong at holda
tegta thalwa oc kuma ey forfolgha retten metz thy thy gulua bi swa dant
watch at all at thwert mat skap skal gulua eey skamisk penning om passen oc eey
om thuley thwert aar til konungs notta at lada holda thra thalua met fra thesen
dagsen thalwen kordez gripen oc til nesta bisthing efter thy swa sum thalwen

woldez gripen oc tall thingho forðz kromðz thau boto ldoundez tha skal all
hyn boda konungey ix marck oc ey mera

§ † Æt engey gest skal mala klaetha elles laxlet lud for penninga luden lud nepp
oc thela stokka swa lenga som repet eller vtolley lwarez bndz xl marka
konungey oc xl marck hyn

k †ff Æt engey gest skal hyda waza for waza metth nagtz may ⁊ nogtza handa
kropnamskap ldy metth thin som hynnay az bndz samma bzeda

k †G Æt engey gest skal halwa ool eller kwin fakt hya kaetha gozthana at mala
lud for penninga bndz samma bzeda

Wyrij Æt engey may ee thwa thau thelst az skal hogga thwshogning hya mal
mogha forstrand eller annez hogning eller steyker at henga tann lwetth
bndz xl mark konungy oc hyn ldy vaethmenes primerligha loff

Æt engey skal keytha nagtz may ldy borghamestaza oc konungo foghet
thoc swa at engey skal mogha keytses for nagtz hynnay ⁊ malmo

Æt engey ma ee thwa thau thelst az skal folla thyrtheftoll som til malmo flott az
at selia konligha eller oppenbarligha mot dautzoll eller mot kwerka toll
ey thet ⁊ tomey ær til farey bndz thre mark konugh oc hyn

Æt engy ludlethis may ee thwa thau thelst az skal druftes til at fista kooss malmo
ldy ony retta host marktet som az fra kwor frua dagh formeez oc til sti micha
elis dagh bndz xl mark konungy oc hyn xl mark ldy off kwott primerligha oc
borghamestaris oc vaethmens oc kwor foghets ferdelis loff

vogen Skal engey may ee thwa thau thelst az halwa kwogh ⁊ malmo at agha mot kop
manskap eller annez thing thwerkey ony host eller ldy host ldey the som hy
aney aza swa framt som thau kwl ey mista kwogney oc hesta oc boda konungy
oc hyn ix mark oc stula borghamestaza vaethmen oc kwor foghet halwa folmaet
at besetta hesta oc kwogh oc affhendа thin oc selia for the samma kaet

Nota. Item Æt the forda hynney stula halwa folmaet at hindza thz ⁊ hyn thin som thin
arestering aza skyldugha som ludlethis may aza oc notha thin at betala elliz ath
setta swa dan kwssey som thaun noghz metth the sti halw lud laet oc skal engy
fogh eller kwanheet sta the ony mod

Alla these forsetta articule halwa kwi oc kwott rightins vath granguba ligha
thelsott oc halwa kwi thin off kwott rightins vatz vath kut oc gilwit kwaza elsta
ligha borghaza for alles thza besta notta oc bestont Thoc swa at ony oss oc
kwott vath thuua thaz efter thokka notta kwaza for kwor rightena oc forda kwor
hynnetz bestondelsa nagtet off these forsetta article om kwenda off legga eller
oc nagtet til sette thes stula kwi kwaza folmektughe oc thin forbalvetta kwi alla
kwaza foghada oc embetzmen oc alla andza ee thwa the thelst aza forda thaza
elsta ligha borghaza at hindza tofta eller bforzetta ony mod thenna kwor na
the oc kulia bndz kwor kwzetha oc konungoligha siesid Datum sti Castri uzo
stel swgborgh Anno dni M°cccc° decimo quinto Indicta quinta pri festu pnencoes ste
anno uzo sub secreto pntibz appensis

1415

Wy Cristoffer m. gudz Nathe Dannike Wendes ok gotes konig vpalantz grene
vpd Jeden hertigh i bevern Gore wdzolekt alle mæn at wi aff wor synner-
ligh gunst ok nathe hafftwe taghet ok wntfenget ok taghe ok wntfa
meth thette wort opne bress ware elskelige borgemestere radmen burghere
ok all menichet som bygge ok boo i wor kopstadh malmoge vdi wort synnerligh
warin haghe ok konig-lighe beskerminghe

Item staffeste wy ok wnne thin at wndhe haffwe ok brughe alle privilegia-
ffrihet ok nathe som konig Ernt thin ffore oss wnt haffwer i alle nathe
ok em alle artikle som hans opne bress sudher som han thin theepn gifftet
haffwer m. hans hengende Jnregle thogh wele wy haffwe selffwe makt at
lende ffwem ok naar oss thekkes ok ffwo sthall wor ffoghet ok haffwe ffor-me
wor kopstadh malmoge leydes ok noghn som er modh noghn wort borghere
tha sthall thz herettis wor-ffoghet ok han sthall tha sighe hanm leydey vp vden
recht

Ite wnne wy ok gifftwe ffor-me wore elskelige burgemestere radmen ok burghere
vff wor sondzligh gunst ok nathe thesse effter-me privilegia nadhe ok ffrihet

Forst at engen sthall eller mdl gange elles ridhe i ffor-me wor kopstadh meth spente
armborst dogh elles naat Jwmes thz ok noghen at gore ok ffonger-thz sthade
ffwer-han sthall beholde sthaden wboter- ok sthall engen gange meth ffwer-dh
elles armborst lenger-en han er-komen i sit herbergh

Item alle hande kopmasskop som weyes i sthedzne sthall ok weyes i malmoge
ffwo thette ykke gor-han sthall gifftwe thre mark som sall ok thre tha som kob
halfft kongen ok halfft byen

Item sthall ellest mad engen gore bebndelse som kalles sthedelagh modh nogher-
lender-luff ok gotz

Item nadr-noghr-tydesk elles lodlendzsk door-Jmalmoge tha sthall gifftwes
luff hanss gotz ffwar-tiende peng-halfft kongen ok halfft byen

Item ffwo som ligger-i malmoge ffore kopman wynter-elles somer ok ey gad-
i kost meth noghr-borghere han sthall gifftwe wynterleye ok sommerleye som
annen-stadh er-sedwane i frighet

f

Item skall enge sælskap eller kompany ware j ffor de Swor kapstadh vdey
effter ffoghedes ok ffor de Swore borgemestere ok radmen samtykke ok
ffolbyrdh .: —

Item at thz end ware ffor re Swor kapstadh mahuoge hwart dar eth jar
market ok thz skall æthe paga sankte pedhers ok sankte polvels ast then
kwm middagotith ok affgad Swor ffi the dagh kwm middagh visitatoms

Hesse ffore skrifne artikle skiffwe wy sondeleghe kunt ok giffwet ffor de Swore
borgemestere radmen burghere ok menighet j malmoge pa thz ath Swor
kapstadh thz ass ffor bathres mad thegh wele wy hauffwe ffolmakt thm at
ffor barthe ok till ekk ass at sette kwm ass thykker thz mette lifft ware thy ffor
bylede wi alle ehtw the hælst ere ok ser delest Swore ffoghede ok embetzmen
ffor re Swore borghemester radme burghere ok menighet eller noghr ass thm
modh there Swor gunst ok nadhe j noghre mathe at hindre modhe tasse elles vsa
rette wndhr Swor konwglighe hæssid ok wredhe .: —

Datum Castro Nro Helsingborgh Anno prond post ffestu bti martini Epistopi
1440 Nro sb secto Anno dm mcdxl mo

Wy Cristoffer mz gutz nadhe dänicke Swesk Norsk wendh ock gothes königh palantz
greawe paa Rin ock hertwgh j bejern gøre witherlicth alle men at for d ass hauffwe va
rith ware elskeligha borgemestere j malmoghe at noghr ærd som dæg at bær d wer
ghe thz j thorn by omoth thz pnilegia ock frihedh som wy thm giffwath hauffue
hwilketh wi enghelwndh tilstedhe wele Thy forbywthe wy alle at bær d ælle bæ
re laadhe dambrsthe swærdh elle noghre andhre ærghe j for re wor kapstadh mal
noghe længhe en till sith herbergh dræg ock noghr her omoth at gøre thaa bliw
the wi ethe ware fogeth borgemester ock raadhmen ath tiaghe thz wærghe fran
thm som the tha slus ner sigh hauffue / ock rætte thz ydmed ower som ow thly
wath budh ey holdhe wille Skarpt taste nro hauffwen apo die bte brigitte nro fe
1445 stadh pntibs appenss Anno dm mcdxlquito .: —

Wij effterſkriffuen med gruz nathe Dannemarkis Wendis oc Gothis konnig Chriſtiern j oldenborgh oc delmenhorſt Gothe wytterlicht alle mæ at wij aff wor ſonnerlige gunſt oc nathe haffue tilagdt oc vntfanghet oc tagit oc vntfua mett tette wortt obne bff wore elſkelige borgemeſtre radmæ borge oc almedighet ſom bygge oc boo j wart hopſtad malmoge j ſtone wti war konnigſe hegtbe oc beſtetmelſe bepommerlige at forſtaa or bredegtinghe til mette oc ſeſeſte thy oc vinne tbem att nyde haffue oc bruge alle pmlegia fryghet oc nadge ſom ware forſkrefne konnge dd mith tbem ſaa offt Nathelige vnt oc giffuet haffue j alle atticklæ ſom tegnes opne bff lndge ſom tbe thy tbre k pa giffnet haffue oc tbre aff forbyllde thy roghre war borger j malmoge at haffue ellert tagit hafbande holdt aff noghre vten aff oſſ eller borgemeſtre ne oc radh j malmoge paa ware wagne mj tbe wele thy haffne fold magtt tegſſe forſkrefne pmlegia at forbetbre oc forſtaandle eff tbre thy ſom bythe ligt art oc behoff gøre thy forbunde thy alle ee hwo tbe helſt arte oc ſerdeles war ſagſede oc embitzmæ ffore war borgmeſtre radmæ borgere oc menighet ellert noghen aff thom amoth tbemme wart gunſt oc nathe j noghre madhe at hindre modhe gbelie eller vſkratte vndre war konnigſe hegnd oc wredge dated caſtr mæ haffnes adm ti ſimogenti mæ ſub ſecreto pnti impreſſo Anno dñi d°. xl°. nono Anno 1449,
victo regni nri Dacie pmo

Om wrag

Wij Chriſtiern mz gudz nathe Dannemarkis Norge wend oc Gothes konnigh thilfue j oldenburgh oc delmenhorſt Gord alle witterlicth at wij aff wor ſyndrelugh gunſth oc nadhe haffue unth oc tillaadeth oc wnne oc tillaadhe mz thz worth opne bff at naar ſwa ſkeer at noghr aff wor borger ſkib ſkudhe baadhe ellr gotz j malmoghe bryſte oc j landh ganghe noghr ſtedz j wor righe Dannemarkis ellr norghe tha nidre the thz ſelffue berghe oc redde oc ſkall ey ware weag Swa at wor fogethe oc embitzmey ellr noghr andhr omodh thera wilghe ſigh thz mz enethe beward ſkulle Swo lenghe wor nadhe tilſighr thy forbinthe wij alle wor fogethe oc embitzmæ tollerd oc alle andhr ehwo the helſt ard fore wor berghed hwr omodh athindhr ellr hindhr laadhe tbſſue ellr j noghr madhe thire ſkib gotz fiſtſkudhe ellr baadhe forwcke ellr borth taaghe wndhr wor konnighe henſdh oc wredhe men heldhr thy at fordhe oc fraime oc behelppelighe atwerd mz tlz baſte for wor ſkyldh dat in caſtr mo helſſing borgh die bti blaſij Epi 2 mattby ſlw ſto Gendt pntibg appen Anno dñi a° dl Septimo: ... 1457,

Jmaᵐ⁹ ɛ ebuᵐ ſ̄ ſ̄ ſ̄

1472. Anno dñi ꝛ. ꝛ. ꝛ.

1438 Anno dni M°cccc°xxxviij° thordagen nast eff the sa gregorius
dagh tha ware ffire beskedne ware samdmend skikkede ffor alt
radhet j malmoge ffa bort radhwod sey ar andres olvesson Jons sudresson
Mielo sverssen or Jep henkel danske kompani bredre j malmoge or sayde
mz samds hand h Jens dane vor borgemestere or andres predyff vor samdrads
skadeloss ffor all skade or skyld ffor thz hvit danske kompani halve stondde
fra hsskrap Jord j malmoge ffor thy at the matte bydet aff or samdedes sigde
the ffor de ffire beskedne tva alt radhet j malmoge skadelos ffor all skade
or skyld sum ffor me radh kan hauda aff vort hsskap ffor ffor me hvit at th
affbrydet

Med quat & Crist offers Effa vre
Vt prosit Damihet Ester Cessit Janis

NB 1438 Anno dm° d° xxxviij° die d° sexto Octob & pauli tha besegles ffrest em thz sect sam
thz vaga staar ett vant mahgne h konig Erik gaff aff

1442 Anno dom° a°cccc°xl° secundo [illegible] die ste byrgitte vng ffestum tue sunt j dominica
proxima ante dominj Convuit tho Ete pet Malmag que possime ffuit destructa ffter
Negligencia & Incendium murator sicut patz omi Regi intuenti

A. j 437. die beati Gregorij gaa Enisborg slott paa Wallandt, gaff Kouning
Erick aff Pommeren, Malmöe Stadt Elsaaborn,

1447 Art effter gudz byrd m°cccc°xl° pa thz sylvende thorsdagh nast ffore ffaste
sondagh j ffaste, tha ware wy borgemestere ok radme ffwo eens at Naar
nogher borgemestere aff door tha skall thy borgemeste° effter hanum warder
hasslwe hand° jordzo j alle wore wange ok hans hysstw skall hasslwe
hand° lande som borgemestere wardz Ok Naar nogher radmen
door tha skal hans hysstw behalde halff thy jord heimes hvsbnde
hasde j wangerne ffwo lenge hvm sidhr enke ok helffte then sam
the kesse j radhet

1456 Anno dnj 2° lxxvj° to thorsdage nast ffore Sankte henkes konnge dagh
tha ware skikkede ffore aff borgemeste° or radme j malmoge ware
medeborgh° alle som mollere are ok wardemollere hasslwe leyd hr
ffore hyen ok kraudes ok tilstode at hvad som the hasslwe ombre
inhagnet ell brygge aff bys jord ellis marck eg som playsent at
ware til mollerne at the the hasslwe aff ffwo lenge til thaet
wy thy thre kny ammerley til sigende kober

1444 Anno dñi mo cccc xl quarto octauo assensione tha bare lui vp bergemestere at kudmey pa byb lucyna iiij kub mark efftert elwert parmemagd aff hlw tiende peng— sony hans affsonge pinge or affozde aff laudet at ssti gk efftert slwerte didrik or aff hlw tiende peng— hlwo mekit ffek or hannes mydel mytremestey pa lwoz nathinge gh kronges lucy d. samme tith

J

1506 Anno dñi mo cccc sexto [illegible] nativ ffest sanctor ppetri z pauli apl'or dagh [illegible] malmogh [illegible] waard bergmestr- oc [illegible] rethen [illegible] aff tgh- sem [illegible] sthelle giffue [illegible] thy aff tgh- [illegible]

Ett patebyt tzo malmogh [illegible]

V. + Omnibz pns scptm vr̄is tenoribz (consulibz) z (malmogh) Salm in dño Notū fiam vniūsis pntibz z futuris qz recognoscim nos ptr valle mr̄e eccle bti pet ibid in grisuaggita mare argti teneri z ee veraat obligatos) qz quada parua domo lapidea apud introitū cymiterii orientalem cuidā eccle ad austrū ibid sita Pro qua dnā) camdz domū cū fundo terre spacio dicte domui attinentibz ptr valle mr̄e dicte eccle ipignerarunt Tali modo qd stent a date pnr̄ dicta eccla plenā habeat ptatē dicta domū sub sua ordinacōe accipiendi colonos instituendi psonas amalias indempnes dño subtrahendi z ipsa sua libere ordinandi domo pdicta pena prima totaliter soluta In sorte principal debita minime computanda pfatis obligamus nos z nros successos ptr valle mr̄e ad aggrauandū libranda z dispignandū pfatū eccle bti pet pdicta domū cū singulis suis pertinenciis Ymmodo si loco pignoris stat qz z ab impetracōe z allocucōe pntiū z futurōz quarumcūq; iudicū tribunalium Secretū mr̄e ville Una cū sigillis vtrorū dispectorū Vidlig dño Andrea martini Nicolai alberti Vlrico z cōsulū pntibz ē appensis Datū Anno dñi Millesimoquadringentesimo quinto Sabbato p festū [illegible] ccm sanctor petri z pauli apl'or proxe 1,7,5,0,

+ Omnibz pns scptm vr̄is tenoribz (consulibz z gsulibz malmogh) Salm i dño Sempiternā Notū fiam Vniūsis pntibz z futuris qz recognoscim nos ptr valle mr̄e eccle bēati pet ibid i tricetis marce argti teneri z ee veraciter obligatos Vidlz quatuor solidos grossos qz qualibz marca argti in pena legali z debita sic i solucōe tm̄ currenti qz nos vel nr̄os successores vtrq; pfatorū z edificacōe eccle turris i tutiōe mr̄e ville apud mare dicte ecclie edificaretur z qz quodq; muro qui a dicta turre z sic versus occidentē vsq; medium pontis placeat nobis tenemur tot pedes subsequenter edificare z ea plene adhuc debeat finē practicē vlteriori qz quibz tricetis marce argti pscripta turrim z tota illa terra ibid australiter z retrogue sita turri z muro adiacentis i longitudine coequalis Quig tre latitudo a turre z muro z sic versus austrū vsq; aurias se extendit directe vltimis terre i latitudine pdicti apud curias solummodo exceptis que ad via communē libere manebit i construcōe pdicte eccle pt̄e ville mr̄e ipignerarunt) condicione tali qz a date pnr̄ dicta eccla pfata terra atq; turrim sub sua ordinacōe accipiat z ad vsū suū libere cū vt debeat donec pdicte tricete marce argenti totaliter fuerint exsolute In sorte principali debiti minime computanda hoc pacto qz dicta ecclia muros z turrim pdictos validos dictos fundasse omnimode teneat Dicta turris z terra antedictas i pignore habebit Ita pfata eccla habeat plenā ptatē ad vsū suū accipiendi tenantes z redditus ville mr̄e solvere tricete marce argenti z totaliter fuerint exsolute In sorte principali debiti minime computandi pfatis obligamus nos z nros successores pdicte ville mr̄e ad aggrauandū libranda z dispignandū pfatas eccle bti pet turres z terras adiacentes Ymmodo si loco pignoris stant z ab impetracōe z allocucōe pntiū z futurōz quarumcūq; iudicū tribunalium Sigillū mr̄e ville vna cū sigillis vtrorū dispectorū Vidlz dñi Andree martini Nicolai alberti Vlrici consulū Jacobi magni petri Suid aldermanni nicolai z iacobi ciuium Willelmi [illegible] appensis Datū Anno dñi Millesimoquadringentesimo decimonono feria sexta proxa p festū purificacōis bte marie virg 1419

Capitula brefft aff Roskild

om Roskild capittel

1437.

om Roeskild capittel.

1510

¶ Hette are artikle som skulle kongores ffare bynne kepme ffisske
ok andre som hoff on market sagge ¶ omalmegge stamey satle oneth wike
wndre brodge som bye effter st̄ffebot stonder

ffor ſt at enge kepma som geſt ar ſthal gaffue klade ell̄ lanefft
ffalt ¶ kiendige goos almenge gothy elles ſtraede wndre vol̄ marke
kongen ok ſwo meket kyen ay bagg ¶ jardene ma mot wael ſelie
get ſtykke klade ok halfft ok bolt lanefft luth at male ſwo lofft
som trulley rekket -x- mē

Ite at enge ſthal take ſild westatlege wndre vol̄ marke kongen

Item at enge kobe ſild aff ffiskerne wthy ha betalet hene jmen
thre dagge ger han ikke the tha ſthal han ffenge ffiskerty ¶ gen
thy ſalte ſild ok barthe hann the til the marke

Ite at enge ſthal gaffue emdre wagn ay thy som vyge ok ſild
gad wdh ar wagnen emdre tha ſthal brenecke ok thy som wag
oren ayer bodge bye the marke

Ite ſthal enge bare wapen openbare wthy ha haffue" laff wndre
thre marke wthy they ſin ſtondende bodh haffuer ber han
thy hemlige barthe kongen vol̄ marke ok bye

Ite at enge ſthal ſkibe gotz wth ſidhy ſool ar berget wndre
gotzens omſtelſſe

Ite at enge ſthal ſkibe gotz wth wthy at ffiske" ſtraedet
¶ abrodre ſtraedge ok the ſtraedge the omalle ate wndre
the marke kongen

Ite at enge wognkarla aghe ¶ ſtrandeffer ſtrame ſtaar
ok ey ma noghy aghe mere ay tho brenecke tyner ſalt ok
the tyner ſild aghen noght mere tha bor ey kepmane at
betale the ſtore -x- mē

Ite at enge kepma som geſt ar ſthal ſſare aff malmegge pa lande
at kepſſa wndre vol̄ marke kongen ok ſwo meket bye

Ite at alle gande kepmanſtab som meyas ¶ ſtedne ſtall ock oreyes ¶ omalmote my bysene wedh
ſwo thette ikke for han ſthal ffiffue iij̄ marck ſom ſkall or the han ſom kaber halff kamme
or halfft kyen

Item at Eyght stall gyffe noght ena unforwunnd, vdey nedy ferske gudger, vnd pl erfft
Kaudgey, ork swo enskat Eyey
Item at Eyght kopend sam gest ar, stall Eyske Nogth hade kopystrap eg nogth, nedy at
enstynge eg Eynd, nedy fra worstde Dagh assumpcy, ork Intill sacre enchels Dagh, vnd
pl enarke kondgey ork swo enskat Eyey
Item at Eyght ena Tappe wiin, eller ael qo ladegarde for qeridge vnd pl erfft kos. or swo
Item at Eyght stube nete nogthhade goots, nedy had gind sin tol nest til fozey, vnd gotyero
enstige til kondge
Item at Eyght Eygge noght Eyfynd, vdey, estre qort, vestre qort, eller synde qort, vnd
Eode pl erfft kondgey ork swo enskat Eyey
Item at Eyght Eynd eller kopend sam gest ar stal kabe eller saala Nogth kopystrap,
nedy qortane, vnd iij erfft Eyey swo offtge had thz gnen
Item at Eyght fysked stal fiske eg Vantegary, esst fozend worstde Dagh vnd iij erfft
kondgey ork Eyey
Item at Eyght stall gonge Vy natter, at gud Eeald eller kniff, word had tht grabe
nedy, eghe stal had erke swelff nedye sty bridge
Item at Eyght stal stode Eadwig, eller slaa slaa, foz samlop sd enotte worde Eland
folkedy, nedy had word opn Eadige trygder tht til, vnd iij erfft kondge or Eyey
Item at Eyght fysked stal foze wapy eller Eolyt, gaffuedy nedy eey thze, sd had
Eehoffe til strypped Eehoff vnd wapned enstige ork pl erfft kondge or swo enskat Eyey
Item at Eyght stal kraste slaster ij eller gretty eller Nogth, dure vnderlygsedy qo
word gnather Eswo thyme had Eanterig Gill had stal fozedy nedey Eyey, eller i stra
dey ork erke, forstradey vnd ey steamsk enarke bridge
Item at Eyght stal offfue Eade annet slaffy ey sey thz gaffe thgr sey thz ar giort
vnd iij erfft kondge ork Eyey
Item at Eyght stal salde storkebredy nedy nedy Eendrett ork halff Eendret ork
gritter Eswo sc, root yor had stal Eotte ip enarke kondge ork Eyey swo enskat
Item at Eyght swey stal gaffue Mart at forbrude sine Eluestedes gots, nogt enade
Item my Nogth Eloyskarl walde eller kaste kopmatted goots eller kopystrap, gaff
nedy tga stal had ey fly straat, ey had stal nedie nedsedy til at Eadde gotet
Item at Eyght kopend stal gaa, fisserek skip foz ey thz ar forskete my kostet vnd
iij enarke kondgey
Item at Eyght stal stube goots Eorde offe Eordy, nedy had gind halff tolley, vnder
halff gotyed enistige sey had offtstupet
Item at Eyght Eerlenge smale stande, nogt Eaad, semy ey d til sacre enichilo dagh
nedy had Eand thz my serdet Eyrsskemestar ork Eadyneth loff vnd pl erfft
kondgey ork swo enskat Eyey

Item at Lynn wtlendig stal faara i Gaffuetg at fiske / oc gø tryghe tekn aff tollen
und iij marke Grotzhe

Item at Lynn kramar stal Gaffue Lerift saalt / oc Bleant vaftfaalo Lerift ork Lal
enfke foddwigh ork liizfke Goster / und pl marke kroudge ork fuo enfket Gyen

Item at Lynn stal falie Gela Gymer eller Galffue saalt ut at maale und pl enf fe

Item Lynn stal Gaffue Mart at leigde Nogfin und oc fpect Gongfemeftid or fogedfe

Item at Lynn stal Gøge at tiffie en Gafflart / oc kirfiduarium Gaff (mplet Gyen

Item at Lynn stal fora Gaats op oc en praana / und pl enfk. fe. ork fuo

Item at Lynn falter fild i Stubey und pl marke kroudge ork fuo enfket Gyen

Item at Lynn tagfe fild aff regnene oc thetig Gaff fild tilfpret und pl
enfk kroudgen ork Gyen fuo enfket

Item at Lynn kafte gruen eller enygdyngert pa ftraten / eller Gaatig / und pl enf (om ftaten
kroudge ork Gyen / fuo offte Gad tilg Gor

Item at Lynn Skipper eller Nogn anen ftal tagfe uor Gyen jord eller fannd / til ork
Gadde fit Skip en til Garlaft / und iij enfk kroudge or Gyen

Item at Lynn ftal Gøre Galine eller kiep / Segre ein fra Gad ftaet ork til Gad aftin
Goole und iij enfk kroudgen

Helligestes viii Mahnd

Vij Exstiern. Met gudz nade Danmarckes Slesvigske Norske
vends Ock gotiges konig Hertug i Slesvig Ock Hertug i Holtz
stormarn Ock Ditmerschen Greffue i Oldenborg Ock Delmenhorst Gøre alle
Lendtzhit at som vij i sidst tabde tiell Vore borgmestre Ock raadh i Malmoge
alle tiid Vilde tuill stede at pruve i Helligestiedes G i Kopenhaffn matte Vnd sette
Vogre aff Vore brødre i Helligestiedes i Malmoge Som tiid skuld Holde gudz
trenist Oppa tiid at for Helligestiedes i Malmoge matte tiids badide byrges
affordelses Ock i gudi Vnde Oppe gaff at gudz trenist matte tiids Vdi
mere Holdis Ock stordes Ehre tiid Helligeandz regel Ock sidig sidlige Vdtorfftige
Folck matte synge tiid tiere Vdtorfft Ock nadtzbeke tiid Tiid Halde tiid aff
Vnd i gyldne tilbudiet Vnz tiere Fuldmechtige bidstiuff at tiid tiim tiid com bered
Haffue Ock tiid sidig tilbudiet Vore for Vnde sidste skuld Gaff at for Vnde G pruer i Helli
gestiedes i Kopenhaffn Vnd tiid Vnd sette sidig Vnge gamle ordinis brødre som
Holde skulle gudz trenist affsiet sinn er Oller dag iiij Messer Ock vij artzdie
om aarzdag sinn tuill sidig bestickede er Ock for Vnde gudz trenist Oldgamle Gl
ofter sidige Vnde tiidis Ock i andre Vnde Ehre tiid sinn rentiien Ock gudz almuss
sinn tiid tuill giffue tuill recke kuns Ock at tiid skulle tiid tuill Vnde Gaat rentiie
Ock almuss sinn tiid tuill Gotent Ehre tiid i ofter tiid tuill kommende Vorder Vnde sidig
Vnge elskende sinn tiid Vill tuill ere Ock i ofter kommende Vorder Tiid sidig
at borgmest Ock raad i Malmoge skulle forsidare Gaat gudz Ock rentie sinn tiid tuill
Ehre Ock Vore for Vnde G pruer tiid Vdi bekuemelige Ock bestendige at sticke i gotter Vnde
Gaarde Ehrist tiid Vdi sinnes sinn tiid tuill sinn gott Halde Ock skuld for Vnde G pruer skiff
Vde sinne gudz i kiere Ock skiff op Vore rentiie tuill for Vnde Helligestiedes Vdtorfft Ock
Gaat almuss gode Folck tiid Vdi Vnde Ehre Ock arven sticks tiid tuill giffuende Vorder
tiid skuld tiid tuill sticke Klosster tuill for Vnde Helligestiedes bygning gudz trenist Ock sidig
Folcks Behoff Ock skulle sidig sidige Folck Ock serlickes sidige Vdersidende pile sinne
Gaffue Ock singe tiid Ehrens i tiere Vdtorfft Ock nadtzbeke Tiid skuld Ock Ehrbiedig Vdi
Vnde Gaat Vnder Ellr sidig Vnder Ehre Ock Vore Vnde Vnder Ehre Ock Vore Vnde
Ock at Ehre Vnde Hende tiid sidig Ock sidig at for Vnde brødre Vdi Helligestiedes sidig i Vnde
Vnde Forstandig Ock Ock Gaat for Vnde gudz trenist Ellr Ock Vnde sidig sidig sinn tiid
sidig Vorder Tiid skulle borgmestiid Ock raad sidig Vdi Fuldmact at Vnde sidige Vnde
tiid Ock sticke at alle sinne arvende sinne tuill Vnde Ock gudig sidig Gaat
for Vnde Ock artzdie Ock stadfestet Ock fuldborde at Vdi Ock Vnde sidig
Vnde Ock Gaat i alle Vnde sinn sidigste stuer

Why the Roberie som he ware halsbrynet

Har effter gud lynd Rodbna pa the sylvende Mandage naest 1457
ffare Sancte Andree dagh apostol tha kome ffare aff borgemestre
ok radh j malmege ffire ffatlige mend som ware Andres magenste aff
Sydr kopmen j Sluis ge ok staffen hans sween Abram hanis ok
Claves hanss aff sykked skalke ffire som kande ankelige fare
ok at the ware grebne bastede bundethe rolvede ok ffra taghet the
rattle gots luthy ffare wolffhalen j wort mathuge & kunge Cristians
ffedge land ok sagde the ffire ffonde at the hadde ffonget sylvy pa
the sthademe ok at the ware kome hiith til byen ok the skib hiith
pa reydey tha the roberie the morde wart tha ffare the til skips
ok ginge til seils som the snarest kume ok tha wardet ware j mod
thy tha hadde the thenket sich til alnesskolv tha ware luy aff mage
aff borgemie till hast ffore thy wey the hadde komet thes j land
tha wende the ok ginge nolveste pa ok wilde luth aff sunder tha
rende luy j gen j byen ok grande luth effter thy meghte aff were
meth gudz hielp ginge the same roberie meghet slo deffne sta
borgero ok the ffattige ma skadey hadde ffonget ok
nor ok ffor de thy hiith gen skib ok gots ok sagde ware
kaste meket aff gotzet the taget hadde tha effte ther egh
miste ffamme wy sampt aff gotzet hoob the same robe ok
the ffattige ma roberie ware kande handelige pa thy ok badde
ok wort mathuge hire kenigh tha rattle wort mathuge hire kenig
ffogget ok wy alwet thy som the sich lunde ok sam mang
blayon at rattle alwet roberie ok ransma ok the ware
bethe som ware aff ginge wetstey hoob blusshoyey ok the
Holvet sattet pa steylet wdmet strandey gle ma til Ayle
thy wart at the ther till brudet hadde

Tha wart nemne Drangeherig wort mathuge hire kenigens sogget
ok mytemestere Daluel stenkelsoy ok Detmeit ffinbery borgemeste
Jehens pether ff blass lucy hans Lesse magens jenss Gemme daffen
pether Dlang hannes eneff. ok Gmey Hertz stadine Jr nose sey

¶ Anno dñi ccclxxxiiii

¶ Dñs ffil fforbq ; crupta Bund ; sneche fyste
¶ Cross ffil ; pp rulipt Octyna . . . dag
& Aur for ey sheedy pld ex ey skeen
rogge so hd rynde ff po fadey ost
put ; storbey pp

¶ [illegible] simt te ℓ ℓ bisimas ꝺo lege per te
Danoꝝ metes beat ꝙa dies sinentes
filius ebbonis Nicholaus more leonis
tyrannit spente gerat du bella gerentes.
¶ De quadringete dnis et mille remota
Vndecies sota Danoꝝ cuspide gentes
alberty suene capit rex lure mathie
met quarty ꝓrezo capies dispendia tazo
¶ Bella gunt clausit et abiit cumdy rito papa fit

ꝑ magnꝰ

ꝑ mortuꝰ

¶ Anno dñi xxxiiii

¶ Dñs offfyffe Wrygh ; crubuc Lowde alle
adventure ey ꝓpynede Hand the ey temyssey or
detyh ; crubuc & po Bladypt ffor Cristiany ; gyffe
for the cuydedy so hd fore ꝓpyssey ner sheedy cest
tilsedy or slo ; Hal ; bye ; swedune crede ot
for de Cristiany stal ; adde ysey fot ; adde Lowde
adv dedy Cristy pdy dagg cumdand cestro / re-

Sticle clawch west
& tagh sneedy
Dragon sneedy
Hed Hedy stronkh
Hed crostagh west

all Hund or Hyperade or
ony all My stand or Hyd
dertinsey

¶ Dñs dyffe Hund offyffe Hane sadet for de Wrygh sheedyst
Macud Hust ; Hetedy Cruk adv ; tydyse Hed pp
Andy tedmadf dy Bladf beath ; gyffe Bladf adv
pdy pp dy / Andy medf dy Bladf trudf ; stabbe
Andy medf ; tagrape crubuc pdy mistedy ; gyffe
Macud medf abut

Anno Domini: 1546: Vore the[sse] Erlige Menner Oldermend or forstanndere wdj Mallmoe, Som wor Jffr Jørgenn Kock, Jemes Clauss[øn], Tyge Christiernss[øn] Trede offs[øn] borgemestere, Peder Garicke, Jacob wess[e] gudsmidt, Dreng Mortenss[øn], Bonauenturra Richter, Gosswerenn Osswerenss[øn], Dalne wernss[øn], Hennerig Brazuen, Niels Runtze, Laurents Henningss[øn], or Gwennd Laurenss Raadmennd, or tha wdj samme aar, lodde the, wdj the gethge tressollowgers nassun, mett menige Mallmoes Indbyggeris or borgeris, bemelning, frihedbrede or sanctorde, Wdlegge thett Nye marckin, Sammeledis fundere, byggeor opmere, thette nye Raadhuss, Menige Mallmoes Indbyggere, till wette gassun or bestanndt, or till thes besoff laanne for[ne] borgemestere or raadt, ein sann daler or penninge, ass thesse efftr[e] Com ere indforde wdj Osswerenn osswerenss[øn] or Henrig brantzens Cammere Mesterens Regenskabe, sonn therris Regenskabs bogerr, ther om forclare or wdwisige, Or skall Mallmoes Staedt, aarligenn, aars forrenndte sannde penninge or daler, saa lennge the staae goes Staedenn, ass geuett gwndrett daler v: daler, or ass guett gwndrede mett: v: mett om aarett wdatt giffue, efftr therris bress lydelse som the ther wppaa gassun or som ther efftr følger //

Først Jasper Mallmoes Staeds Laarennt ass Erlig or wellyxdig Mannd Jffr Magnus gyldenmestierenn, till feltoffue its thussinde daler, ar skall thennd aarligenn aars forrenndte Mett: v: daler, ass guett gwndrett om aarett wdatt giffue om pingsts dags tide, tesse for[ne] tusinde daler assiettende Jffr Laurentzss[øn], tannermester, anno 1553. efftr som sins wdj sanne aars thyr Regenskab.

Ass Erlig or wellwirdig Mannd Jffr Jacob Brade till Arrisgholm its thussinde mett danske penninge, or skall thennom aarligenn aars forrenndte mett v: mett ass guett

Hundrett om aaret / wonnginsse om pos[illegible]tide +

Item [illegible] mer affterladde Jens thorsönn tannexamp[illegible]
[illegible] som er finds wti [illegible] aars brs Kregenstad, er nicls Kinge
[illegible] gjunder paa Jens Erichs wegne,

Aff Erlig er wellbirdig Mands Mester torbiörn biscop till
Rose kloster, Jaasserde gundrett daler, er gaar thenn aarlige
aars forrenne mett: v: daler, aff guerett Gundrett om aarett
wonnginsse om pinsens tide,

Enus aff erlig er wellbirdig Qnnde frue anne Clauns
postenn[illegible]is till Kragperop, fire gundrese daler, er byenn gaar
thennom aarligenn forrenne mett: v: daler aff gerett gund-
rett om aarett wonnginsse om Knudelmosse tide.

End lonte Jer Jörgenn Kock borgemester — Mattinges Staedt,
Jer gundrett mer samske, som enn parett aff thenn iors or gund,
Koptir fore, som xaasgrsin staar wppaa, er gaar thennom aarli,
genn forrenne mett: v: mer aff guerett gundrett, om aaret wo,
nnginsse om nirtaelis tide,

Item annamm aff dauid albrett gom forstanderne till alterc
gotsit, som predikanterne er Kirckenns thienere, gulle lamm
waff, Lxxxxij: mer: v: ß, rennte som bleff gord er byes Cammer
mesterc opbare penninge for, er byenn gaar thes for aarligen
aars wdgisse, samme rente, som Jer esterc folger, instrik Jer
Kammer wederlang fore till alterc gotsit.

Forsk: v: mer Rennte aff enn gaards ester som Nicls Kintze,

Borgemester Rotte, er nu vtij boer,

Item v. nür Rente borgem Rork Rotte y en stj simoir et side Scapelgaard. tuern offuer fr. an Rougenij vodmet vgelmd.

Item v. nür rente aff Jacob gulsmeds gaard, paa thet weste giörme wang adelgadenn, westenn Riserkenn som kann nu selff vtij boer,

Item x. nür rente aff thenn gaard liggendis wötik adell gadenn paa östre giörme vtij gang gardtis strede, som pors fiirtell Rotte,

Item vj. nür rente aff nygre boder, sönder y byenn paa thn norre side vtij pottemagers strede, som cristiern smeds Rotte,

Item enn lodinge nürs Rente aff Rasmus gestenmollers gaard weste, som borgem Rork borgemester Rotte

Item v. nür Rente, aff enn gaard paa sönndre gade, westenn gadenn som Jacob gulsmd Rotte,

Item enn lodinge nür Rente aff Jenns laurentzens bisp. gedenns gaard paa sönndre gade paa giörenit weed taxegiit, som gaar selff opbögd saffuer or vtij boer, som borgem Rog borgemester Rotte,

Item vij. nür Rente aff thenn gaard sönndem Riserkenn, paa giörenit vtij Calenne strediit som palne benssen Rotte,

Item iij. nür rente aff tvenne boder paa thenn vestre side vtij gestenmotte strediit, som tolle bogere Rotte

Item: xxxij ß rente aff ein gaard wej Crönnegade, som nijgst graas borum gagde bress noppaa, or ijrgenn Mork borgenneſter
Nis Riobn gaffuer,
Item vj mrk Rente tné bayer wdrobbe vnythen gord Hans sin
Poe bagde y grellye gotgnis strede aff Sanctæ Annæ capels gonds,
Item: xx: mrk rente aff Sanctæ Jørgens Capell, som byen gaff Sins portis or Hans mett oxffuinge till wederlang, for brand skiffuers gaard som bleff nederbrott till tsette maxdkit,

Item: x: mrk rente aff ein gaard paa Sondregade, paa them østre side, som erus Arnimedige sits till wederlang for xoß torths gaardenn, som nederbrodt, or wdlangdis till tsette vige maxdkit,

Ite vij: mrk Rente aff thz gulß Hans Hestelaige y bode so stodt paa them norre ende som raadstuffuen nes staax

Item Eins anamm aff Jenns rensson Kannangers sorsta-
sere till Hospitalit, som the samige meninge sinde gotlens wdaff xx: mrk rente som bleff sold or byenn oppebax pen-
ningenne sore, or skall thes sore aarligenn aars wdgiffue
samme rente till Hospitalit, som ther effter folger, indtil
thes Kommer wederlang sore igenn till Hospitalit,

Forest: x: mrk rente aff ein gaard sondenn torgett som
Jacobit threstiernn aff gelgenne Riertle wdenn for lund Dobre,

Item: v: mrk rente aff enn abbetlegaardt, sonden Hospita-
lit, som ther ijrgenn Mork Dobre,

Eins v: mrk rente wej østnernn porttis gaard son-

denn taargitt som gan nis selff wdj boex som forschress
ne gex iorgenn Korck Robbe

Idem Robbe Jorgenn Korck borgemester tge v mrr Rennte
aff tge Hospitalls gitt or Hastue ger gans gmennss
gagde söndenn Hospitalett or østenn Claus bxyggergans
strederime emetkohn

Item emd x mrr Rennte aff thommes dauidsonns gaard
ham nis with boer or Jorgenn Korck Kopte hasstrer or lig.
ger tick her mygtt maands vicarij

Item emd ij mrr Rennte with enn halff gaard with andis
Jennsonns strede som Jorgenn Korck Kopte hasstrer or
ligger tick for me vicarij

Annamese emd Byer Cammere meistere or opbar penn
ge sore thenne esterne rennte som bleff solat frann Cle
pedexs Krecke or byenn gracke ther for aarligenn aars wdgiff
ne saame rennte motick ther Kammer wederlang sore vgienn
tick Krecken

Forst x mrr rennte aff thett tyske Compagij so Jorgenn borgemester Robbe

Jtem x mrr rennte aff thett tyske Compagij so Jorgenn borgemester Robbe

Jtem v mrr rennte aff enn gaard sondenn taargett
som Jacob Hoest borgemester aff 2 emd Kopte

Item aff thenn Kirckenns gordtt lertor an
dexs with boex som paa gitt anno 1556 xxx mrr

Anno 1554. wth ar[illegible]xis monnit Clerk anamnit
till Stadenn. effter som fundis wth Stadenns Re
genistab Jens thordssönn giorde samr aax. aff
mans gibbis Boxenns penninge, som strider fox
xeinttis aaxligenn uret v mn aff fuxett fundt
or ex gosfunit stolenn - xx - mr dansk
yex fox wdenn fuis Lanxtis gibbr aff fox Boxns
modexs votte vj mr som thett bxeff thex paa vx fox
mradex. Staden hassinke

Samnir aax Clerk annamnit tx Stadenn, som fox
wth Bede aaxs Xegenissab som mels Kimpr Box
genissb lesthirxexede aff Hsamnr Stomagexs
Bxodxe Boxnns penninge ij xxvij mxr viij ß
wth sexpennigs monnit.

Xud annamit tx stadenn aff samr Bdxenns
penninge, thett aax nest tilt Axenn som vx anno
1553, wth Jenns Jenns Lauxinssöns tamex,
mexstexs Xegenissab. aff Hans Hilbexexs xxv mxr
or aff Jacop x Sxennissönn gildsmit xxv mxr
Hinxike fox nx sinna sthiffe Boxxennis otte nr
uret v mxr aff fuxett fuxett fundexn, aax
tigenn Junte the betalede xoxde.

Item fox nr aax Anno 1554, Clerk annamit aff
Hosfuxenn poxss or Hosfuxenn skinndexe vth or
Bdxn tx the y dxengr som xden tamis ex 7 t mxr
or anno 1550, som fundis vth Jeppe Sönnis Xegenissab,
or mexnuxett gaxde or fox nr Hosfuxenn skinndex lesthir
xede som Konr salte y dxengr xett ——— 7 t mxr
for the ij mxr stodt Stadenn foxeninte, Bede y
dxengr uxet v mxr aff fuxett fundexn. xt the dx ta
xlede worde

tesse penninge
ge exe affte
tallde paa mx
eigtexs paxtt
nexx

Anno 1549. anamede tiff Stadenn aff Hanns Bex tiffsenn som han wor Rassmus somagers börenn paa thexis federenne gord han Riipott Hansde, xviij mr saa bleff thexis moder tyer aff wunt for sin armod or fattigdom att fyde börenne wet xvij mr: saa ex igiennem som stal forrenthis aarligenn wett j mr aff hwsse xx mr ——— xxx mr

Hanns aax anamett aff tiff offsenn aff sin arff Buttmagers Baxus penninge som Stadenn aarligenn stal forrenthe wett j mr aff tyge ——— xx mr: or enn dessskredt

thette bleff affbetaltt anno 1561

Anno 1583. Loffwerede Jens Kreffsenn paa Raad gnsiitt som Bass Rentschriders börn wdlangde or Konrt oenff wexthingsters börn tiff effis nutsk Hanssenn sin Stadenn stal forrenthe aarligenn ——— xxxvij mr

Anno lxj bleff penn oenff wexthingsters sönner for aff xvij mr saa er ithr nu wtgiff for Staden aff igien end xx mr

Anno 1557. bleffue anamede tiff Stadenn Hans offsenn gnadsmids börenne penninge: Caxinis or Maxihis federenne or mödrenne vij Rede dalr or penninge or se dess or andre som saen bleff efftter Kegisterens lydelse. vij Jorsinis dalr. som stridder forrenis aarligenn forwr börenn oen pinsins dags aff Guten gnidren wett xv. mitt the betalede. worde: efftter tess Stadsenns trette lydelse thr. wppaa gnstfwen or Guten ex: or oenff Hanssenn or Buxers somagr wtij forwaring Gaffne

Lyndt annamint tiil Stadem anno 1557 om
pogletide som mester peder sanssom Cannick aff
Lyndt lessiirerede paa Salige Cirsse moders arff
imgis wegne, aff Abbr Arnimm the smide
wolegge tiil fundanssom x^r—mer dansker som
skall forxeminis tiil saur fundats aff gurin Hindim
mer x mer. aarligenn om posdem

Aff mels Jeppessom Radmannidt sassier byenn
annammit j mer dannske som höxe mester mett
sinus sön fraunts nirssom tiil som sins sali
ge herbor fraunts sösten Krisarin yeders dotter. or
samme sindrede mer skall byenn forxeuw saur
fraunts nirssom aarligenn mett x mer. or skal
saunn Rente paagange inn tiil posdr 1559 or
naar pede fraunts skonnex tiil laive adder or same
sossmunssom paaesdis skall sam wer tiil Rede vdrenn
forxömisse or Rentexegang. ~

Anno 1558. tiil pingsis dag annammede höxgemester
or Radt paa stadenns weigne iij tussinde marck or fire
hundrede mer dannske. som höxe saligs Jep Kettelmids höxenn Hans
fruus or mels nossomex tiil. or skal stadenn forxente
tjenom saur thussingt mer aarligenn aff hirett
hundrit sten mer. gulcken saur Krenw paagiide
forw pingsis dag 1558

Anno 2r 1552 Anammede borgemesterr Raad tritt Mad
nids Stad ffesser effterne Summe penninge som Stadenn gatt
ün for efftter forxrevnte aarligenn tritt thenn fundatze Salige
Jørgenn Clerck or Cittse Kores dotter stiftede for wnj for the mathride
or spittis aff fierun hundrede mr 8 mrk 4 or gatt sammie Rente paagange
were nü forre posse forgangenn, or atend sidenn nar fran agx vdgiffuis
om posskenn, or anmoxdis vnj thenn forbygde kiste or formaxing som ther
tilt bestrekit or forordinerun ex,

Or forst aff Salige Jørgenn Clerks arffuinge for the ij ar mrr hvis han
selff, lodt taye aff thenn huspke sinn, som tilt sammie fundats laugt
or fundereun ex ij ar ij r xxij mrr ij ß

Itesligeste aff forre arffuinge for thenn Rode Rente for vnj Mathride
vnj Jørgenn Clerks lod fallenn vor thz han skiffte mett Cirsis arff
uinge vj r xlvij mrr

Or saa and aff Cirsis arffuinge som vnj sindis lod fallenn,
vor thz the kirche nett de Jørgenn Clerk, som vor or vdaff the de
Rode Rentis for vnj Eyenn or vnj Peiermolle x r mrr danske

Sammeledis som Jens Lauritzenn Langde fran fry aff Same
Cirsis lod aff Rode Rentenn som han vorde aax for tilt forxrevnte
fadhers aff thenn Hans gord han selff ibver vind torgitt for sinn
mosstedis Liggenndis ij r mrr danske

Itesligeste som wilkenn Diriksenn Lessmerede paa Jacop Skredde
sis wegnne som ere for tilt forxrevnte, aff thenn gord Jacop
Anderss ibver, or saltige anne Berrnis tilgorde ij r mrr

Summa vppaa forre mrr penninge vm for
Stadenn staa or the fundatzenn for iij ar xlx mrr ij ß

Kong Christian den fierde Ende
Speciall Kmandering
„Kongs Byrchild vorre Kgl Vej til Aar
for Vlands Told og Rosiise og for
„vedkom Told.

Vi Christian dend fierde med Guds Naade, Danmarx,
Norges, Vendes og Gothes Konning, Hertug Vej
Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarschen og Grefve Vej
Oldenborg og Delmenhorst, Giör vitterligt at
Efftersom vej Naadeligst fornöiligt og Naadeligst bestaffet
Vnderdt. og Creatur, at Mening Borgerskaff Vej vor Kiöb-
„stad Malmö, dis paa nogen tid Vej vend Naadeligst Kongstil
„stund, at bestt muligt stroniugter, da vaill vej Naa-
„digst at vnnd at: Borgerskaff Vej vor Kiöbstad Mal-
„mö, for dend Huldhering at Selvmek Vestad skaffue, og dyhne
Vnnde Kiöpt, paa Hunget, Ost Kaardeis effter dette vores
„Kiöb Breff vdgo, for ud Vlands Told og Ziisse derfor mett
skaffue, for Indenlandsk Vell og Gan hud, Hunden for ind ud
effterdem derfor skeer Vlaar att Kiöbe selve i nogen maa-
„de forbiude det gode Vnder vore Kiöbst. og Naade. Biör
„nett Paa Vores Kiöbenhafns Slot vnder vort Kgl. Sec.
Anno 1644. Vnder Vort Kgl. Signet.

Christian, R.

Ex Cancellie Kongl: Majest: Missive ad: for Dags
Dato vdgifven, paa Kongl: Majest: vegne.

Christian den fierde med Guds Naade,
Dannemarckis, Norges Wendis oc
gothis Konning.

Vor Synderlig Gunst tilforn, Ehrbare som wi jeder
tilbører, Naadigst sinde oc skalck, Eder ydermere Gunst
oc Bonne stedz oc alt Vel wore Kiærste Mahnder, oc
de sidum fremmelich, nogen tid wille Underholde, officerer
ne tiensts oc Lydige wore Vnder Saatter wore Kiærste Mah,
nder oc Indquarterid, Hvorfor de dig icke mindre sinde
wilde for straf, Vdi officererns Klage nu forommeldte
dra ridelig wi vorgiffue oc kiende, at de selfuer sin
Mercks oc Kiercks Rette Saatter Lands Skemmit, den tid
vnderfattelig, nu skall skalgiffue Hafftes Ved dom wi
ogsaa dennem dig Benaading oc Frenilegie dog vnderfattes,
Hvorved de ogsaa Gud Hafftes Frelig Stand mact igien
tilbører Ehrbare Christelig Straffning oc optholding, gelange kand,
Ehrgrund de andre Kiøbstæder sig Vanfor de icke ringe Last, og
tynge med Indquartering Vdstaffer sig ingen Frenilegie be,
kommer, Dog skalligefuld paa dat de dig, tilbører officerers
oc Lydsmends Vnderholding, effter wores Naadigste tilforn
Trøgte ordinants disto Villigere nu skall kunde be kiende,
Will wi Naadigst dennig Frenilegier nu hermed
Extenderit, saaffuer, at de ingen dem dig, Bøxe
ofs stedz, fremdeles skall continuere Dig vdi følgende
maade, Dog dette dennig Naadigste Frenilegiers Vdgiffue
ved mindre Commercien Gienstridelse kand, med Tractater
eller andre mindre skiffuer dig effterkom de dig vd

Nr.

Schwerin den 12 Juny Anno 1645.

Wilhelm Herzog zu Sachsen

Christian Ludwig

Affskedt som Konngelige maytt haffuer ladit giffue
the wermdiske Breder Thesligeste gaue vaa
dis egnue wnderskatte wti dannemarch or Norge ::

Forst att the wermdiske Breder mue bange thess parnlegiet. or stedt themom thes vd
indenn intid Bliffue forkortet

Thesligeste gelder or the stedes wti dannemarch or Norge mue nyder or bange thess
parnlegiet or frigeder

Haffue or the som affl the wermdiske Breder vobsmde ex tillstoppis 183 att wriske
forstedes att Bredrenne wti dannemarch or norge mue bange thess sprettens org
Bandtninge wti the wermdiske stedes gaffue or stemme or nyder thess
frigeder or parnlegiet esligis them forenning or forligelse som emellom vri
grane or Bredrenne skiedt er indbyddes. Or skille vilgrenne indbyggis thes
till mett 183 Beste affl Bredrenne giettelis or forstedes

Bannelis skulle or the stedes wti dannemarch mue nyder or bygelse thess stug
Brett or parnlegiet ::

Or bor the tyske Kiebmenne, esligis parnlegiemis nibgefed ikke att gelde som
vore skille or skulle 183 standt gaff stedenne, wti dannemarch thend skattill ellis
forendis the tyske Kiebmend ellis mue skille bandge

Hast markett ex them tyske Kiebmend tillstat paa the Kryge or wti
the Kiebstedes wti skaden som the tyske Kiebmend affl gammelt tid gaff
mue Kryge. Or Begyndt gaff markedi vaar fare dag affmyntis
or vnds wti Kiebstedes igiem samme vigelis dag or till forestabes
samme marthmis dag Kiebe paa parnlegiemis indgaff. Vdi forsamm
tid mue tyskem Kiebge mue Kiebe paa Retten paa Kongen paa Borge
or Bonder som parnlegiemen vdmge Vndtagen, the vred som
for Krigens vdar or Beste forbodne ved inde att mue vd stede.

Vaar som fare aar markedi gaffue i Kiebstadenne wti dannemarch skall them
tyske Kiebmenne ikke forkindes ellis forbindis att mue Kiebge nu the wermdi
skedt or mue gim vare att mue stande ved brugt ellis wti gode paa maer
fare markedet the gaffue

Kongl. Maj:ts Kongelige Majestæts

Item the fan dage som ex ned will panik dromp dag som them wydske kiebmand
hafftin bigiuait, Sancteris winis Legix or theris egne gifft or host aut mid
holder, Sacdanit standex gost kiobsherum, gnad the them wdske kiebmand wille
wnde or tillade, or gnox mogit the affgemmy thex fox with tage

Them wdske kiebmand hafftin ey thet effthex yaremlegiexmis Lindesse mz
Boudem aut mid gandske wdem om gostmanhedis

Item nist Riddexstabis Jothem or parlaix mag them wdske kiebmand theit
Jandske oax egemmony kiobsta wdem sag ex aut kom: Mait Lodex gidx
almindelig fxabit Kugxam hill best

Ville Boxgexmx wdsi the danske stedex tillade them wdske kiebmand the
vis gifft nist Mindstexlige ellex Compenit aut dxage, thex mid the fox
xaade or with stell ebemony thex vdindemy aut fxabotde

Org thex som the danske stedex ikke will affnix giffin them mind penning
aut tage affthem wdske kiebmand, gous som thex wdi Kigis dex Tha
schill the or wex fxabtitit aut Lodex wdskem them hemid penning
skeage affthem danskis gods som wdi wdskeland dex

Org sick wdi Jngem mande them wdske Kiebmand emod yaremlegiex
nogem bestxaing xex Lagis mai sag mogis mid hige ex themo
Bxid nabostis or gode Willge

Dthi the Jandske Stedex theris yaremlegiex findis ikke aut them wdske kiob
mand wdi the danske stedex mid gokker nogis Compenit wisem bid the
mem pex fxesthabor ex tillaut

Her affthexstellgix hnad the danske Stedex
fox fan stedex or yaremlegiex hafftin wdi the
Jxemdske stedex

Fxast hafftin the danske stedex or Kigens wendsyssel stadstemme fan stedex, Aut
naex som the wdi nogem affthe wendske stedex theris wax or kiobmendgod
affthex theris wollin ikke kemde fxage, tha mid the vdgiindait mz gemmy theris
gode fxigte nibbage them mid thex stod themom dxiste, or tox it themom wi

ingerm mand an ſtille forbinding, or thermom thra for ingerm beſtraing aff
xxx lopps, Oxhoes thr thra emod, tha ſtiller thr thermom feſt Verlage for
Borgemeſter vti thr vermdiſke ſtedra, Gedor ſom thrut ſkix or ſidrem for kon: mātt

Vilde thr danſke Rodmend, naer thr komme vori thr vermdiſke ſtedra Lande,
thraris koarne er waer, aff ſkiderawne or vori praemm ^ thra gifſin aff
wagrem praem ^ tha mōe thr thru gride or ſtandra ſligt Gods thrums
dog ſkille thr ikke werd nedder ellix dampder trift au ſkiber gradann thraris
vaer vti praemm wderm thraris Verlige

Thr ſom wopmnder ex aff thr vermdiſke Stedra, haffin or tiladinger au ing
ſom wille ſkiibe thraris koarm y praemm ſkille gifſin aff wagrem praem
offmex the ellex inj B, bliffmex wagrem thra offmex beſtaair, or hand thru
biskagex, tha wille thr thex wderm haffin ins ſkiringt Imprendr

Thr danſke Rodmend ſchulle or marge haffin thraris koarm epth thraris ryr
Verlige au mār ſlaer or ikke dings trift wagrem pmexlig Rod emod thr
ins Verlige, or ſom thermom ikke Gellex ſom Rodber Gink the ibj ſlaer ſchulle

Thenn gamle Forordninge tolde ſom aff gammelt tid ex wdgifſin wori
thr vermdiſke Stedra Vax thr danſke ſchippex Rodmend or indbyggear alem
plichtig vex au gifſin

Item thex ſom wagrem wy tolde ellix beſtraing poa Lagn ex wori thr tydſke
ſtedra, thru ex thr danſke ikke plichtige vex au gifſin aff ſōnlig grimis lindelse

Gōdſke er ſaa thraris gode Vilde Lade ſex wex aff wagrem thr vermdiſke
ſtedra trift Lamb er trift ins amdri ſted tha ſkall ibj vex thrums vex ſex gimdar

Ors Rōnder thr danſke ſkall̄ appelere thermom Gnad tolde ſom y the tyd,
ſke ſtedra aff gammelt tid vext haffmex vext, Gnad ſom wdligen poa
Lanāt ex or oſtris aff thermom thex box thr danſke epth pārnlig grix,
we au vex fri ſex or ſaadann Bepremſka or Reard vori ſtedrarne vi
and danmemunds offmāmligt au gifſin trikkemd om thr Chriſtn thra
offmex Beſtridt

Thenn gåe som nyhligenn poa legit er nitt Vipnex an gnssnd aff ibenn
er the dansse inke plodige at wdeggr

Hra Expisx klåde skedexnne, kiobennundenne oc pbrpexarne vide ibenn at skeen

Thenne gandett er bxecunnet oc great wti kiobenhagenn ibenn xvj dag Julij
anx ~ 1113 Xij

Anno 1650 Beff. elskere Kenne vorne paa Kennet Huerd Kierke?
gienet deff Vngr,
Kenner kiek vd fore tkiffuet paa Kennet Huerd Kierke, Kbornat Kenne
Cffue Christend Lauber, oghelst vberkill Jørnigh Stuchen bekiæstel-Kerpaa
vffuet Kenge—

JHS.
C. G.
Land 99. Jara: 1788

Anno 1651 den 24 Juny Nassauer Borgemestere ende Raedtmend
der stadt Malmör, vereent den gemeenen Landgemeet. ende den
gemeenen Burgeren tho Lyfve und Gued tho retten eenen gemeenen
Thinn holdes Raedtstuer ende Tafft Kamer ende Binnen Pleit tegen
F Pan nn Hoffsberg. dem der Tonnelagen Kleffter Institutie dessen Kloosters boych
denen Kleidter gehoerdeynde. Ock dan Maaer kleffter Cyprich:

Borgemestere

Jurst Leibus Bartmann Kruthuyser. Hinder Rasmus Offuerstmeester.
Laar Jungh.

Raedtmend.

Clemes Kruse Hans Lindtreych Jacob Clemsen Jurgen Kruthuyser.
Hans Krogerssen Jacob Jacobsen Knud Rasmus

Anno 1652 Sidst 9di Januarij. Fr dend Sterneg"
Aarligste Høyborne Furste og Herre, Her Friderich den Tredie
Dannemarkis, Norges, Wendis og Gothis Konninge Hertug
udi Slesuig, Holstein Stormarn og Ditmerschen Greffue
Udi Oldenborg og Delmenhorst, med sin Kiere og Høyborne
Furstinne og Froning, Dna Sophia Amalia, Kyssat paa Kiøbenhaffn
og her offuer Udi Staane, Dets kiere Synds Mayst: og Cronnes
Fostringer, Der Høybaarne Synds Kongl: Mayst den Dommet her
paa Malmøhuus Slott med en stor Sommitat den 4 Februarij
Forretsabet som Forleden Tirsdag Staden Flensborg og Lille
Slag port i Brand Stoge.
Dagen Her offuer Forfaldt Synds Kongl: Mayst: og Kroningen Kunst
Forgyldelser og Skrud, den stor Staal, Sadel og Rustning kom"
mit, Dannes offuer vend. Slet og Kost Forfaldt Maaltid, paa
Dannes Kunds Sal, og vaar Dannes Kiek med Lille Cassel,
Dnus Høyborne Furste og Herre Herting Ernest Greffue Stolb og
Synds Gemal, Her Dagge Eolt Schlessen, Fastum Sdrisstens Stat"
holder, med flere Adelige Herrer,
Superintendent offuer Skaane Biygt, vaar ogsaa med Lille Cassel,
Der Maaltid vaar Holden, og Confect vaar Holt paa Slotten,
er Synds Kongl: Mayths: opstemt Straa Cassellen, er den Kiøbe
Kist udi Compagnie Lille Landes, Fulgte det Kon Skaanske
Geleidt Synds Kongl: Mayst til Synds Kongl: vogn, Fulgte vogn
Edelmennene for Dannes Kunds Long, Hans Skagestens Standard
Baard Paaligst Dannebr, til Indskriffue udi Dannes Long,

Effter Rammell Raadmans Marckes und Endreis
Skeels, Adelig Stamme, och Kost Jra Jra, Vilen Jaffuer til Hyeby
malte vbnde Høyborne Furste Herlig Ernst Mulleer, och
Laadet sig Indskriffue Vdj Lauget,

Vilen Em: Kongl: Mayt: Comitat och Opvar-
ter och det iblandt vaaer disse tvo effter følger,

Erlig Agtb Velbiurdig Mand Joachim Bielkenstrup till Grund-
holm, Kong: Mayst: Stadtholder i Kiøbenhaffn, och Raad-
slags mand paa Kiøreboholm, med Jomfr Velbiurdig Frue Frue
Helgar Huitfeld,

Erlig och Velbiurdig mand Otte Rosenkrantz till Hessel,
Kong: Mayst: Befalingsmand paa Malmøhuus med sin Velbiur-
dig Frue Frue Laurette Rosenkrantz,

Erlig Agtb Velbiurdig Mand Otte Krag till Vidskiøe
Kong Mayt: effterl: Secreterer och Befalingsmand paa N:
med sin vellb: Frue Frue Anne Rosenkrantz,

Erlig Agtb Velbiurdig Mand Niels Krag, till Lundholm,
Langelommer i Vlaane, och Befalingsmand effuer Helgoe Kiøge,
och Kiøge Kreit, med sin vellb: Frue Frue N. N: Sophie Krabbe,

Erlig och Velbiurdig mand Jr Henderich Bielke, till N: Kiøge
Kong: Mayst: vellbestalter, oberste och Befalingsmand paa
Aslaner,

Erlig och Velbiurdig Mand Otto Brahe, till Vendstrup, med
Jomfr vellb: Frue Frue Sophie Rosenkrantz,

Erlig och Velbiurdig Mand Holger Rosenkrantz, till Vendstrup,
Kong: Mai: effterl: Secretz,

Erlig & Vgt Welbinrdig Mann, Henrich Krusse till Engelhoff
Kongl: Mayst: Hoff Junkere,

Erlig vgt Welbinrdig Herr Henrich Bannat, till Bosstorp
Kongl: Mayst: Hoff Junkere,

Erlig & Vgt Welbinrdig Mann Joachim Fredrich till Jotlor,
Kongl: Mayst: Marschalk,

Erlig & Vgt Welbinrdig Mann Hugon Lydzen Kongl: Mai:
Kammer Junkere,

Erlig & Vgt Welbinrdig Mann Joachim Friis Von Bastorp
Jennes Mayst: Dronningens Kammer Junkere,

Erlig & Vgt Welbinrdig mand Frandz Brockenhus, till
Lehre Closter, Kongl: Mayst: Hoff Junkere,

Erlig & Vgt Welbinrdig Mann, Mattis Rud till Colls
Kongl: Mayst: Hoff Junkere,

Erlig vgt Welbinrdig mand Christian Thue till
Kongl: Mayst: Hoff Junckere,

& Dag Hafftes Samme Kongl: Mayst: med Samme Erstlig Dronning vg Arfftes Hustrue Erstlig vg Adelig Commitat Audiens
erpaa Raadhuset, hustrue Klockan vred - 12 om Middagh, Bleff
Ehrlige Lofl: Hoffet vhd Taffuen vg lidt tiid stande, Tracterit
saal med veell Kostelig god Kyndskrue offuer alle Con,
fect offuer Marckit, vg Thuer Maaltid vr opvartet, med en
Skiøn Music og Adskillige Instrumenter Lidet saa vell Samme
Kongl: Mayst: Kamp Seyler Samme Mayst: Erstlig Dronning
med vhd gandske Fürstlig vg Adelig Commitat Leylighed Thuer
om Natten epaa Rodhuset igien,

Vi Jens Mogensen Scheelig Rett-efter Jammelig Kongl: Mayst:
vnd-nen Ædig-er Jomfru Erlig oc Welbiurdig Mand Hugo
Lyoson, Raadigst Nader skienket saa mindesse oc Forvahrit Sell
Pl: Kunds Sang – 100 Rixdr. som Ehrl: Borgmestre Jnder Rasmus
Jessen St: Efferdt Wilhelmsen oc Hanus Jørgensen Raadmend
Ehrl: mandtz oc paa Raadstuen saa Raadmans Regnskab
Johan Kruttmeyer Raadmend efter-efterskrit, skalle: Ehrl:
Sielp: Sell paa-lau Jdy Raadigst Jndkommesse vleffue vell
annamet

Vnderskrevne Ehrl: Borgemestre Jammes Kongl: Mayst:
vnd: Rentemestre Ehrl: oc Forsynnelig skiemmer for sinn
Allerhelligste Kaffue Pfylde Amen,

Vi Oes Waar Jammes Sid Erlig oc Welbiurdig Mand Otte
Tott Tagesseen Sell Rass Klogforer for-paa Malmøhus,

Borgemestere,

Hermand Kruttmeyer, Peder Rassmussen, Efferdt Mittang, Nicls Knudsen,

Raadmend,

Hanus Henrichsen, Jacob Clausen, Johan Kruttmeyer
Hanus Jørgensen, Jørgen Jacobsen, Knud Rasmussen,
Hermand Walterssen Jørgen Jørgensen
Byskriffuer, Byskriffuer,

Seribsd. SW

Anno 1652 den 5 Junij Hafner Disse Efterscrefne
velbyrdige Mend, som Kgl: Mt: vor Allernaadigste Herre
Kongelige Commitat og Forsambling, paa Kgl: Mts: Befalning
Malmø Raadhuus og Cammer Skriffue der Bröder Kgl: Mt:
Fyrstelige Mandt Amts Lang med denne Erlig vyelbefare Mandt
lig og Velforstandig Mand, Hans Mandtzen, Kong: Mayth:
Skriffuer paa Bremerholm Kiöbe Brev, Lagt Cl: Skriver
tell nu ehrerbyg Anmindelse, Kgl: Mts: Kongelig og Fürstl: Naade
skiöll, Hvorpaa dend: Ehrbare Mandt Hans Kgl: Mts: ehrbyg
tige Instruction, og Naaden Bestyrket, som er Disse,

Jörgen Wind.
Hugo Ludtzon.
Frands Brockenhuus.
Joachim Philip von Bastrup.
Johan Friderich.
Matties Bidde
Christian Munne Jörgensön.

Lend Findes Höfftuesen paa Samme Dagen,

Paa Sanct Knuds Lend Store dag
Dig Malmöes Stad till Melbehag
Wille wi dette Lidet gaffue
Som Bröders der Skyffer Sandt Kaffue,

Hvilcken dend: Ehrb: Mand Hr Jörgen Wind och Hugo Ludtzon
Kgl: Mts: Kammer Skriffuer, Tilbyg til Forkommis.

+

Dett Aar 1652 dend Eid der Begyndes paa fortificatim Aarhus
for den Staden. Burgerskab Borgemester og Raad tille Kiøm
benhaffn taarbeds dersammesteds og paa Aarhus Rathhuus
friske Told og Accisen Indtegt dette Gott Erlinde Aaller
Aars aaller till 64 skilling dennste Huilk er 1000 Rdlr
Aff Borgemester og Raad tilleforordnede Calder, velbemelte
Mand Hanns Borgesen Raadmand aff Aarhuus Gode
bleff forsz velbemelig Mand Edle Gott till Klasf. ortens
Skee sin bloodskriffuer Kaasmus Andersen, som samme
Regnskabeff paa sin velbörlig Stand, Haffuer at forc Caer,

Dett Eine Hunderde Rixdaller. Som Hans Kongl: Mayt:
naadigst forordnet tille dennes Eriels Gaards
Anno 1652. at oppebere ind vnder tille d Kongl: ordinaire
lig forrentelse som er Oxehall paa St: Knuds dall,

Anno dñi Mcclxxvii° destructa fuit ecclia dñi
Iuan. Lichfeld. a rege Guilielmo. tpe archiepi.

Anno dñi Mcclxxx° destructa fuit aula dñi
Iagonis abbatis. Hyrlebigh ab eod' rege.

Anno dñi Mcclxxx° wear wtumth p totam
Cheniz